EOP EINDELIJK

AMIGOE

losse nummers 75 c. zaterdag met Napa Afl1,-

ZATERDAG 26 AUGUSTUS 1995 - JAARGANG 112 NR 198

prèkè
Eilandsraad: 'We eopologize for the delay'

Britse Blauwhelmen verlaten Gorazde

SARAJEVO — De Britse VN-militairen zijn vrijdag begonnen met hun volledige terugtrekking uit de moslim-enclave Gorazde in het oosten van Bosnië. Gevreesd wordt dat er mogelijk maar vier VN-waarnemers achterblijven bij de 65.000 moslims die al drie jaar in het 'veilige gebied' omsingeld zijn door Bosnische Serviërs.

Drie konvooien met in totaal 92 Britse Blauwhelmen verlieten vrijdag Gorazde om via de Servische hoofdstad Belgrado naar Kroatië te reizen. De Oekraieners waren, op twee na, al eerder deze week vertrokken. Volgens VN-bronnen waren er vrijdagavond nog 87 VN-medewerkers in Gorazde: 77 Britten, de twee Oekraieners, vier Noren en vier UNMO's, militaire VN-waarnemers.

VN-woordvoerder Ivanko zei vrijdag te vrezen dat er in Gorazde na het vertrek van de Blauwhelmen alleen maar de vier ongewapende VN-waarnemers zullen achterblijven: Een Braziliaan, een Brit, een Noor en een Pool. Volgens de oorspronkelijke plannen had het waarnemerscontingent moeten worden versterkt tot twintig, maar de VN hebben nog geen landen bereid kunnen vinden meer waarnemers te leveren.

Ivanko vindt het aannemelijk dat de bereidheid tot het leveren van waarnemers niet is bevorderd door een incident in de nacht van donderdag op vrijdag. De Britse VN-militairen werden het doelwit van een aanval van mannen in uniformen van het Bosnische regeringsleger. De Britten sloegen de aanval af. Twee Bosniërs zijn daarbij gedood. Volgens de Britse commandant John Riley was de aanval het werk van zelfstandig opererende moslims.

"De aanvallers werden waarschijnlijk niet gesteund door de Bosnische autoriteiten en handelden wellicht uit criminele motieven. Misschien probeerden ze de standvastigheid van de Britse troepen wel uit", aldus Riley. Ook is mogelijk dat de Bosniërs wapens wilden stelen. De Britse commandant zei de volle medewerking van de plaatselijke autoriteiten en de politie te hebben gekregen bij het herstellen van de orde.

De Verenigde Naties zeggen alle Blauwhelmen uit Gorazde terug te willen trekken om te voorkomen dat de Bosnische Serviërs de militairen als menselijk schild gebruiken tegen vergeldingsacties van de NAVO. De woordvoerder van de VN-macht UNprofor, Chris Vernon, verklaarde vrijdag dat volgens hem door de terugtrekking van de Blauwhelmen de verdediging van Gorazde juist gemakkelijker wordt: "De methode waarmee Gorazde verdedigd zal worden, is het op grote schaal inzetten van de NAVO-luchtmacht volgens een heel ander concept dan tot nu toe. De belangrijkste taak in nieuwe plannen zijn uitgebreide en harde luchtaanvallen in uitgestrekte gebieden."

De Bosnische regering is niet erg te spreken over de terugtrekking van de VN-troepen. Zij vreest dat daardoor de Serviërs worden aangemoedigd de enig overgebleven moslim-enclave in oost-Bosnië aan te vallen, na de val van Srebrenica en Zepa eerder dit jaar.

■ *SANTA TECLA — Een gezondheidswerker spuit chemicaliën in de strijd tegen de dengue-muskiet. Er is een ware epidemie van dengue uitgebroken in het Middenamerikaanse land en reeds vier mensen zijn om het leven gekomen. De regering heeft nu de oorlog verklaard aan de muskiet.*

Brand raast door rijke buurten van Long Island

NEW YORK — Een bosbrand raasde gisteren voor de tweede dag door de rijke woonwijken in het oosten van Long Island, 150 km. ten oosten van New York. Niemand liep verwondingen op, maar het vuur heeft al 2500 hectare gebied bij de stranden verwoest.

De brandbestrijders maakten zich vrijdag op om helikopters en vliegtuigen bij de bluswerkzaamheden in de duinen, het struikgewas en bossen bij de steden Eastport en Westhampton in te zetten. De vlammen legden al acht huizen in de as. Honderden mensen waren gedwongen hun woning te verlaten om de nacht door te brengen in opvangcentra. Veel wegen en spoorlijnen in het gebied moesten worden afgesloten.

Gouverneur George Pataki van de staat New York riep de noodtoestand in het gebied uit. President Clinton beloofde in een geschreven verklaring dat de federale overheid alle kosten zal vergoeden van de strijd tegen het vuur. De Amerikaanse federale overheid bood troepen aan om te helpen. Veel brandweerlieden van de eerste uren vertonen duidelijk tekenen van vermoeidheid, zeiden functionarissen.

"Er heeft zich in 50 jaar niet zo'n brand voorgedaan in de staat New York", zei Pataki. De enige slachtoffers tot nu toe zijn twintig brandweerlieden, die lichte rookvergiftigingsverschijnselen opliepen en een brandweerman die een hartaanval kreeg, zei hij.

De luxueuze nabijgelegen steden Southampton en Easthampton, waar veel beroemdheden zomerhuizen hebben, lopen volgens de autoriteiten geen gevaar.

De brand brak donderdagmiddag uit en raakte volledig buiten controle van de brandweer door de harde wind en het droge weer. De oorzaak van de brand is niet bekend.

NAPA

DEZE WEEK in Ñapa:

* VEILINGMEESTER is eigenlijk een heel vreemd beroep zegt Tom Massizzo. Over zijn boeiende vak vertelt hij in een interview met Hans Vaders. pag. 1

* ZUSTER Kapel neemt geen blad voor haar mond. Dat is algemeen bekend. Al enkele jaren verzorgt deze inmiddels 64-jarige oud-verpleegster voorlichting over aids op Curaçao. Zij sprak hierover met Theo Dol. pag.3

* OVER het lot van de slaven na de emancipatie op Aruba gaat het tweede en laatste deel van een serie artikelen van Luc Alofs in het kader van de herdenking van het feit dat 200 jaar geleden de slavenopstand op Curaçao uitbrak. pag. 4

* NA EEN periode van ruim twaalf jaar zocht Ronnie Rens sr. zijn geboorteland Suriname weer eens op voor een vakantie. De indrukken die hij er opdeed legde hij vast in een reportage die hij besluit met de conclusie dat Suriname een land is waar je niet alleen verliefd op, maar ook verslaafd aan wordt.

Verder in Ñapa: de rubrieken Buitenland, Boeken, de Kinderpagina, Natuur en Milieu, Sport en gezondheid, Schaken en de wekelijkse kruiswoordpuzzel.

ÑAPA wordt wekelijks gratis bezorgd aan Amigoe-abonnees en is in de losse verkoop verkrijgbaar met de zaterdagkrant voor het totaalbedrag van één gulden.

Geen reden voor spoedige opheffing sancties Irak

NEW YORK — De Verenigde Staten zien in de toezegging van Irak opheldering te geven over zijn gehele wapenprogramma geen reden een spoedige opheffing van de VN-sancties tegen Bagdad te overwegen. De Amerikaanse ambassadrice bij de VN, Madeleine Albright, noemde de rapportage die VN-wapeninspecteur Rolf Ekeus vrijdag aan de Veiligheidsraad gaf, 'beangstigend'.

Irak had plannen om voor april 1991 zijn eerste kernbom te testen, zei Albright. De Golfoorlog, waarbij de geallieerden onder Amerikaanse leiding het Iraakse leger uit Koeweit verdreven, begon in januari 1991 en Amerikaanse vliegtuigen brachten ernstige schade toe aan sommige nucleaire fabrieken.

In Wenen zei een bron bij het Internationaal Agentschap voor Atoomenergie dat Irak aan VN-functionarissen metalen onderdelen heeft overgedragen, die kunnen worden gebruikt voor de vervaardiging van raketten of een centrifuge voor het verrijken van uranium, een cruciaal element in het bouwen van een kernbom. De onderdelen liggen nu in een bewaakt VN-depôt in Bagdad.

Gevraagd of zij voor volgend jaar een verlichting van het olie-embargo jegens Irak verwacht, zei Albright: "Dat is moeilijk voor te stellen. De laatste onthullingen van Bagdad zeggen meer over de geloofwaardigheid van de Iraakse regering en de bedreiging die zij blijft vormen voor de regio, dan over de mogelijkheid van een opheffing van de sancties."

Albright sprak nadat Rolf Ekeus, voorzitter van de VN-commissie die er op moet toezien dat Irak al zijn massavernietigingswapens vernietigt, mondeling verslag had uitgebracht van een recent bezoek aan Bagdad. Ekeus had de raad verteld dat Irak voor de Golfoorlog ongeveer 200 raketkoppen met biologische wapens had, die door vliegtuigen en lange-afstandsraketten konden worden afgeworpen. Bagdad gaf dit programma op na een waarschuwing van de Verenigde Staten. "Irak heeft extra bacteriologische stoffen geproduceerd, buiten de twee stoffen die Bagdad onlangs toegaf", zei Albright over Ekeus' onthullingen. VN-functionarissen hebben ontdekt dat Irak niet alleen experimenteerde met de dodelijke biologische stoffen anthrax en botulinum, maar ook met giftige schimmels. Irak had een gevaarlijker wapenprogramma dan zelfs VN-inspecteurs zich konden voorstellen, aldus Albright.

Voor het opheffen van de strafmaatregelen, die werden opgelegd na de Iraakse invasie in Koeweit in augustus 1990, moeten ook alle andere voorwaarden van de Veiligheidsraad worden vervuld, zei Albright. Daaronder vallen de beëindiging van de Iraakse steun aan terroristen en de onderdrukking van de eigen bevolking in het noorden en zuiden van het land.

Op 9 september bekijkt de Veiligheidsraad de sancties tegen Bagdad opnieuw tijdens de driemaandelijkse evaluatie, maar er wordt geen verlichting verwacht, aldus westerse diplomaten.

Cyanide-lek bij Guyanese rivier eindelijk gedicht

GEORGETOWN — Ingenieurs zijn erin geslaagd het weglekken van giftig afvalwater van een goudmijn in de Guyaanse rivier Essequibo te stoppen. Ze hebben een nieuwe dam aangelegd rond het opslagbekken voor het afvalwater, dat een hoge concentratie cyanide bevat.

Sinds het begin van de lekkage, afgelopen zondag, is naar schatting 12,5 miljoen kubieke meter cyanide-oplossing in de belangrijkste rivier van Guyana terechtgekomen. Behalve duizenden vissen zijn in de Essequibo ook zoogdieren, zoals everzwijnen, om het leven gekomen. Volgens de Guyaanse pers zijn twee mensen ziek geworden als gevolg van de vergiftiging van de rivier. Normaal maken 15 000 mensen gebruik van het water van de Essequibo. Zij worden nu door het leger van schoon drinkwater voorzien.

De Guyaanse regering en de Britse milieugroep Minewatch hebben de afgelopen dagen Omai Gold Mines ltd., de Canadese eigenaar van de goudmijn, ervan beschuldigd het ongeluk door nalatigheid te hebben veroorzaakt. Het stroomgebied van de Essequibo is uitgeroepen tot rampgebied. De bovengrondse mijn wordt enkele maanden gesloten.

De Essequibo stroomt over een afstand van 975 kilometer van het hoogland naar de Atlantische Oceaan. De rivier is één van Guyana's belangrijkste natuurlijke hulpbronnen. Er wordt drinkwater uit geput en de rivier wordt ook gebruikt om te vissen en te baden.

De bovengrondse mijnen van Guyana gebruiken een cyanide-oplossing om goud aan het erts te onttrekken. Het afvalwater wordt in verband met de veiligheid normaal opgeslagen in een speciaal daarvoor bestemd groot meer.

In Argentinië

Voormalig SS-kapitein weer onder huisarrest

SAN CARLOS DE BARILOCHE — Een 82-jarige voormalige officier van het beruchte Duitse elitekorps de Schutzstaffel (SS), is zaterdag in Argentinië opnieuw onder huisarrest geplaatst. De ex-officier Erich Priebke heeft deelgenomen aan de moord in 1944 op 335 Italiaanse burgers in voormalige zandsteengroeven bij Rome. Volgens zijn advocaten vecht Priebke, in tegenstelling tot een eerder Italiaans uitleveringsverzoek, zijn uitlevering aan Duitsland niet aan.

Een Argentijns gerechtshof in de zuidelijke provincie Rio Negro had hem donderdag ontheven van huisarrest, dat hem vijftien maanden geleden was opgelegd op grond van een Italiaans verzoek tot uitlevering. Het gerechtshof wees dat verzoek af, nadat in eerste instantie, in mei, een rechter zijn uitlevering aan Italië had bepaald.

Het nu bevolen huisarrest heeft betrekking op een Duits verzoek. De Argentijnse rechter kan dat volgens waarnemers niet afwijzen, omdat Priebke Duitser is. Zijn advocaten zeiden dat Priebke zijn uitlevering aan Duitsland aanvaardt, omdat 'de Duitse justitie meer garanties biedt dan de Italiaanse'. Priebke woont sinds 1948 onder eigen naam in Argentinië. Hij kreeg last met zijn oorlogsverleden toen hij in een boek en in een televisieprogramma zijn betrokkenheid bij de moorden toegaf. Hij deed zijns inziens slechts zijn plicht in oorlogstijd.

Mubarak biedt Saddam Hussein asiel aan

CAIRO — De Egyptische president Mubarak heeft aangeboden de Iraakse leider Saddam Hussein politiek asiel te verlenen als dat bloedvergieten in Irak zou voorkomen en de problemen van het Iraakse volk zou oplossen.

Mubarak deed het aanbod in een interview dat vandaag verschijnt in de in Londen en Caïro verschijnende Arabische krant Al-Hayat. Hij zei dat hij het aanbod eerder had gedaan, maar nu hernieuwde. De eerste keer dat hij zijn voorstel deed was nog voor het overlopen van de twee schoonzoons van Saddam geweest. Hij had het toen overgebracht aan de Jordaanse koning Hussein, bij diens laatste bezoek aan Caïro. "Ik vroeg koning Hussein over Irak en hij zei dat de situatie erg moeilijk was. Ik stelde voor dat als president Saddam hier wilde komen, ik hem zou accepteren als politiek vluchteling om het probleem van het Iraakse volk op te lossen", zei Mubarak.

"Koning Hussein zei me dat Saddam daar de man niet naar is. Ik herhaal nu een aanbod waar ik al over dacht voor het overlopen van Hussein Kamel. Ik blijf bij mijn belofte als dit het probleem oplost in plaats van dat er bloedbaden komen. In de geschiedenis van Irak zijn er bloedbaden geweest en dat is nu de grootste angst."

Mubarak zei al eerder gehoord te hebben over de familieruzie in Bagdad en van problemen tussen Hussein Kamel en Uday, Saddam oudste zoon, 'die me altijd aanviel in zijn krant Babel die niemand leest'. Hij zei echter tegen het zenden van troepen te zijn om Saddam omver te werpen. Tijdens de Golfoorlog van 1991 had de Amerikaanse generaal Norman Schwartzkopf volgens Mubarak met plannen rondgelopen om door te stoten naar Bagdad. Mubarak zou toen tegen de toenmalige president Bush hebben gezegd: "Ik waarschuw je dat ik zo'n maatregel zal veroordelen, want dat is onaccepttabel en de gevolgen voor de regio zullen ernstig zijn."

Palestijnse rechtbank veroordeelt Hamas-leden

JERUZALEM — Een rechtbank in Jericho heeft twee leden van de fundamentalistische beweging Hamas tot langdurige gevangenisstraffen veroordeeld. De rechtbank achtte bewezen dat de twee behoorden tot een groep die verantwoordelijk was voor de aanslag maandag op een bus in Jeruzalem, waarbij vier passagiers om het leven kwamen.

Dat heeft een hoge veiligheidsfunctionaris van de Palestijnse bevrijdingsorganisatie PLO meegedeeld. De Palestijnen besturen Jericho, op de Westelijke Jordaanoever, sinds vorig jaar. Hamas leidt de oppositie tegen het vredesakkoord tussen Israël en de PLO van september 1993.

Abdel Majid Dudin werd tot twaalf jaar gevangenisstraf veroordeeld. Rushdie al-Khatib moet zeven jaar zitten. De mannen, die vrijdag werden gearresteerd, zijn geen inwoners van Jericho. Zij waren naar de stad gevlucht om zich voor de Israëlische veiligheidsdiensten te verbergen.

Israël kondigde woensdag de arrestatie aan van de leiders van de Hamas-eenheid, die voor de aanslag in Jeruzalem en voor een soortgelijke actie in Tel Aviv vorige maand verantwoordelijk was. Ook dertig andere Hamas-aanhangers werden toen aangehouden. Vrijdag doodde het Israëlische leger twee Hamas-leden in Hebron op de Westelijke Jordaanoever.

Actie Amigu di Tera niet uitgesloten

Al 500 vierkante meter binnenwater is door KAE illegaal gedempt

WILLEMSTAD — De KAE is volgens Amigu di Tera zonder vergunning bezig het binnenwater van Zaquito te dempen. De milieu-organisatie heeft deze week gedeputeerde Gumbs (DROV) al twee brieven geschreven met het verzoek het dempen te stoppen. Amigu di Tera sluit het voeren van acties tegen het ongeoorloofd dempen niet uit. "Wat hier gebeurt is schandalig." Ook fysiotherapeut Rudolf de Wit van het Health & Fitness Centrum, die vol zicht op de KAE-werkzaamheden heeft is razend. "Hondsbrutaal! Er is al 500 vierkante meter gedempt. Als ze in dit tempo doorgaan, en daar ziet het wel naar uit, is over zes dagen een kwart van de lagoen gedempt."

Hij overweegt het aanspannen van een kort geding tegen de KAE om de werkzaamheden te stoppen én een rechtszaak waarin geëist wordt dat de KAE het door haar gevulde water weer uitbaggert. Bovendien zou de KAE een schadevergoeding aan het eilandgebied moeten betalen, als waarschuwing aan een ieder om met zijn tengels van de eigendommen van het eilandgebied af te blijven. "Waar blijven onze politici?" roept hij geëmotioneerd uit. Op zijn brieven en telefoontjes aan gedeputeerde Gumbs, deze week, kreeg De Wit nog geen antwoord. Gisteren riep hij de hulp van de gezaghebber in. Tot nu toe eveneeens tevergeefs.

Volgens De Wit is de KAE al vanaf begin van dit jaar 'heel stiekem en in de avonduren' bezig het binnenwater te vullen. Het oude BC heeft zich hier tegen verzet, maar nu het nieuwe BC is aangetreden dat nog van niets weet en het bovendien druk heeft met andere problemen, rijden sinds enkele weken de trucks met dempmateriaal af en aan.

Enkele jaren geleden kreeg de KAE vergunning om een deel van het binnenwater te dempen ten behoeve van de bouw van reserve-watertanks. Op zeker moment trok het Bestuurscollege het besluit dat er mocht worden gedempt weer in. "Volgens ons is die vergunning daarmee nietig verklaard en is er daarna geen nieuwe vergunning afgegeven", aldus Yvette Raveneau, voorzitster van Amigu di Tera. "Wanneer de KAE zich op die oude vergunning beroept, zit zij er behoorlijk naast."

Niet alleen omdat de oude vergunning is ingetrokken, maar ook omdat die indertijd voor een heel ander doel was afgegeven."Er zouden watertanks komen. Nu wil de KAE dempen om er een magazijn neer te zetten. Er is geen enkele noodzaak om een magazijn naast de fabriek te zetten, die kan ook elders staan." Temeer daar volgens het EOP de hele kuststrook ter plaatse (dus ook waar de KAE-fabriek staat) bestemd is voor toeristische ontwikkeling. De indertijd afgegeven vergunning vond bovendien plaats onder geheel andere inzichten over de bestemming van het gebied.

De Wit heeft geen woorden voor de vaart waarmee het illegale dumpen gepaard gaat en de mentaliteit die achter het dempen steekt. "Binnenwateren zijn van het eilandgebied. De KAE kan dat niet vullen en vervolgens zeggen dat het hun terrein is. Als dit door buitenlanders zou worden gedaan, staat iedereen op zijn achterste poten. De arrogantie! En het is toch krankzinnig om midden in de stad een fabriek uit te breiden, terwijl er een toeristische bestemming voor is. Deze zaak moet tot op de bodem worden uitgezocht."

Als KAE-gedeputeerde Demei zo mondeling toestemming heeft gegeven daar een magazijn te laten bouwen, wil de milieubeweging weten op grond waarvan hij dat besloten heeft en waar de bijbehorende vergunning dan is. Volgens De Wit is het echter waarschijnlijker dat Demei er zelfs niet van weet, want hij is niet op het eiland en komt begin september pas weer terug. Hij suggereert dat de KAE bewust misbruik maakt van de bestuurswisseling en de focus die nu gericht is op problemen als die met de Giro en de financiële situatie.

Zover gaat Amigu di Tera nog niet. De organisatie wil horen wat de visie van het BC op het hele gebeuren rond het energiebeleid is. Wat gaat er met de KAE gebeuren? Hoe staat het met de BOO-bouw, die op termijn een deel van de KAE-produktie gaat overnemen? "De KAE staat op toeristisch te ontwikkelen grond, dan moet je volgens ons nu geen toestemming tot uitbreiding geven."

Afgelopen maandag schreef Amigu di Tera een uitgebreide brief aan gedeputeerde Gumbs, met het verzoek de dempwerkzaamheden te stoppen. Gisteren volgde een herhaling van dat verzoek. De organisatie heeft nog geen antwoord gehad en overweegt nu om dit weekeinde actie te voeren.

Het aantal illegale dempingen loopt zo langzamerhand de spuigaten uit, aldus Amigu di Tera. "Maar als we er iets aan willen doen, hebben we de hulp van de bevolking nodig. We doen een beroep op een ieder om te melden waar er gedempt wordt. Maar dan moeten we nummerplaatnummers en het liefste ook foto's hebben."

■ *WILLEMSTAD — Bij de opening van het seminar 'Banking in a small and transforming economy', georganiseerd door The Business Journal, kreeg Jackie Voges uit handen van hoofdredacteur Norwin Nivillac een speciale onderscheiding uitgereikt. De directeur van de CPA werd door het maandblad uitgeroepen tot man van het jaar 1994.*

Afkickcentrum wordt nu een realiteit

Land krijgt groot terrein voor bouw van drugskliniek

WILLEMSTAD — VOMIL-minister Stanley Inderson is erg blij met het terrein dat het Land van het eilandgebied in erfpacht kreeg. Het is een flinke lap grond van 24 hectare (24.000 vierkante meter), gelegen te Chinchó. De erfpacht is verleend voor een symbolisch bedrag van één gulden per jaar.

De minister verwacht spoedig de officiële overdrachtspapieren van het Bestuurscollege, waarna een aanvang kan worden gemaakt met het projectdossier met een programma van eisen voor de bouw van een drugskliniek moderne stijl. Inderson is vooral tevreden over de snelle manier van aanpak van gedeputeerde Mayra Coffie. "Ik had bijna dagelijks contact met haar hierover."

Het terrein te Chinchó is een ander dan het toegezegde stuk grond door de voormalige DROV-gedeputeerde Teli Pikerie. Maar het maakt Inderson in wezen niet zo veel uit. Al was hij tevredener geweest met een eigen terrein voor de centrale overheid. Hij kan nu in ieder geval voorbereidingen gaan treffen voor de bouw van een drugssanatorium. De planning kan van start gaan, maar zal dit jaar niet meer afgerond kunnen worden.

"We lopen immers een jaar achter op het schema. Ik verwacht de komende tijd hulp van de eilandelijke overheid inzake de afgifte van de nodige bouwvergunningen."

Dat de therapie van de op te nemen drugsverslaafden voor een deel uit landbouw en veeteelt zal bestaan, staat voor hem praktisch vast. Het is een groot stuk grond en dat kan niet onbenut blijven. Al heeft hij zich laten vertellen dat hij hiervoor wel toestemming, gebonden aan enkele strikte voorwaarden van LVV (Landbouw, Veeteelt en Visserij), nodig heeft. Hij beseft dat er een paar regels zijn waaraan de kliniek zich vanwege haar bijzondere karakter zal moeten houden. Zo zullen er geen putten mogen worden geslagen.

Tot de voorbereidingen behoort de verplichting om de bewoners van Chinchó en omgeving te horen. "Ik moet met de bewoners gaan praten, al zie ik er een beetje tegenop." Inderson heeft eerder dit jaar al een wrang voorproefje gehad van het verzet van buurtbewoners die hem een protestbrief met handtekeningen stuurden.

Vanuit de samenleving is de druk op de overheid om het drugsprobleem aan te pakken groot, terwijl aan de andere kant de mensen protesteren als er een opvangcentrum voor drugsverslaafden in hun buurt komt. "Wat moet je dan als minister die dit project trekt doen? Het is moeilijk", vindt Inderson. De minister hoopt niet in de clinch te komen met bij voorbeeld Amigoe di Tera en andere (milieu)groeperingen die eventueel dit deel van Chinchó als natuurgebied komen 'opeisen'.

Werkgelegenheidsproject verdient zich terug

WILLEMSTAD — Vijf deelneemsters aan 'Trapi di Karera' zijn donderdag begonnen met een chauffeursstage bij het Autobus Bedrijf Curaçao. Behalve deze vijf deelnemers doen er meer werklozen mee aan het werkgelegenheidsproject van de Universidat di Pueblo (UdP). Zoals bij voorbeeld Etlin Martha die wordt opgeleid tot chauffeur bij Ready Mix.

De UdP schat dat de gemeenschap voor elke deelnemer 3600 gulden betaalt. Uitgaande van de berekening dat iemand die onderstand ontvangt de gemeenschap 800 gulden per maand kost (dat is inclusief subsidies en PP-kaart), is de investering binnen vijf maanden terugverdiend. Behalve het financiële gewin geldt ook het menselijk aspect. Volgens de UdP bestaat er geen betere investering dan in het 'menselijk kapitaal'.

OPINIE

Door Ronnie Rens sr

IN DEZE RUBRIEK is de afgelopen twee jaar vaak gewezen op het desastreuze financiële beleid van de vorige regering en met name van het voormalige Bestuurscollege. Het is lang niet zonder reden geweest, dat wij daartegen ageerden. Ten eerste waren het gelden van de belastingbetaler waarmee op de meest onzorgvuldige wijze werd omgesprongen, ten tweede zal deze zelfde belastingbetaler moeten worden aangesproken voor de almaar groeiende begrotingstekorten en leningen. Dit moment is nu aangebroken. Regering en Bestuurscollege kijken tegen een lege staatskas aan, de marge om te lenen is door de Centrale Bank verkleind. Maar de twee overheden moeten nog steeds dagelijks aan hun verplichtingen voldoen en dat kan onmogelijk als er geen geld is. De ontstane, alarmerende toestand uit zich onder meer in het feit, dat de ambtenarenlonen deze maand weliswaar kunnen worden uitbetaald, maar het Bestuurscollege niet kan voldoen aan andere, financiële verplichtingen.

Het heeft ons in de loop der tijd ook ernstig verbaasd dat zo weinig kritiek werd geleverd op hetgeen de vorige overheden aan financiële wandaden pleegden. De massamedia keken de andere kant op, vakbonden, handel en andere maatschappelijke organisaties waren almaar bezig hun eigen voordeeltjes te zoeken. Dit alles gebeurde, terwijl op de vingers van een hand kon worden nageteld, dat een kleine groep van pakweg 15 man bezig was dit eiland in een rampzalige situatie te storten. Ter illustratie de volgende cijfers van de Centrale Bank: de belastinginkomsten stegen van 1992 tot en met 1994 met 128 miljoen gulden, maar toch werd het begrotingstekort vorig jaar voor 86 procent monetair gefinancierd.

Andere landen hebben ook stevige begrotingstekorten en torenhoge schulden. Maar het toch wel straffe beleid dat er wordt gevoerd, laat nog voldoende ruimte over voor het snoeien in begrotingen en het aangaan van nieuwe leningen. Dat is op de Antillen en Curaçao niet het geval. We zijn hier aan het eind van een totaal doodlopende weg beland. De consequenties zijn uitermate verstrekkend. Over de hele linie zal moeten worden ingeleverd. Is de koopkracht al in belangrijke mate verminderd door de versnelde inning van achterstallige belastingen, er staat zonder meer een erstige recessie op de loer als we die gedaalde koopkracht nog verder gaan uithollen.

Heeft de overheid wel een andere uitweg? Wij geloven van niet. Het moment van saneren, van de tering naar de nering zetten, is al te lang, veel te lang, uitgesteld. Er is een situatie ontstaan, die geen uitstel meer gedoogt. Of nu politieke partners dwars liggen of niet, de vakbonden dreigen met 'het platleggen van de zaak', de handel wijst op een in aantocht zijnde recessie, of er nu een Solidariteitsheffing komt, een Omzetbelasting of een verhoging van de accijnzen, het moment van de waarheid is aangebroken: de burger kan de portemonnaie beginnen open te trekken. Er breken moeilijke tijden aan, voor een ieder die op dit eiland in welke zin ook bezig is, en het getuigt niet van realiteitszin dat te verdoezelen.

Automobilisten vechten processen-verbaal aan

WILLEMSTAD — Een aantal automobilisten verscheen gisteren voor de rechter. Zij waren het niet eens met het opgelegde procesverbaal en besloten hun zaak voor de rechter uit te vechten. In de meeste gevallen zonder succes.

Cyslin H. kreeg op 11 mei een procesverbaal, omdat hij op de De Ruyterkade zijn wagen geparkeerd had, terwijl dit verboden is. Hij weigerde echter zijn boete te betalen, omdat volgens hem er een fout was gemaakt in het procesverbaal. De overtreding had namelijk plaatsgevonden in de Bakkerstraat en niet op de De Ruyterkade. Op grond hiervan dacht hij te ontkomen aan de boete.

De rechter was het hier niet mee eens. De magistraat gaf toe dat er een fout was gemaakt in het procesverbaal, maar aan de andere kant vond hij dat de verdachte had toegegeven in een verboden zone te hebben geparkeerd. De automobilist moest alsnog zijn boete van 50 gulden betalen.

Felix J. ging ook op de De Ruyterkade in overtreding. Hij stopte midden op de weg om enkele mensen uit te laten stappen. Hierdoor stremde hij het verkeer notabene op een plaats waar een stopverbod geldt. De verdachte was het echter niet eens met de agent, die het procesverbaal uitschreef. Hij verklaarde slechts gestopt te zijn om enkele mensen te laten oversteken. De rechter was echter van mening dat het verboden is om aldaar op de weg te stoppen. Voor welke reden dan ook. Felix J. werd veroordeeld tot een boete van 50 gulden.

Miluska M. verscheen voor de rechter, omdat zij op de Schottegatweg probeerde te keren, hetgeen verboden is. De vrouw had haar boete niet betaald en moest daarom voor de rechter verschijnen. De vrouw erkende haar fout, maar verklaarde geen geld te hebben om de boete te voldoen, hetgeen ze ook tegen de deurwaarder verklaard had. Zij had gevraagd om uitstel van betaling tot ze weer geld ontvangen had, maar de deurwaarder stelde zich niet flexibel op. De rechter daarentegen wel. Hij vond dat de vrouw bereid is de boete te betalen en daarom ook uitstel moet kunnen krijgen. De boete van 50 gulden mag zij volgende week voldoen.

Tot slot verscheen Clarck R. voor de rechter. Hij had op een eenrichtingsweg de verboden kant opgereden. De vraag was echter waar. In het procesverbaal was dit niet aangegeven. De rechter vond dit zo'n ernstige fout, dat hij besloot het procesverbaal te vernietigen.

Second opinion over KPMG nog niet klaar

WILLEMSTAD — Een tweede opinie-onderzoek naar de dubbele rol van de KPMG in de Sociale Verzekeringsbank is nog niet klaar. Men is al een paar maanden te laat met de rapportage, gaf minister Corion belast met de SVB op een persontmoeting toe.

Corion bevestigde dat de KPMG nochtans doorgaat met haar werkzaamheden voor de SVB. Zolang er nog geen resultaat bekend is over de dubbele rol van dit accountants-en adviesbureau zullen er geen veranderingen in de huidige KPMG-tarieven zijn.

De wens voor een second opinion ontstond na kritische kanttekeningen van de commissie van 'Onderzoek en Reorganisatie Sociale Verzekeringsbank' over het feit dat de KPMG bij de SVB optreedt als adviseur en tevens als externe accountant. Volgens de commissie is het ongewenst is dat de externe accountant als het ware zijn eigen werk controleert.

■ *Jeffrey Corion*

In het rapport van 10 maart 1995 dat zoveel stof deed opwaaien, wordt vermeld dat het kritische oog van KPMG vertroebeld zou kunnen worden als het een cliënt moet controleren waarmee de accountant op zovееl terreinen intensief samenwerkt.

Corion reageerde gisteren nogal fel op (vermeende) uitlatingen van oud-minister van Arbeid en Sociale Zaken Frank Rozendal inzake hoge gages aan de commissieleden. "De kritische opmerkingen van de commissieleden aan het adres van Rozendal, hebben hem wellicht bitter gemaakt", aldus de minister.

Reactie op brief tegen kernproeven

WILLEMSTAD — Op de protestbrief van de Fundashon Koperashon Pe Kòrsou tegen Franse kernproeven op Tahiti, gericht aan de president van Frankrijk, is een reactie gekomen.

Namens president Chirac schrijft kabinetsdirecteur Bertrand Landrieu in een reactie de dato 7 augustus dat onafhankelijke wetenschappers zich ter plekke ervan kunnen vergewissen dat de proeven onschadelijk zijn, zowel voor de bevolking als voor het milieu. De serie kernproeven zal uit acht ondergrondse ontploffingen bestaan, waarvan de laatste zal plaatsvinden uiterlijk op 31 mei volgend jaar. Frankrijk, dat mede-ondertekenaar is van de internationale overeenkomst, waarin staat dat vóór eind 1996 een algeheel verbod op kernproeven wordt afgekondigd, voldoet daarmee aan de internationale verplichtingen, aldus Landrieu.

Reeks van schietpartijen tussen rivaliserende gangs

WILLEMSTAD — Heinrich S. huurde enkele weken geleden voor 1500 gulden een Uzi-mitrailleur. Tijdens dragraces te Koraal Tabak schoot hij daarmee als een gek over de hoofden van de toeschouwers. Niemand raakte gewond. Heinrich S. kijkt nu echter tegen een gevangenisstraf van vier jaar aan. Wegens poging tot doodslag.

De rechtszaak, die gisteren diende, was enorm gecompliceerd. Het begon allemaal met de motorfiets van Heinrich S., die gekocht zou zijn met drugsgelden. Een rivaliserende gang zou geprobeerd hebben drugs te stelen van Heinrich S. en toen dit niet lukte de motorfiets hebben meegenomen.

Heinrich S. liet het hier niet bij zitten en ging op zoek naar de mannen die zijn motorfiets hadden gestolen. Dit leidde tot een serie schietpartijen bij de Grotten van Hato, Maishiweg en de Savaan.

Heinrich S. besloot vervolgens drastischer maatregelen te nemen. Hij huurde voor 1500 gulden een Uzi bij een wapenhandelaar te Souax. Via via had hij vernomen dat de dieven met zijn motorfiets deel zouden nemen aan races te Koraal Tabak. Hij ging er naar toe en begon in het wilde weg te schieten. Dit leidde tot een wilde schietpartij, omdat ook de andere mannen verschillende schoten afvuurden. De toeschouwers zagen zich genoodzaakt op de grond te gaan liggen om niet getroffen te worden. Officier van justitie Gras achtte de serie schietpartijen zo ernstig dat hij vier jaar gevangenisstraf tegen Henrich S. eiste.

Jozef Kleuter maandag open

WILLEMSTAD — De St. Jozef kleuterschool gaat maandag 28 augustus weer open. Wegens het ontbreken van wasbakken en kranen in de lokalen kon de school de deuren niet openen aan het normale begin van het schooljaar. Nu de werkzaamheden geklaard zijn, kunnen de kleuters vanaf maandag weer les genieten.

Leesouders gevraagd

WILLEMSTAD — De Prinses Margrietschool en de Oranjeschool vragen leesouders voor hun leesproject. Vorig schooljaar deden 31 vrijwilligers mee aan dit geslaagde project, maar een aantal ouders heeft door andere bezigheden moeten afzeggen.

Van de vrijwilligers wordt slechts een enkel uur per week gevraagd om kinderen met leesproblemen in de Nederlandse taal te helpen.

Informatie-avond over schildpadden

WILLEMSTAD - De Alliance Française organiseert een tweede video-avond met Dominique Serafini, bekend als tekenaar en duiker van de beroemde Calypso, de boot waarmee kapitein Jacques-Yves Cousteau zijn talrijke ontdekkingsreizen maakte. Deze video-avond, die zaterdag aanstaande in het Curaçao Seaquarium plaats heeft, wordt gehouden in samenwerking met Reflective Images.

Op deze avond zal Serafini de film over schildpadden, die werd opgenomen in Borneo, toelichten. Er zal een bijdrage aan de poort worden gevraagd.

Na dertien jaar voorbereiding:

Curaçao heeft Eilandelijk Ontwikkelings Plan

WILLEMSTAD — Dat gebeurt niet vaak in een eilandsraadsvergadering: spontaan applaus van alle raadsleden bij het sluiten van een agendapunt. Maar tegen half acht gisteravond, na in totaal dertien jaar voorbereiding eindigend in een hele dag vergaderen, was het zover. Het Eilandelijk Ontwikkelings Plan (EOP) voor Curaçao is vastgesteld.

"Een historische dag", aldus oud-gedeputeerde Pikerie gisteravond. Niet alleen vanwege het feit dat er nu een ruimtelijke planning gereed gekomen is, die ook invloed zal hebben op de economische en industriële ontwikkeling van het eiland, "maar ook omdat het nieuwe Bestuurscollege het werk van het oude heeft overgenomen. Velen hebben dit plan gedragen." Het aantal gedeputeerden dat er in de loop van de jaren mee te maken heeft gehad, is niet te tellen. De laatsten daarvan zijn Page, Metry, Bentoera, Betrian, Pikerie en de huidige DROV-gedeputeerde Gumbs.

Voordat het plan werd aangenomen moesten eerst nog stuk voor stuk nog de 427 bezwaarschriften worden afgehandeld, waarover een speciale commissie adviseerde. Dat ging overigens relatief snel, omdat de raad conform het advies van de commissie besloot. Alleen over de bestemming van Oostpunt was nog enige discussie, omdat wel 20 procent van het terrein mag worden ontwikkeld, mits een Milieu Effect Rapportage (MER) zal worden opgesteld over de effecten van die 20 procent te ontwikkelen grond. Op dringend verzoek van oud-gedeputeerde Tely Pikerie zal de grondeigenaar eind september meer duidelijkheid krijgen.

Een ander punt waarover nog meer duidelijkheid moet komen is het aanpassen van de tarieven voor grondbelasting. Het BC heeft hierover op 1 september een bespreking met de minister van Financiën, kondigde Gumbs aan. Nu het bestemmingsplan voor het eiland is vastgesteld, moeten ook de tarieven worden aangepast; voor degenen die een stuk grond met bestemming industriële ontwikkeling of huisvesting hebben zou dit een verhoging kunnen meebrengen en voor degenen met een 'open land' of conserveringsgebied een verlaging. Raadslid Poulo wil overigens alle tarieven die gerelateerd zijn aan huisvesting verlaagd zien. Hij vraagt zich af wie het zich nog kan permitteren om een huis te bouwen - nagenoeg niemand, is zijn conclusie.

Met name de MAN dringt er bij het Bestuurscollege op aan, dat de procedurele afhandeling bij de aanvraag van terreinen, bouwvergunningen en dergelijke sneller en klantvriendelijker gaat verlopen. En PNP-lid Metry maakt zich zorgen over de in het EOP opgenomen bezwaarschriftprocedure tegen het bestemmingsplan. Voor de afwikkeling daarvan staat nu een periode 'van tussen de zes en twaalf maanden'. "Dat is veel te lang. Er is geen investeerder die zo lang wil wachten."

Dat het overigens wel sneller kan, werd gisteren door de eilandsraad en het BC bewezen: de sinds 1 juli aangetredenen wisten het in twee maanden af te handelen.

■Inner Circle

Volgende maand concert Inner Circle

WILLEMSTAD — Alweer het derde grote reggae-festijn dit jaar op Curaçao. Na Lucky Dube en Third World komt de mateloos populaire reggae-formatie Inner Circle over drie weken naar het eiland voor een eenmalig concert. De 5-mans groep zal zaterdag 16 september optreden in het Festival Center.

Ze bestaan eigenlijk al twintig jaar, maar twee jaar geleden herleefde de groep met de plaat 'Bad Boys' waarvan iedere top-veertig luisteraar de hits *Bad Boys* en vooral *Sweat (a la la la la long)* zeker kent. De gemakkelijk in het gehoor liggende reggaeliedjes veroverden de wereld en aangespoord door het succes kwam daar vorig jaar hun laatste cd 'Reggae Dancer' overheen.

Van die laatste cd werden *Rough Boys*, *Black Roses* en *Summer Jammin* eveneens wereldhits. Vrede en verdraagzaamheid is de boodschap van zanger Calton Coffie en zijn collega's. Over drie weken te zien en te horen in het CFC voor 30 gulden. Voor de *sekshon special* kost een kaartje 75 gulden. De lokale band Big Sensation speelt in het voorprogramma.

Over vaststellen EOP:

Milieubewegingen: "Eindelijk!"

WILLEMSTAD — De milieuorganisaties Amigu di Tera en Defensa Ambiental zijn blij dat het EOP is aangenomen. "Het is heel belangrijk wat er is gebeurd. Inderdaad, historisch. Eindelijk is Curaçao begonnen de ruimtelijke ontwikkeling planmatig aan te pakken. Nu moet er ook planmatig gewerkt worden aan de financiële en economische problemen," aldus Yvette Raveneau, voorzitster van de Amigu di Tera.

"De nieuwe Eilandsraad heeft met dit optreden bewezen dat zij in staat is de schouders onder een zware klus te zetten en dat zij in zeer korte tijd iets kan afhandelen. We hopen dat zij net zo voortvarend te werk zal gaan bij het oplossen van de financiële en economische problemen," zegt Raveneau. Ze heeft alle vertrouwen. "Ik heb de beraadslagingen gisteren de hele dag bijgewoond en vooral het effect van de verjonging in de Raad viel op. Politiek hebben zij nog niet veel ervaring, maar je voelt de goede wil. En dat is toch het belangrijkste. Ik hoop op een frisse aanpak."

Maar de milieuorganisaties zouden de milieuorganisaties niet zijn, als zij daar niet onmiddelijk aan toevoegen, dat de economische ontwikkeling vooral duurzaam moet zijn. "Als investeerder Pietje komt vertellen wat hij wil, dan zullen zijn plannen moeten passen in de ideeën over hoe het eiland ontwikkeld moet worden," aldus Raveneau.

Zij vindt, zeker gezien de geografische gegevens van Curaçao, dat daarbij vooral gestreefd moet worden naar de uitbreiding van de dienstverlening in de haven en rond de luchthaven. "Dat levert niet alleen werkgelegenheid op, maar ook een kwalitatief hogere vorm van werkgelegenheid. De economische bedrijvigheid bestaat nu vooral uit de bouw van villa's. Dergelijke bouw heeft geen enkele toegevoegde waarde. Wanneer een pand klaar is, is het klaar. Alleen bij hotelbouw ontstaat er daarna bedrijvigheid, maar dat levert vooral werk op het laagste niveau op, zoals schoonmaken. Er is kwalitatief meer diversiteit bij het werk in de haven en rond de luchthaven."

Volgens de milieubewegingen moet daarom kritisch gekeken worden naar het gebruik van de Isla-terreinen. Uit milieuoogpunt moeten niet alleen het asfaltmeer en de terreinen er om heen worden schoongemaakt en **de raffinaderij 'veel en veel schoner gaan opereren'**. "Er moet ook gekeken worden naar de efficientie waarmee gebruik wordt gemaakt van de terreinen rond het Schottegat. Op het Isla-terrein staan bijvoorbeeld veel oude installaties en die nemen ruimte in beslag die heel goed gebruikt kan worden voor de ontwikkeling van de havenaktiviteiten." De milieuorganisaties pleiten al jaren voor industriële ontwikkeling rond het Schottegat.

Tijdens de vaststelling van het EOP werden ook de honderden bezwaarschriften behandeld, waaronder een stuk of twintig die door de milieuorganisaties waren ingediend. In een aantal gevallen werden hun bezwaren nietig verklaard, in andere gevallen kregen zij deels gelijk. "Het is nu afwachten op welke gronden bezwaren zijn afgewezen, want daar hebben we nog geen zicht op."

Zo waren er bezwaren ingediend tegen de ontwikkeling van Fontein/Silberie. "Ontwikkeling druist in tegen de hele filosofie van het EOP, dat verspreiding van het stedelijk gebied wilde inperken en juist concentreren." Het terrein is nu voor 20 procent aangewezen als conserveringsgebied en de rest mag worden ontwikkeld voor middenstandswoningen. Raveneau: "Dan kun je de rest van Banda 'Bou net zo goed ook volbouwen."

Ook St. Rif Marie mag gedeeltelijk worden ontwikkeld. Het bezwaarschrift voor Isla di Yerba in het Spaanse Water werd ongegrond verklaard. Daar mogen nu, zeer tegen de zin van de milieubeweging, een stuk of twintig huizen worden gebouwd. **"Dat betekent waarschijnlijk dat 'ten behoeve van een toegangsweg tot het eilandje in het Spaanse Water gedempt gaat worden."**

Maar het meest vreemde is eigenlijk wel de gang van zaken rond de ontwikkeling van Oostpunt. In het EOP is vastgesteld dat er 20 procent ontwikkeld mag worden en dat een Milieu Effect Rapportage (MER) aan gaat geven welke 20 procent ontwikkeld mag worden. "Dat uitgangspunt is absurd. Een MER is er juist om vast te stellen óf er ontwikkeld kan worden, rekening houdende met allerlei factoren. Niet dát er ontwikkeld kan worden." Het laatste woord daarover is duidelijk nog niet gezegd. Maar al met al zijn de milieuorganisaties blij met het feit dat er een begin is gemaakt met het planmatig ontwikkelen van het eiland.

Bovenwinden bereiden zich voor op tropische storm

PHILIPSBURG — Op St. Maarten, Saba en St. Eustatius is een Tropical Storm Warning uitgevaardigd, hetgeen betekent dat de tropische storm Iris binnen 24 uur de Bovenwindse eilanden zal aandoen.

De tropische strom Humberto is inmiddels geen gevaar meer voor de Bovenwindse eilanden. De effecten van de orkaan Iris, die de afgelopen dagen afgezwakt is tot een tropische storm zullen echter wel gevoeld worden op de eilanden. Volgens de huidige berekeningen stuwt Iris rechtstreeks op Martinique af. St. Maarten, Saba en St. Eustatius moeten echter rekening houden met stormwinden.

Iris bevond zich vanmorgen op ongeveer 220 mijl ten zuidoosten van de Bovenwindse eilanden. De tropische storm heeft een snelheid van 12 mijl per uur. De winden zijn de afgelopen uren ietwat afgezwakt. De stormwinden hebben nu een snelheid van 60 mijl per uur.

De Bovenwindse eilanden gaan nog moeilijke tijden tegemoet. Reeds is een nieuwe tropische golf waargenomen voor de kust van Afrika, die zich volgens meteorologen de komende dagen zal ontwikkelen tot een tropische depressie.

Economie stagneert

WILLEMSTAD - De economie van de Nederlandse Antillen heeft stagnatie ondervonden in de eerste helft van dit jaar. De groei bedroeg volgens schattingen van de Centrale Bank slechts een half procent. In de eerste zes maanden verleden jaar bedroeg de economische groei 2,5 procent.

Volgens de Centrale Bank is de stagnatie te wijten aan een langzamere groei van de export en een afname van de binnenlandse vraag naar goederen en diensten. Naar president Emsley Tromp meedeelde, hebben diverse factoren hiertoe bijgedragen, met name: de beperking op de kredietverstrekking door de lokale banken en de versnelde inning van achterstallige belastingen en sociale premies door de overheid. Deze factoren hebben de economische groei negatief beinvloed.

De inflatie bleef gehandhaafd op een gematigd peil. De Centrale Bank verwacht echter, dat de inflatie in de tweede helft van het jaar enigszins zal toenemen als gevolg van een stijging van de operationele kosten van de private sector.

Lezing van anchorman CNN

WILLEMSTAD - De bekende anchorman Lindon Soles zal op 1 september, de Dag van de Pers, een lezing houden voor Prensa Uni. Dit kan geschieden dank zij de bemiddeling van Jacques Visser van Radio Paradise.

Diverse ondernemingen hebben belangeloos aan de reis van Soles meegewerkt. American Airlines zorgt voor gratis vervoer, het Sonesta hotel verschaft kosteloos logies, terwijl The Trader Party Service op 1 september gratis de catering verzorgt.

'Zo werkt politie mee aan misdaad'

UPAH laakt veel te lakse en agressieve optreden politie

WILLEMSTAD — De vereniging van gepensioneerden, de UPAH, heeft ernstige kritiek op het politie-optreden. Bij het UPAH-gebouw is het afgelopen jaar herhaaldelijk ingebroken. Elke keer dat dit gebeurde duurde het niet alleen lang voordat de politie kwam, maar werd er ook niets gedaan om de daders (die soms bekend waren) te grijpen. Het UPAH-bestuur werd zelfs onheus behandeld bij het doen van aangifte 'alsof wij de daders waren', schrijft het bestuur in een brief aan minister Atacho (Justitie).

Volgens de UPAH is het de politie, die met haar desinteresse en onverschilligheid 'de misdaad op ons eiland de ruimte geeft om te groeien en te bloeien'. Het UPAH-bestuur acht de politie onwillig. "Dat is het gevolg van een gemis aan een krachtige politieleiding en doordat het korps niet duidelijk en zichtbaar berekend is voor haar taak."

De UPAH komt tot deze zware kritiek, nadat in de periode tussen april 1994 en nu niet minder dan acht keer in het verenigingsgebouw in de Ansinghstraat is ingebroken, waarvan de laatste keren in de nachten van 31 juli op 1 augustus en ('terwijl de reparatie van het dak en het plafond van de voorlaatste inbraak nauwelijks voltooid waren') van 14 op 15 augustus. Bij de laatste inbraak verdwenen onder meer stoelen, een tikmachine en twee faxmachines, waarvan er een juist gekocht was. Dit alles ondanks het feit dat het gebouw getralied is, een raam al was dichtgemetseld, er een alarminstallatie was aangebracht en men aangesloten is bij een beveiligingsbedrijf.

Dat er wordt ingebroken is al erg, maar nog veel erger vindt het bestuur het, dat de politie niets met de aangiften doet. Zelfs niet als de namen van de vermoedelijke daders worden doorgegeven. Dat de politie ook maar iets tegen de misdaad onderneemt, gelooft de UPAH daarom niet meer. Het bestuur rept dan ook van 'een grenzeloze woede' over het politie-optreden. "Als de politie al verschijnt, treden zij tegenover de aangevers agressief en brutaliserend op. Bij het formuleren van antwoorden op gestelde vragen moet men als aangever/slachtoffer bijzonder voorzichtig zijn, want de politieambtenaren raken snel geïrriteerd", laten zij de minister weten.

Bestuur DP

WILLEMSTAD — Kandidaten voor het bestuur van de Partido Democraat kunnen zich inschrijven tot en met 1 september. De commissie van de DP verzoekt **de beschikbare kandidaten zich vanaf maandag** elke avond tussen acht en tien uur te vervoegen bij de partijzetel te Santa Maria.

Dag van de Alfabetisering

WILLEMSTAD — Tien procent van de beroepsbevolking op Curaçao is analfabeet, volgens ProAlfa, de projektgroep die zich inzet voor alfabetisering. Ook Leon Faneyte, vice-voorzitter van het Inisiativo Partikular Kòrsou (IPK) is die mening toegedaan.

De UNESCO heeft 8 september uitgeroepen tot internationale *Dag van de Alfabetisering.* Na een aanvankelijk daling, in de periode van het begin van deze eeuw tot aan de jaren zestig, van het percentage analfabeten, waarschuwde de UNESCO in 1980 dat het aantal analfabeten op de wereld was toegenomen tot over de negenhonderd miljoen burgers. Het percentage neemt sinds de jaren zestig weer toe.

Op 8 september worden twee lezingen op de patio van het IPK gehouden, een door minister van Onderwijs Marta Dijkhoff en een door Seymon Riley van Jamal, de Jamaicaanse alfabetiseringsbeweging. Volgens Leon Faneyte is het feit dat Isla niet voldoende werknemers kan vinden een veeg teken. "Bij het testen van deze lokale mensen zijn de meesten uit de boot gevallen wegens grote hiaten in hun opleiding en ontwikkeling."

Hij vraagt zich ook af hoe het komt dat niemand reageert op een advertentie om te solliciteren bij een lokaal bedrijf. "Heeft men die oproep wel kunnen lezen? Heeft men schriftelijk op deze oproep kunnen reageren?"

Gailen Martie wint Miss Speech-contest

WILLEMSTAD — Gailen Marie-Louise Martie is gisteren uitgeroepen tot Miss Speech. Het contest was één van de activiteiten in het kader van de Miss Curaçao-verkiezing. Op de tweede plaats eindigde Carelli Troeman, terwijl Nuraica Meriën de derde plaats bezette.

In het bijzijn van 50 genodigden vond gisteren in het hoofdkantoor van Curoil de verkiezing van Miss Speech plaats. Alle elf kandidaten aan het Miss Curaçao-contest moesten een korte toespraak houden. De jury, die bestond uit Darcy Lopez, Willy Adams en Franklin Maduro lette vooral op de inhoud van de speeches, voordracht, originaliteit, houding, stem (luid en niet monotoon) en het taalgebruik.

Vermeldenswaard is dat alle elf kandidaten reeds wekenlang in training zijn, hetgeen gisteren duidelijk te merken was. De meisjes waren vlot en ook hun speeches waren goed onderbouwd. Het was duidelijk dat de kandidaten hun uiterste best hadden gedaan om zo goed mogelijk voor de dag te komen.

De onderwerpen waren ook niet kinderachtig. De kandidaten hadden zware onderwerpen genomen om zoveel mogelijk indruk te maken op de jury. De onderwerpen gingen onder meer over aids, alcohol- en drugsmisbruik onder jongeren, onderwijs, de jeugd, machismo, media, materialisme en overspel.

De winnares werd Gailen Martie, die als onderwerp de vorming en opvoeding van kinderen had. Zij ging vooral in op de mentale en fysieke mishandeling van kinderen.

Als tweede eindigde Carelli Troeman, die sprak over liefde en respect voor ouders. "Pas na hun dood realiseer je de waarde van je ouders, uit daarom nu je liefde terwijl ze nog in leven zijn", was de boodschap van Troeman. Op de derde plaas eindigde Nuraica Meriën, die sprak over discriminatie. Zij behandelde in haar toespraak de verschillende vormen van discriminatie, rijk-arm, blank-zwart, man-vrouw.

De verkiezing van Miss Curaçao vindt op donderdag 14 september plaats in het ITC. Er is een leuk programma opgesteld met onder andere een show van Tony Sherman. De kaarten zijn reeds in de verkoop á 85 gulden inclusief één drankje. VIP's dienen 150 gulden neer te tellen en krijgen daarvoor alle snacks en drank gratis.

Dieren in onze Artis erg eenzaam

■ *WILLEMSTAD — Een lezeres vestigde eerder deze week de aandacht op de situatie van de dierentuin en in het bijzonder over de wijze waarop de beesten waren ondergebracht. Ze vond dat de dieren er nogal mager uit zagen en speelkameraden misten. Onze fotograaf maakte daarna deze foto om onze lezers een blik te verschaffen op de situatie in onze dierentuin.*

Advocaat Sulvaran: 'Het gaat om principes'

Rechtsstaat is aangetast

WILLEMSTAD — Advocaat Peppie Sulvaran maakt zich zorgen. De discussie rond het uitzetten van de Venezolaan Blanco moet naar zijn mening niet over de persoon Blanco gaan, noch over wat deze al dan niet gedaan heeft, maar over het principe dat in een rechtsstaat geen gebruik mag worden gemaakt van aktes waarin onjuiste feiten zijn opgenomen. En dat is in dit geval wel gebeurd. Wanneer minister Atacho zich niet distantieert van de handelingen van de procureur-generaal, kan dat Atacho de politieke kop kosten, voorspelt Sulvaran.

Sulvaran: "Basisprincipe van een rechtsstaat is het feit dat de overheid onder alle omstandigheden gehouden is aan de wet. Dit heet het legaliteitsbeginsel en is de belangrijkste pijler van een rechtsstaat. Kenmerk van een politiestaat is dat de overheid wanneer het haar goed uitkomt de wet mag overtreden om haar en andermans belangen te dienen."

Zoals bekend heeft de DEA bij de aankomst op Hato van Blanco onjuiste informatie aan de douane gegeven, zodat op de douanepapieren valse gegevens kwamen te staan over landingstijd, naam piloot en het aantal passagiers. Tijdens de behandeling van de zaak verdedigde de PG dit door te stellen dat dit bij under cover-operaties vaker gebeurt in verband met de veiligheid van de agenten.

Niemand, ook de overheid niet (met wat voor doel dan ook), mag de wet overtreden. Recht is per definitie waarheidsbevinding. "Bij under cover-activiteiten is er een verschil tussen het niet prijsgeven van informatie -om bij voorbeeld iemands anonimiteit te garanderen- en het welbewust vervalsen van feiten. Nu de PG heeft aanvaard dat bewust onjuiste feiten zijn opgenomen in een ambtsedig stuk, is dat een zeer ernstige schending van het legaliteitsbeginsel."

De PG mag zich immers niet boven de wet stellen en moet er zelfs op toezien dat de wet juist wordt nageleefd. "Het hoort natuurlijk niet tot de taak van de PG of het Openbaar Ministerie onder hun kap strafbare te plegen." Overigens benadrukt Sulvaran dat hij niet stelt dat het Hof de valsheid in geschrifte heeft goedgekeurd.

"De belangen van een rechtsgemeenschap bij het in alle omstandigheden correct optreden van Justitie en politie, moet niet worden onderschat. Dit zijn de wezenlijke vragen voor je rechtssysteem, zoals ethische en juridische toelaatbaarheid en wie vervolgens wie controleert", aldus Sulvaran. "Het zou vanzelfsprekend moeten zijn dat het niet geoorloofd is bevoegheden aan te wenden in strijd met enig wettelijk voorschrift."

De politiek-verantwoordelijke, de minister, moet nu zeggen of hij de handelingen van zijn PG ondersteunt, vindt Sulvaran. Wanneer de minister de PG steunt, zal Atacho van de Statenleden vragen krijgen die hij volgens Sulvaran niet zal kunnen beantwoorden. Althans niet als de principes van de rechtsstaat nog gelden. "Dat zal dan op zijn beurt een motie van wantrouwen moeten opleveren. En dan hebben we een politieke crisis." Volgens Sulvaran rest Atacho nu geen andere keus dan zich uit te spreken, "wil hij nog enigszins kans maken deze staatsrechtelijke kwestie op bevredigende en juiste wijze op te lossen."

Inmiddels heeft PNP-Statenlid Suzy Römer een vergadering van de justitiële commissie van de Staten aangevraagd. De valse verklaringen van de DEA in het proces-verbaal zijn een ernstige zaak, aldus de oud-minister van Justitie. Zij vindt, net als Sulvaran, dat de rechtsstaat geweld is aangedaan.

Capriles wijst op illegale aanbestedingen

WILLEMSTAD - In een schrijven aan de Amigoe merkt het Statenlid Michele Capriles op vragen te hebben gesteld aan de minister-president, maar daarmee niet doelde op de niet gehouden aanbestedingen voor de renovatie van het Sanatorium. 'Ik beschik niet over de juiste gegevens om over de kwestie van het Sanatorium een oordeel te vellen, maar blijf wel van mening dat openbare aanbestedingen een belangrijk instrument zijn om behoorlijk bestuur te garanderen.

Intussen is het Michele Capriles gebleken, dat de wetgeving op het houden van openbare aanbestedingen doorgaans niet wordt nageleefd. Dat staat in een rapport, gedateerd 22 april 1994, dat Michele Capriles ontving van de Algemene Rekenkamer. ■

De avondschemering van J.S. Corsen (1853-1911)

De bakermat van de Papiamentu-poëzie

door Henry Habibe =

Het is goed, nu men in het kader van de *Dia di Briengat* Joseph Sickman Corsen gekozen heeft als iemand die past bij de gedachte *pas i union den nos comunidat*, even stil te staan bij het werk van deze man. De 'Jo Corsenstraat', waar deze 'Dag' gevierd wordt, ligt niet ver van de wijk, waar zijn kleinzoon, Chal Corsen, een hele tijd woonde. De 'Kaya Jo Corsen' ligt niet ver van de Gosieweg. Chal Corsen woonde in een nieuwe wijk aan de andere kant van de Gosieweg, die 'Schelpwijk Nobo' genoemd wordt.

Jo Corsen, zoals zijn vrienden hem noemden, werd op Curaçao geboren op 13 december 1853. Hij was een afstammeling van de Engelsman John Corsen. Hij trouwde met Frederica Ponson, een Arubaanse. Uit hun huwelijk zijn vijf kinderen geboren: Carlota (Tanja?), Joseph, Camelia (Cornelia?), Daniël en Charles Sickman. Deze laatste (1890-1971) trouwde met Jannetje Juliana Antonia Palm (Curaçao, 1890-1962). Uit dit huwelijk werden vijf kinderen geboren: Camila Maria, Yolanda, Joseph Sickman, Charles (Chal) Sickman en Marie Louise. Deze kinderen wisten te vertellen (ze hadden het van hun vader gehoord) dat hun grootvader avonden lang piano placht te spelen en ook nog uitsluitend zijn eigen composities!

MUSICUS

Jo Corsen was een groot musicus. Men kent hem nauwelijks als musicus, maar hij componeerde veel, was dirigent van diverse orkesten en organist van de Nederlands Hervormde Israëlitische Gemeente. Het schijnt dat hij reeds op dertienjarige leeftijd een pianoconcert gaf. Hij speelde piano, orgel en gitaar. Zijn eerste muzieklessen heeft hij van zijn vader Daniël Corsen gehad. Fons Rutten, echtgenoot van zijn jongste kleindochter, Marie Louise Corsen, heeft hele interessante pagina's aan hem als musicus gewijd ('Leven en muziekwerken van de dichter-musicus J.S.Corsen', 1983). Daarmee heeft Rutten een heel belangrijk aspect uit het leven van Jo Corsen onthuld.

Jo Corsen was echter ook dichter. Hij schreef voornamelijk in het Spaans. Enige critici van Corsens Spaanstalige poëzie zijn Benjamín Jesurun en Fred de Haas. Een andere deskundige die zich uitgelaten heeft over Corsens poëzie is Cola Debrot. Debrot kwalificeerde Jo Corsen als een 'lucide melancholicus'. Ik citeer enkele woorden van Debrot, die aantonen dat Jo Corsen niet een romanticus was die de realiteit ontvluchtte:

Wij hebben hier te maken met een
diepvoelend man, die zich niettemin
voorgenomen heeft niet op de vlucht
te gaan, maar de dingen onder ogen
te zien en ze te nemen voor wat ze zijn
(Antilliaanse Cahiers, 1955)

Fons Rutten, de biograaf van Jo Corsen, stelt dat het bij zijn onderzoek niet zo gemakkelijk bleek te zijn om over het leven en werk van de grote musicus-dichter te weten te komen. Als we echter naar zijn poëzie kijken, kunnen wij nogal wat achterhalen.

Joseph Sickman Corsen was een dichter van het huiselijk leven. Een groot aantal van zijn gedichten gaat over zijn directe familieleden en zijn vrienden. Hij schreef bij voorbeeld een gedicht voor zijn vrouw, over zijn moeder, zijn vader, aan een zuster, aan zijn kinderen en aan een paar vrienden. Zo zegt hij in *A mi esposa* (waarmee zijn bundel opent) hoe zijn verzen voor zijn vrouw tot stand zijn gekomen (vert. in het Nederlands door *Fred de Haas):

(...)
Met jou naast mij (...) ontsprongen
deze zangen: eenvoudig van toon en bescheiden.
Ze ontsprongen aan mijn ziel
als wilde bloemen,
wars van verfijning en gekunsteldheid.

In *La moneda* wendt hij zich tot één van zijn dochtertjes om te vertellen hoe liefelijk zij achter een muntstuk aan kruipt:

Je kruipt, lief dochtertje,
achter een muntje aan
dat voor je uit rolt
als was het op de vlucht.
(...)
Zo lopen ook de mensen
er driftig achteraan
en als het – o geluk! – in hun bezit is
wenden zij het aan ten goede of ten kwade:

Maar, lief dochtertje,
in hun amechtig pogen het te pakken,
in hun weigerachtigheid het los te laten,
zit niet de vreugde die de jouwe is:
niet als ze het muntje grijpen,
niet als ze het verder rollen.

Dat Corsen er vreugde in schiep om zijn kinderen te zien spelen blijkt ook uit 'In memoriam'. Ook hier richt hij zich tot zijn vrouw met het verzoek hun kinderen niet te storen in hun spel:

Liefste vrouw, laat onze kinderen
toch spelen en kom mee en volg maar stil
de aarzelende stappen die ik zet.

Ja, laat ze spelen,
met hun lachen en lawaai de ruimte vullen,
terwijl de beide echtgenoten
zich begeven naar een plaats waar minder vreugde heerst.
(...)

In *Mis hijos y mis sueños* houdt hij zich bezig met het geluk van zijn kinderen. Daar stelt hij dat hij ze altijd in zijn droom ziet 'met een prachtig licht in het hoofd'. Vandaar ook dat hij zegt: "ik lééf wanneer ik droom." Dan heeft hij het in *Mi primera cana*' over zijn eerste grijze haren en vraagt hij vol tederheid aan zijn vrouw: "Waarom trek je met zachte hand mijn eerste grijze haar uit, als je er morgen wéér een moet uittrekken?" Vervolgens filosofeert hij over de triomf van de tijd:

(...)
De tijd zal winnen, vroeg of laat,
hoezeer de broze mens ook weerstand biedt;
de strijd tegen de tijd is ijdel en neem daarom
maar genoegen met mijn grijzend haar

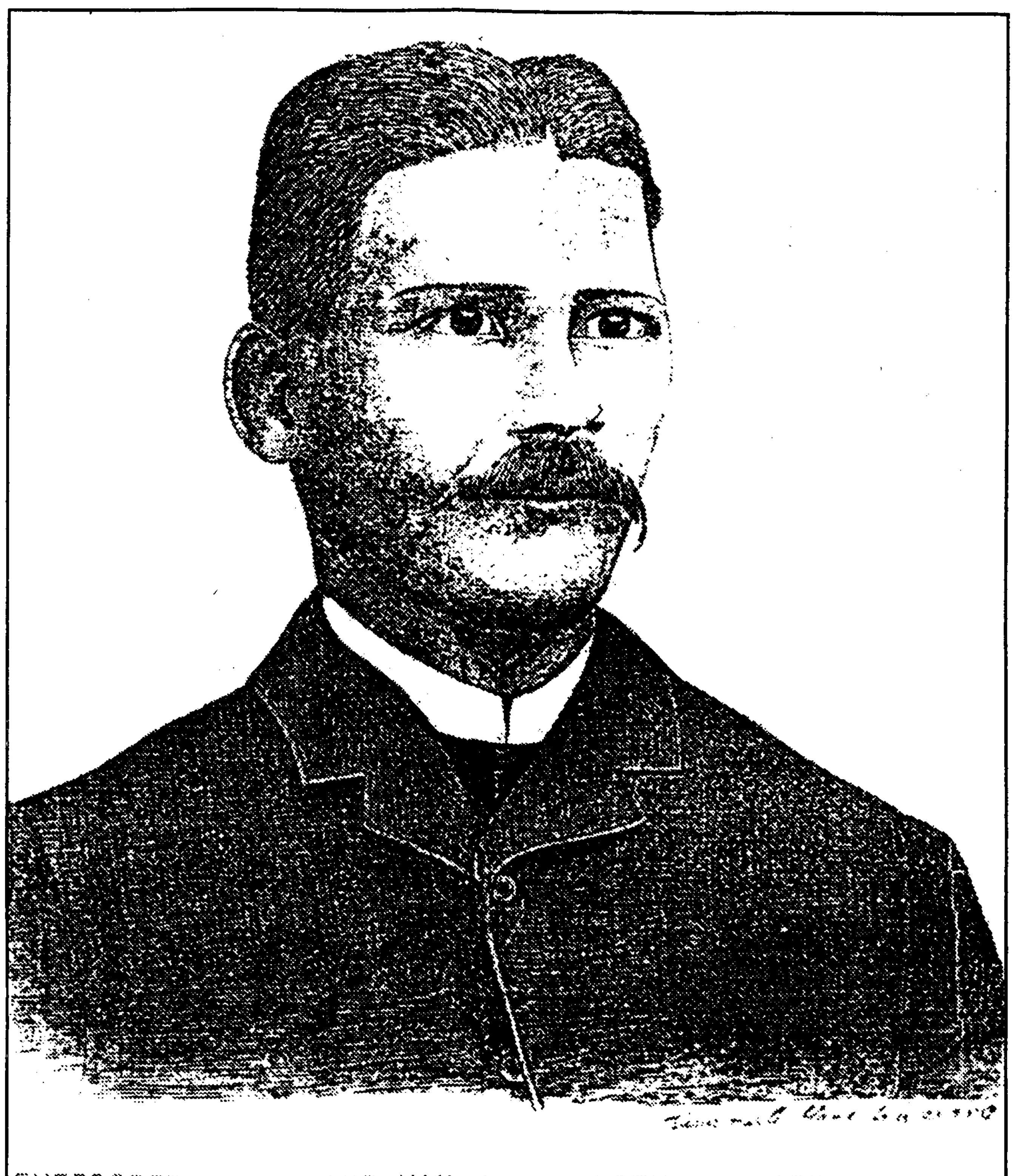
Maar tenslotte berust hij, met zekere humor, in de wens van zijn vrouw:

Maar als je – koppig – elk grijs haartje
pakken wilt, nou, pak het dan!
Het resultaat? Geweldig!
Er zal geen grijs en ook geen háár meer overblijven!

In zijn gedicht *Oh, Madre!*, weent hij om het heengaan van zijn moeder. Hij geeft toe dat niets zijn overleden moeder kan vervangen. Haar dood veroorzaakt bij hem niet zozeer het leed dat wanhopig maakt, maar 'een smart die – zoals zij – zacht en heilig' is, 'een droefheid die in tranen uiteenvalt'. En wanneer hij haar zien wil, zo staat er te lezen: 'sluit ik de ogen en ik zie haar'. En tenslotte: '...en uit mijn binnenste vloeit bij haar aanblik een diep verlangen naar een nog onbekende dageraad'.

In weer een ander gedicht, *Epistola*, legt hij aan één van zijn vrienden uit onder wat voor omstandigheden hij zich bevindt: omstandigheden die hem belemmeren zich aan de Muzen te wijden. Hij vertelt dat, wanneer hij begint te schrijven, zijn kinderen (hij noemt: Carlota, José en Camelia), zijn aandacht vragen en dat hij zich dan 'met de grootste vaderlijke liefde' met hen aan het spelen zet. "Wie zou bij zoveel leven – roept Corsen dan uit – nog het plectrum kunnen voeren en aan het vers de juiste rijmen geven?"

Zo beschrijft Jo Corsen in verschillende gedichten zijn gevoelens voor zijn naaste familieleden en merken we duidelijk hoe groot zijn liefde voor de zijnen was.

EUGDPORTRETTEKENING VAN J.S.CORSEN ca. 1870

'ATARDI'

Interessant is het feit dat tussen Corsens nagelaten manuscripten, zich drie Spaanse versies bevonden van de romantische '*Atardi*-klacht'. Deze versies heeft schrijver dezes onder ogen kunnen krijgen doordat hij bevriend was met Chal Corsen, de kleinzoon van Joseph Sickman Corsen.

Het gedicht van Jo Corsen, dat het best bekend staat, is *Atardi*. Dit gedicht mag wel beschouwd worden als de bakermat van de Papiamentstalige poëzie. Jo Corsen heeft met deze compositie een juweel gelegd in de wieg van de Papiamentse poëzie. Zoals gezegd bestaan er drie versies van de 'Avondschemering' in het Spaans. Het zijn: *Puesta del Sol, Cae el Sol* en *Al atardecer*. Ze staan in deze volgorde achter elkaar in wat de *primer tomo* (eerste deel) werd genoemd (blz. 174-182).

De twee laatste werden echter niet in de bundel *Poesias* van Jo Corsen opgenomen, die in 1914 posthuum verscheen. De manuscripten waren in het bezit van Chal Corsen, maar bevinden zich thans op de UNA, mede door bemiddeling van schrijver dezes.

De eerste strofe van *Puesta del Sol* luidt:

La causa de mi pesar
No la sé; pero un suspiro
Se me escapa cuando miro
Hundirse el sol en el mar.

Dezelfde strofe van *Al atardecer* klinkt identiek, alleen wordt nu – in plaats van het ontkennende: niet weten wat de oorzaak van de smart is –de angstgevoelens met een vraag geformuleerd:

¿Por qué lanzo con pesar
Melancólico suspiro
En la tarde cuando miro
Hundirse el sol en el mar?

Het is opvallend dat Corsen in de drie Spaanse versies van *Atardi* tot een andere stijl geraakte dan in zijn vorige poëzie. Fred de Haas merkte terecht op dat Corsens Spaanstalige poëzie over het algemeen neigt naar de stijl van Ramón de Campoamor (1817-1901) en van José Zorrilla (1817-1893). Aan deze namen kunnen wij gerust ook die van José de Espronceda (1808-1842) toevoegen (vgl. Corsens *Epistola* met *Himno al Sol* van Espronceda, stilistisch gesproken).

De gezwollenheid van taal, die Corsen in zijn eerdere gedichten bezigde, is in de drie Spaanse versies van *Atardi* niet aanwezig. De taalversobering in deze composities doet eerder denken aan Antonio Machado (1875-1939), die juist op zoek was naar een poëzie als produkt van een meer authentieke menselijke emotie. Ook Machado heeft een gedicht waarin hij naar een verklaring zocht van zijn gemoedstoestand, die in verband stond met de avondschemering. Daarin deed hij een poging om de essentiële oorzaak van zijn melancholische stemming te achterhalen.

Hoe gaat hij te werk? Hij spreekt eerst over een 'vieja angustia' (oude angst, benauwdheid) die in zijn gemoed 'huist'. En dan zegt hij dat hij de oorzaak ervan niet eens vagelijk begrijpt. Dan volgt de verinnerlijking, de introspectie, een intensieve spirituele poging om een verklaring te vinden. En komt hij erachter? Na een diepe overpeinzing beseft Machado dat zijn existentiële *angustia* het zoeken naar God is.

Tot een dergelijke introspectie komt Corsen ook in de drie Spaanse versies. In *Al atardecer* zegt hij in het vierde couplet:

¿Conservo vaga memoria
De oculto, añejo sufrir
Sin poder reconstruir
Las páginas de esa historia?

Ook Corsen stelt dat hij de 'oude en verre pijn' niet kan reconstrueren. Hij spreekt van *pesar*, van *ansiedad*, van *sufrir* en van *melancolía*. Merkwaardig is dat Machado weliswaar andere woorden kiest, maar die toch dezelfde begrippen omvatten (*angustia, hipocondría, dolor, nostalgia*). Corsen gaat nog verder met de introspectie:

No comprendo qué armonía,
Qué secreta relación
Haya entre mi corazón
Y la expiración de un día.

Ondanks zijn inspanning constateert hij telkens weer zijn onvermogen. Machado zegt, aan het eind van zijn (korter) gedicht, dat hij wéét wat die *angustia* van hem inhoudt. Bij Corsen blijft deze echter onverklaarbaar en mysterieus:

Pero infinita amargura
Me acompaña, me enternece
Cuando el sol desparece
'Hasta luego' nos murmura.

Na de achtereenvolgende vragen die een grote onzekerheid bloot leggen, volgt plotseling een zekere verbazing. De dichter schrikt als het ware van hetgeen hij zojuist gezegd heeft en vraagt zich af: *Hasta pronto?* Vervolgens constateert hij dat het leed helemaal niet voorbij is. En uiteindelijk wordt er geen verklaring gevonden, zoals bij Machado het geval is. De angstgevoelens in Corsens *Al atardecer* blijven voortduren. In het laatste couplet staat te lezen:

Infundado es mi pesar,
Mas me invade y crece, crece
A medida que fenece
La canción crepuscular.

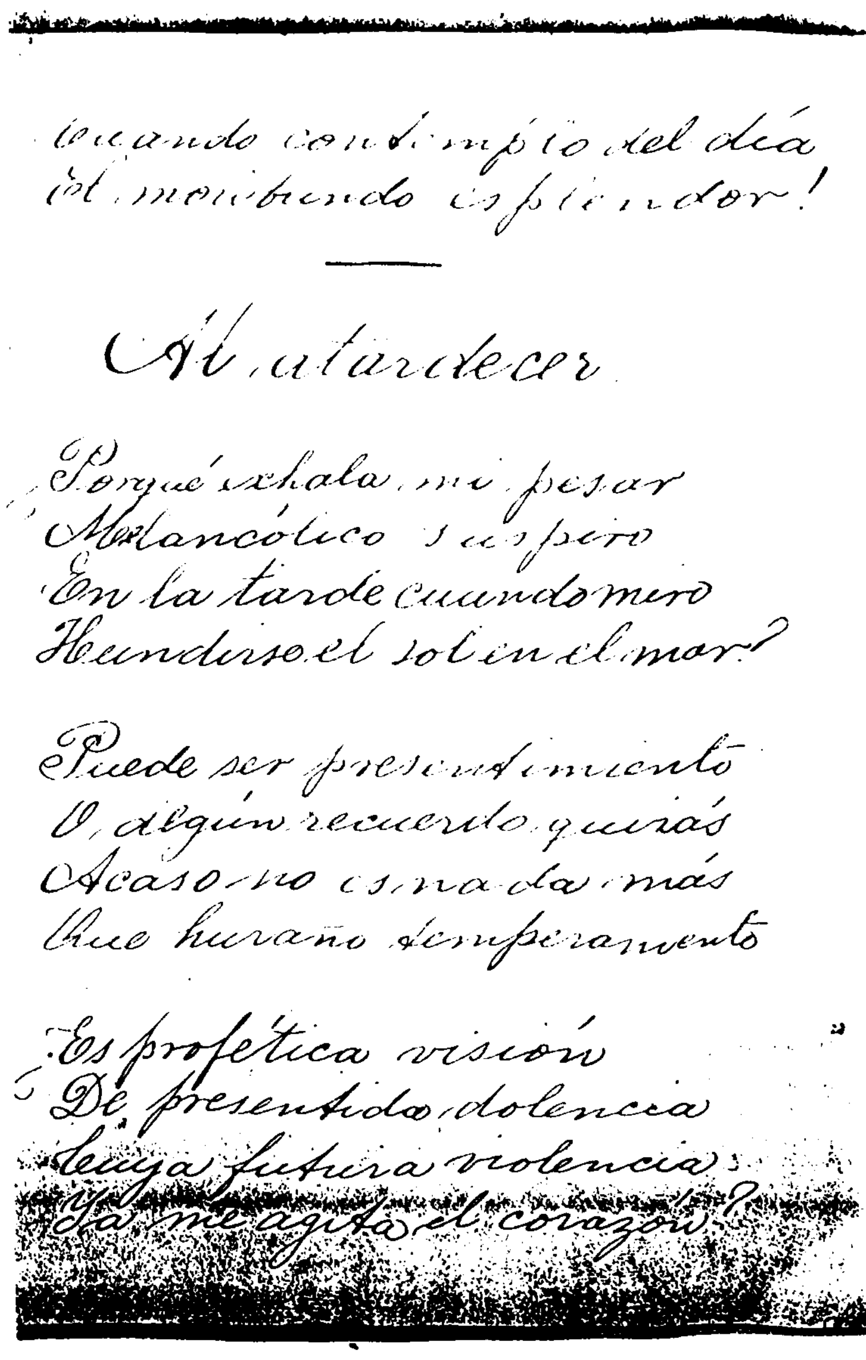
De Papiamentstalige versie van de avondschemering (*Ta pakiko mi no sa / Ma esta tristu mi ta bira...*) werd in 1905 in La Cruz gepubliceerd. De publikatie ervan in dat jaar wil nog niet zeggen dat Corsen het ook in 1905 geschreven heeft. Ook het feit dat het gedicht van Machado (genummerd LXXVII) voor het eerst in 1907 gepubliceerd werd, impliceert niet dat het ook dat jaar geschreven is. Jo Corsen moet wel heel intensief bezig zijn geweest met het thema van de avondschemering.

In het gedicht *Mis hijos y mis sueños* uit 1884, had hij het reeds over de 'pavor' (angst), die de schemering veroorzaakt. Hij geeft zelfs een korte beschrijving ervan. Maar eerst in *La puesta del Sol*, in *Al atardecer* en in *Cae el Sol* wordt die angst voelbaar gemaakt. In het Spaans bestaan eigenlijk meer dan drie versies, indien wij rekening houden met de lichte wijzigingen die Corsen elders hier en daar aangebracht heeft. In de nagelaten manuscripten bevindt zich ook een Franse versie (het werd niet opgenomen in zijn bundel *Poesias*).

Dat Jo Corsen zich zo intensief heeft beziggehouden met dit thema, is niet zo verwonderlijk. Verschillende dichters hebben zich door de avondschemering laten inspireren. Maar dat Corsen als eerste dit thema heeft gegoten in de voertaal van Curaçao, het Papiaments, dáár mogen we wel even bij stilstaan. Wij hebben in het verleden reeds gewezen op de historische waarde van *Atardi* (*Beurs*, 16/6/1990).

Later hebben wij enige aandacht geschonken aan het feit dat zovele dichters het thema behandeld hebben (*Beurs*, 21/5/1994). Het behoeft geen betoog dat er nog meer over Jo Corsen te zeggen valt. De organisatoren van de *Dia di Brievengat* geven er blijk van dat zij zich hiervan ook bewust zijn. Moge hun voorbeeld ertoe dienen dat Jo Corsens werk zijn weg vindt naar het hoofd en hart van allen die met meer dan gewone belangstelling het wel en wee van Curaçao en de overige eilanden gadeslaan en beleven.

***) De auteur van dit artikel is veel dank verschuldigd aan Fred de Haas, die, hoewel in tijdnood verkerend, toch de Nederlandse vertalingen van de fragmenten voor zijn rekening heeft willen nemen. Dit artikel wordt dan ook in dank aan hem opgedragen.**

cuando contemplo del día
el moribundo esplendor!

Al atardecer

Porqué exhala mi pesar
Melancólico suspiro
En la tarde cuando miro
Hundirse el sol en el mar?

Puede ser presentimiento
O algún recuerdo quizás
Acaso no es nada más
Que huraño temperamento

Es profética visión
De presentida dolencia
Será futura violencia

Een fragment uit 'Al atardecer' dat niet in de bundel Poesias van Jo Corsen werd opgenomen

INGEZONDEN

Nogmaals de zaak Blanco

IN DE publiciteitsmedia van de laatste dagen worden wij geconfronteerd met een behoorlijke aanvaring tussen de raadsman van de Venezolaan Ascanio Blanco en een lid van het Openbaar Ministerie (OM) met als inzet de aanhouding en uitlevering van de Venezolaan. Ascanio Blanco zou zich bezig houden met de smokkel van cocaïne naar de VS vanuit Zuid-Amerika. Met de Nederlandse Antillen zelf doet betrokkene geen zaken.

Nadat hij geheel 'vrijwillig' op Curaçao vertoefde, werd hij aangehouden door DEA-agenten met behulp van lokale politiemensen of omgekeerd. Via snelle processen wordt Ascanio Blanco uitgeleverd aan de DEA c.q. VS.

Het gekibbel tussen de twee juristen zet zich voort en het is interessant om te zijner tijd te vernemen hoe de afloop zal zijn. Hoe staat het nu met de Amerikaanse drugsbestrijdingsdienst DEA. DEA-agenten hebben vaak weinig begrip voor de wetgeving van andere landen, omdat zij van oordeel zijn dat vele van hun collega's in de *war on drugs* zijn gesneuveld, terwijl anderen zich bekommeren om allerlei juridische formaliteiten.

Ondanks de inzet van de Drugs Enforcement Administration, de Coast Guard, de Customs en de FBI en de onderschepping van tientallen tonnen cocaïne is de prijs van de drug op de Amerikaanse markt blijven dalen, als een veeg teken dat ze op steeds grotere schaal op de Amerikaanse markt voorhanden blijft. Wij zouden voorzichtig moeten zijn met een buitenlandse politiek die zich zonder meer in dienst stelt van het Amerikaanse drugsbeleid, zonder rekening te houden met onze eigen belangen.

De Amerikaanse druk op de Andes-landen blijft soms een riskante onderneming. Enerzijds wakkert dit nationalistische sentimenten aan, uit protest tegen berechting van 'eigen' mensen door een vreemde mogendheid, anderzijds leidt het tot de vorming van militante groepen die verantwoordelijk moeten worden gesteld voor geweld en intimidatie.

Bovendien moet niet uit het oog worden verloren dat de normen die het *undercover*-werk in de VS regelen weinig restrictief en het toezicht op de naleving gebrekkig is. Onze regering zal zelf haar buitenlands beleid op dit punt zeker moeten bepalen en kan dit niet overlaten aan vervolgingsambtenaren en zeker niet aan buitenlandse opsporingsdiensten die uitsluitend het belang van hun land dienen.

Sommigen zijn van oordeel dat waar de rechter ervan uit gaat dat politie en OM correct zijn opgetreden zolang het tegendeel niet kan worden aangetoond, de verdachte dit tegendeel vrijwel onmogelijk kan aantonen. De infiltrant behoeft immers niet op de rechtzitting te getuigen teneinde diens veiligheid en inzetbaarheid voor de toekomst te garanderen.

Het is goed dat de justitiële commissie van de Staten zich bezig gaat houden met dit probleem omdat het onbestaanbaar moet worden geacht dat de politie haar eigen verantwoordelijkheid afschuift op justitie en politie teneinde te voorkomen aansprakelijk te worden gesteld als het in de praktijk mis loopt. Wij mogen nooit als schietschijf fungeren voor de Colombiaanse maffia voor anderen!

JOHAN OLDENBOOM
Curaçao

'Belang patiënt is uitgangspunt'

Reactie minister Beke op voortgang invoering AZV

▪ door Michael Willemse

ORANJESTAD — "Een zo goed mogelijk functionerende AZV is een zegen voor onze gehele bevolking, een slecht functionerende AZV een ramp." Met deze woorden sluit minister Lili Beke (Volksgezondheid) een persbericht over de Algemene Ziektekosten Verzekering af. Het is lange tijd geleden dat de bewindsvrouwe een dergelijk officiële verklaring over de AZV aflegde. "De indruk wordt gewekt dat de invoering van de AZV vertraagd wordt omdat er geen politieke beslissingen zijn of worden genomen," zo schrijft Beke. Zij bestrijdt deze zienswijze.

In een verklaring onder kop *'Uitgangspunt bij invoering AZV is het belang van de patiënt'* van 25 augustus, gaat de minister van Volksgezondheid in op de AZV-problematiek. Haar werd en wordt door verschillende betrokkenen verweten geen 'politieke duidelijkheid' te geven over de richting waarop het moet gaan.

Beke zelf is het daarmee oneens: "Alhoewel ik reeds verschillende malen duidelijke uitspraken over de AZV heb gedaan, herhaal ik hier nogmaals dat onze regering de invoering van een Algemene Ziektekosten Verzekering volledig steunt en dat door mij als verantwoordelijke minister alles in het werk wordt gesteld om tot een zo spoedig mogelijke invoering van een AZV te komen." Maar niemand - het Uitvoeringsorgaan AZV, de Sociale Verzekeringsbank (SVb), de particuliere verzekeraars en de artsen - is tégen een AZV en iedereen is voorstander van spoedige invoering. Waar het om gaat is helderheid over de uitvoering.

STUNT-GUNST

In haar verklaring vervolgt de minister: "Het uitgangspunt bij de invoering van een AZV dient mijns inziens altijd te zijn: het belang van de patiënt. Dit kabinet-Eman II gebruikt de AZV niet als een politieke stunt. Deze regering ziet de AZV als een sociale voorziening en niet als een politieke gunst."

"Een AZV die financieel niet uitvoerbaar is, een AZV waarbij de rechten van de patiënt steeds in het gedrang kunnen komen, een AZV die verworven rechten van onze burgers kan aantasten, een AZV waarvoor geen premie bekend is: is een AZV die niet aanvaardbaar is voor een verantwoordelijke regering." Aldus de minister met Volksgezondheid in haar portefeuille.

Vorige week zaterdag berichtte deze krant dat het *'Stappenplan ten behoeve van de implementatie van de publiekrechtelijke uitvoering van de AZV'* aan minister Beke was overhandigd. In dat stappenplan wordt gesteld dat er vóóraf duidelijkheid moet komen welke instantie verantwoordelijk zal zijn voor de uitvoering; het Uitvoeringsorgaan of de SVb? Beke: "In afwijking van het stappenplan van de AZV zal als eerste het samenwerkingsverband met de SVb tot stand moeten komen. (...) Het Uitvoeringsorgaan kan in samenwerking met de SVb dan overgaan tot het vaststellen van de premie en het pakket."

En elders zegt de bewindsvrouwe: "Wij hebben een SVb die jarenlange ervaring heeft en over deskundig personeel beschikt. Het is dan ook het voornemen dat er een nauwe tot zeer nauwe samenwerking komt tussen de SVb en de AZV. Een samensmelting op bepaalde werkterreinen behoort tot de mogelijkheden."

Amigoe meldde een week geleden dat de 'verdeelheid binnen het AZV-bestuur overminderd voortduurt' onder andere over de vraag of in de eerste fase van de uitvoering de particuliere verzekeraars nu wel of niet ook kunnen participeren. Die verdeeldheid bleek heel duidelijk in de aanbiedingsbrief die het stappenplan begeleidde. Beke zegt daar niet meer over dan: "Dat de particuliere verzekeringsbedrijven een rol zullen gaan spelen is een vast gegeven. Ook nu hebben vele SVb-verzekerden aanvullende verzekeringen bij particuliere bedrijven."

In diezelfde aanbiedingsbrief van 15 augustus blijkt dat de vertegenwoordigers in het AZV-bestuur het er niet eens over kunnen worden in welke volgorde de verschillende bestaande categorieën overgeheveld moeten worden naar de AZV. De particuliere verzekeraars willen de SVb-verzekerden plus gezinsleden als eerste overhevelingscategorie. Maar de beroepsbeoefenaren menen dat de PPK-gerechtigden als eerste onder het regiem van de AZV gebracht moeten worden.

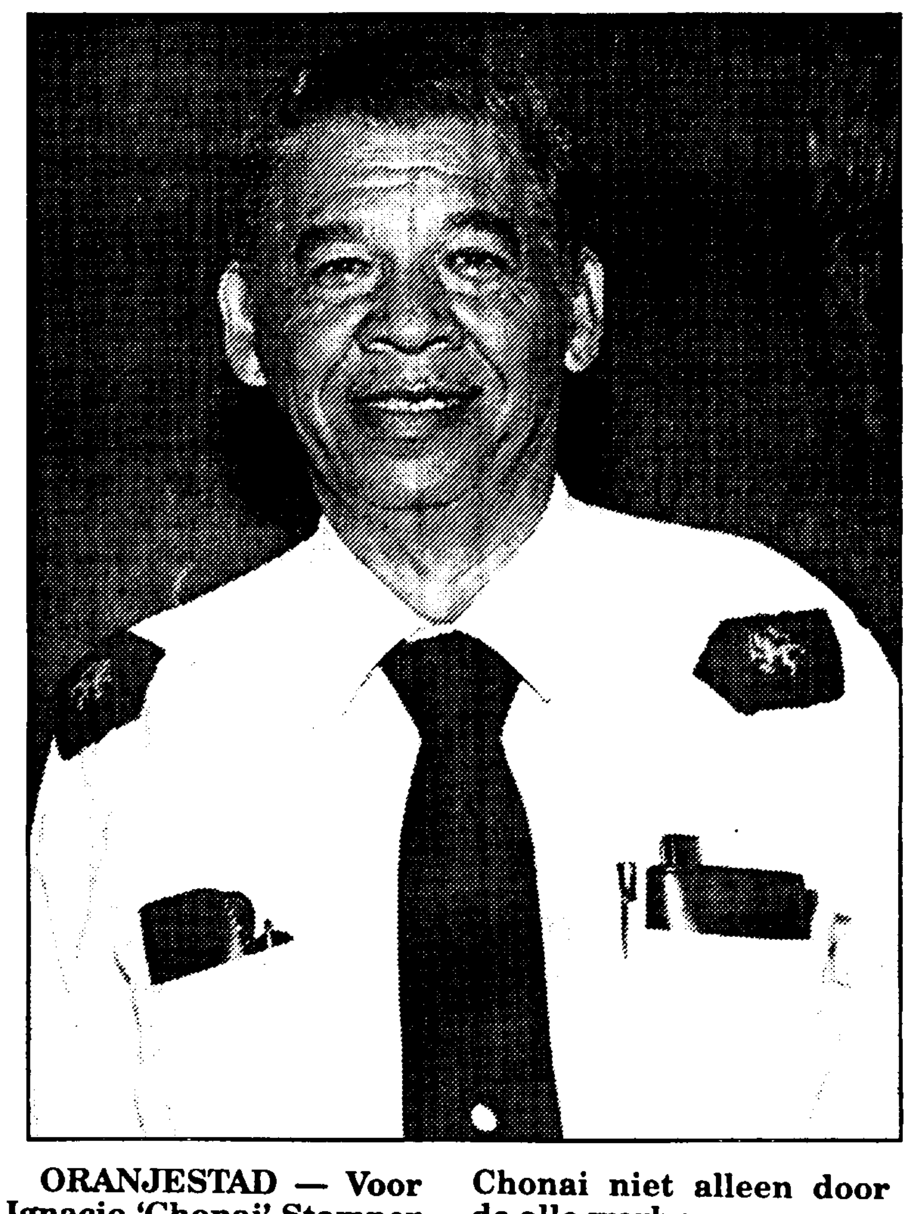
OVERHEVELING

"Op dit moment bestaat er ook nog een verschil van mening welke groepen als eerste ondergebracht zullen worden onder het AZV/SVb-verband," beaamt Beke. "Hierin dient duidelijkheid te komen." Maar uit eerdere verklaringen van betrokkenen in het veld, blijkt dat men deze duidelijkheid juist van de regering verwacht. Bijna aan het slot van het persbericht stelt de bewindsvrouwe: "Een eensluidend advies is noodzakelijk voordat de regering hierin een definitief besluit kan nemen."

In het stappenplan wordt gesteld dat het uitgangspunt met betrekking tot de pakketsamenstelling de Landsverordening AZV 'met mogelijke inperking' is. "Een politieke uitspraak is dat deze regering tegen inperking is en zich alleen kan verenigen met een uitbreiding wanneer dat noodzakelijk zou zijn. Wij willen onze bevolking niet van alles beloven en straks die beloftes weer moeten intrekken." Aldus Beke.

"Gezondheidszorg is voor ieder van ons het meest elementaire, het meest belangrijke in ons leven. Elke verandering, elk ingrijpen is van het allergrootste belang. Ieder van ons moet er zeker van zijn dat bij ziekte de hulp en verzorging gegarandeerd is. Dat is geen gunst, maar een recht. Het mag niet mogelijk zijn dat een ouder de verzorging van een ziek kind niet kan betalen omdat er geen voorzieningen zijn of dat halverwege het AZV-pakket te beperkt blijkt te zijn." Dát is wat Beke bedoelt met 'het belang van de patiënt' als uitgangspunt.

Geridderde bode met pensioen

ORANJESTAD — Voor Ignacio 'Chonai' Stamper was het gisteren de laatste werkdag bij de overheid. Hij ging met pensioen na 37 jaar als bode op het bestuurskantoor te hebben gewerkt. Het afscheid viel zwaar omdat Chonai niet alleen door de alle werknemers maar ook door alle regeringen en opposities zeer bemind is.

Chonai trad in 1958 in dienst toen Porfirio 'Fichi' Croes waarnemend-gezaghebber van Aruba was. Sindsdien heeft hij diverse gezaghebbers en waarnemend gezaghebbers gekend. Voor de gezaghebbers en later de ministers trad hij vele malen als chauffeur op. Chonai heeft ook een groot aantal gedeputeerden, eilandsraadsleden, statenleden en ministers van diverse pluimage gekend. Al deze mensen - voor zover ze nog in leven zijn - spreken alleen maar met lovende woorden over Chonai. Deze mensen zijn gekomen en gegaan, maar Chonai is 37 jaar lang als een rots blijven staan.

Het heeft Hare Majesteit behaagd om op koninginnedag van het jaar dat de Status Aparte een feit werd (1986) Chonai Stamper de onderscheiding toe te kennen van Ridder in de Orde van Oranje Nassau, vanwege zijn vele jaren trouwe dienst.

Over het verloop van zijn carrière zei Chonai: "In dienst getreden op 18 juni 1958: 4 jaar als arbeider gewerkt; in 1962 als tijdelijke bode, vervolgens bode en al een aantal jaren adjunct-commies in de rang van vaste bode".

Chonai heeft de pensioengerechtigde leeftijd bereikt. Hij had graag nog een jaar willen blijven. Hij besloot toch dit jaar uit te treden, omdat hij dan zowel van het pensioen als van de lumpsum gebruik kan maken. "En het is altijd twee 'sums' dan één 'sum' in de hand te hebben. Want volgend jaar bestaat de lumpsum toch niet meer?", aldus de scheidende Chonai Stamper. ▪

Festiviteiten omtrent Sasaki-plan San Nicolas

ORANJESTAD — Gisteravond werd het door de Sasaki-groep opgestelde *Plan 'E Desaroyo Nobo' pa San Nicolas y Pariba di Brug* ingeluid met het nodige ceremonieel bij de splitsing van de wegen ter hoogte van het FTA-gebouw.

Op voornoemde splitsing hield minister Armand Engelbrecht een toespraak. Hij memoreerde hoe eind jaren tachtig het eerste kabinet Eman al met plannen kwam voor ontwikkeling van de oliestad. Nu is het tweede kabinet Eman weer begonnen met een nog uitgebreidere ontwikkeling van San Nicolas en andere wijken ten oosten van de brug, volgens een door Sasaki Consultancy opgesteld *masterplan*. Engelbrecht noemde zijn collega Robertico Croes van Economische Zaken en Toerisme de stuwkracht achter dit *masterplan*.

Het woord werd ook gevoerd door Tico Arends, van de San Nicolas Business Association. Deze organisatie werkt met de regering samen aan de uitvoering van het *masterplan*. Arends memoreerde de goede tijden, maar ook de slechte tijden voor San Nicolas na de sluiting van de Lago-raffinaderij. Nu begint San Nicolas weer op te komen.

Arends waarschuwde wel voor een groot probleem: San Nicolas kan nog zo aantrekkelijk gemaakt worden, maar zolang *chollers* op straat blijven zal San Nicolas op kopers en andere bezoekers geen aantrekkingskracht kunnen uitoefenen.

Het 'Plan "De Nieuwe Ontwikkeling" voor San Nicolas en Boven de Brug' werd hierna ingeluid door het onthullen van een grote naambord door minister Engelbrecht en de jeugdige Aisha Gario. De goede afloop werd hierna beklonken met een heildronk in The Old Barber Shop.

In het kader van dit San Nicolas-feest worden vandaag en morgen 'Sasaki Challenge' *dragraces* gehouden te Palo Marga. Morgen vindt er een vlooienmarkt plaats in de straten van San Nicolas, terwijl op maandag de 'Sasaki Expo' in de bibliotheek van San Nicolas wordt geopend. Deze expositie is tot en met 1 september dagelijks te bezichten van 10.00 tot 20.00 uur.

Eerste dag EPB

Introductie-dag ook voor ouders

ORANJESTAD — De directeur van EPB San Nicolas/ Santa Cruz heeft de ouders van de leerlingen uitgenodigd op maandag 28 augustus samen met hun kinderen naar school te komen.

Op die dag beginnen voor de leerlingen de introductie-activiteiten, waarbij ook de ouders aanwezig kunnen zijn. Voorts kunnen de ouders kennis maken met de leerkrachten en met de leerlingen die in dezelfde groep zitten als hun kind. De activiteiten worden gehouden van 8.30 tot 12.00 uur bij de Martin Luther Kingschool, te San Nicolas.

General Motors weer op Aruba

ORANJESTAD — In tegenwoordigheid van General Motors (GM) field-manager James Jemail en operation-manager Tom Sorenson werd tijdens een persconferentie bekend gemaakt dat Stern General Motors nv benoemd werd tot de exclusieve agent van GM op Aruba. GM had vrij lange tijd geen vertegenwoordiger op Aruba.

De nadruk wordt gelegd op service. Er komt niet alleen een eigen garage met GM auto-onderdelen, maar ook zal het personeel een speciale training krijgen. Er zal worden getraind in de Verenigde Staten en Nederland, terwijl twee werknemers al deelnamen aan trainingen op Curaçao en in Fort Lauderdale.

Directeur van Stern-GM is Kenneth Wever en Gwelda Latham is coördinator. Voorts werken er Michael Rasmijn (administratie), David Theysen (verkoop), Wilfred d'Aguiar (service), Krijn Kooy (service en verkoop). De pr is in vertrouwde handen van Natasha Ismail-d'Arnault en het verkoopcontact verloopt via Nilka Franka. Het geheel staat onder leiding van managing-director Eric d'Arnault. De officiële opening van het nieuwe bedrijf te Sabana Blanco 35 vindt eind november 1995 plaats.

Kamer van Koophandel over 'geheime' lijsten:

'Publikatie vertrouwelijke informatie sterk afgekeurd'

ORANJESTAD — Ebby Arends, Arubaanse zakenman, investeerder en commissaris van Romar Trading, sprak gistermorgen, door middel van een faxbericht, zijn verbazing en teleurstelling uit over het feit dat de Kamer van Koophandel (KvK) de publikatie van de fameuze lijst van zakenlieden en bedrijven in het ochtendblad Diario (nog) niet veroordeeld had of op zijn minst hierover een mening had.

Arends vraagt zich in de fax af tot hoe ver een onverantwoordelijke regering of ambtenaar kan gaan voordat de KvK in de bres springt voor legitieme en fatsoenlijke bedrijven en zakenlieden. Volgens Arends is het goed dat de KvK zich eens afvraagt met welk doel de voornoemde lijsten zijn opgesteld. Want tot nu toe kan niemand met een beetje gezond verstand begrijpen waarom op Aruba een handelsartikel als geld (contant of cheque), waarover bij aankomst geen invoerrechten hoeft worden betaald en wat ook niet gecontroleerd of geteld wordt, gedeclareerd moet worden. "Alleen een minister, regering of ambtenaar met een diabolisch hoofd heeft iets dergelijks kunnen laten doen", aldus Arends. Volgens hem vallen de regering en de politici die dit toegestaan hebben onder dezelfde categorie.

Arends meldt verder dat hijzelf, als bestuurslid van de KvK gedurende 17 achtereenvolgende jaren, van mening is dat de houding van de KvK veel te wensen overlaat.

Bijna drie uur later gaf de KvK een faxbericht uit, dat ondertekend was door voorzitter Randy Croes en secretaris Lorraine de Souza, waarin met afkeur wordt gesproken over het feit dat vertrouwelijke administratieve informatie in de publiciteit wordt gebracht. Hierbij wordt geen rekening gehouden met de consequenties voor de personen of bedrijven die op de lijst voorkomen.

De KvK zegt voorts bezorgd te zijn wanneer de voornoemde lijsten naar het buitenland worden gestuurd, omdat dan veel schade en last wordt toegebracht aan zakenlieden van goede wil. Dit allemaal, terwijl deze personen geen enkele wet op Aruba, VS, Nederland of welk ander land dan ook hebben overtreden. Deze personen en bedrijven zijn in een negatief beeld geplaatst en zij worden daarmee het doelwit voor elke activiteit dan ook van organisaties of personen van kwade wil.

Het is een publiek geheim hoeveel geld verhandeld wordt door bedrijven in de vrije zone, omdat Directie Economische Zaken deze gegevens publiceert. De Kvk zegt blij te zijn met de vrije zone sector en dat het de bedoeling is de omzet van de vrije zone te verdubbelen volgens de plannen de regering. Ook vraagt de KvK zich af welke zakenman van goede wil nog zou willen werken in een situatie waarbij zijn naam geassocieerd wordt met verdachte en illegale activiteiten die zijn goede naam en die van de economische sector aantasten.

KvK-voorzitter Randy Croes verklaarde gistermiddag aan *Amigoe* dat de KvK vorige week al over de lijsten-affaire vergaderde. Croes moest echter dezelfde morgen nog naar het buitenland. Besloten werd bij zijn terugkeer deze week verder te vergaderen over deze zaak. Afgelopen woensdag besloot het bestuur om in een faxbericht de hele lijsten-affaire te veroordelen. Op donderdag werd dit persbericht opgesteld en gisteren na ondertekening door de voorzitter en de secretaris voor publicatie aangeboden.

Geldgebrek maakt eind aan bestaan stichting

ORANJESTAD — De stichting *Aruba Yuda Bo Prohimo* houdt na vijf jaar op te bestaan. De redenen hiervoor zijn onder andere dat er al vier keer werd ingebroken en dat deze liefdadigheids-instelling een opslagplaats met een huur van 3000 florin per maand niet kan betalen.

Voorzitster Willy van den Bergh-MacJannet vertelt dat de stichting op 20 augustus 1990 werd opgericht. Een bedelactie, waarbij nieuwe leden geworven werden, leverde 100 florin op die de stichting aan de Kamer van Koophandel moest betalen om ingeschreven te worden.

"Wij moesten gaan bedelen om maandelijks de minderbedeelden te helpen. Gelukkig waren er verschillende bedrijven die een bijdrage leverden met levensmiddelen", aldus Van den Bergh-MacJannet. Zij brengt in herinnering hoe in 1991 Rudi Carti bij wijze van *fundraising* de Hooiberg op ging en door zijn daad een beetje geld in het laatje van de stichting bracht.

De stichting heeft het in de afgelopen jaren zo ver gebracht dat kinderen zelfs aangekleed konden worden voor school en de eerste communie. Elke maand werden 45 gezinnen van levensmiddelen voorzien.

Een andere reden om te sluiten, was dat er een nieuw bestuur met een nieuwe voorzitter gekozen moesten worden, maar dat niemand zich als kandidaat opgaf.

"Wij zijn arm begonnen en sluiten weer arm, maar zonder schulden", aldus Van den Bergh-MacJannet, die een dankwoord richtte aan alle instanties en personen die de stichting in de afgelopen jaren de helpende hand hebben geboden.

De Taveerne

... met de ... van het landhuis Groot ...
... De Taveerne zal een facelift ... worden gerealiseerd.

... brasserie op de eerste verdieping ... op de tweede verdieping.

... De Taveerne zal in beginsel ... werkzaamheden geopend blijven. ... zullen met ... mei 1996 ... geopend.
Ter versterking van ons team ... wij graag ... kandidaten voor de functie van:

CHEF DE PARTIE
(Garde Manger - Pattisier)

... verantwoordelijk zijn voor het ... management van onze keuken ... rechtstreeks aan de chef de cuisine.

... leeftijd van 25 tot ... jaar

... afgeronde SVH - opleiding of een ... gelijkwaardige opleiding aangevuld ... relevante werkervaring
... eigenschappen

... primaire en secundaire ... voorwaarden welke zullen worden ... op uw opleiding en ervaring

... met curriculum vitae kunt u ... aan:

De Taveerne N.V., T.a.v. Mr. E. Pichel. Isowall Building, Suite # 11, Fokkerweg # 26, Curaçao.

HUISWERKINSTITUUT INZICHT

Waar : Peter Stuyvesant College
Wanneer : ma. t.m do van 14.15 - 16.45 uur
Inlichtingen : tel. 625228 of tel fax. 689786

U neemt enthousiast deel aan een workshop, seminar, kursus. Terug op kantoor begint U met goede moed en energie aan een nieuw projekt of opdracht, het gaat prima, Uw baas is zelf tevreden...en dan...na enige weken zakt alles af !
De kennis heeft U en toch komt de motor niet meer op gang !

HERKENT U DIT ?

Op 28 en 29 september aanstaande kunt U weer meedoen met de tweedaagse workshop

AKTIE EN SUKSES

onder leiding van dr. S. Gobardhan

BELANGRIJKSTE ONDERWERPEN:

- Omzettingsvaardigheden van persoonlijke kracht in consistente aktie
- Vaardigheid in hanteren van zeer lastige situaties en kwesties
- Herkennen en elimineren van emotionele blokkades
- Energieke innerlijke balans
- Succesvolle levensstijl ontwikkeling
- Herkaderen
- Hoe anderen te enthousiasmeren voor je ideeen

VOOR WIE BESTEMD ?

1. Leidinggevenden en direkte medewerkers op alle niveaus al dan niet binnen dezelfde organisaties
2. Projectgroepen
3. Zelfstandige ondernemers
4. Te vormen "teams", zoals direktie en staffteams

Voor uitvoerige informatie kunt U bellen: Mw. L. Boom ...

REVITAL, COACHING FOR EXCELLENCE
Jongbloed 156, tel: 367725, fax: 367850

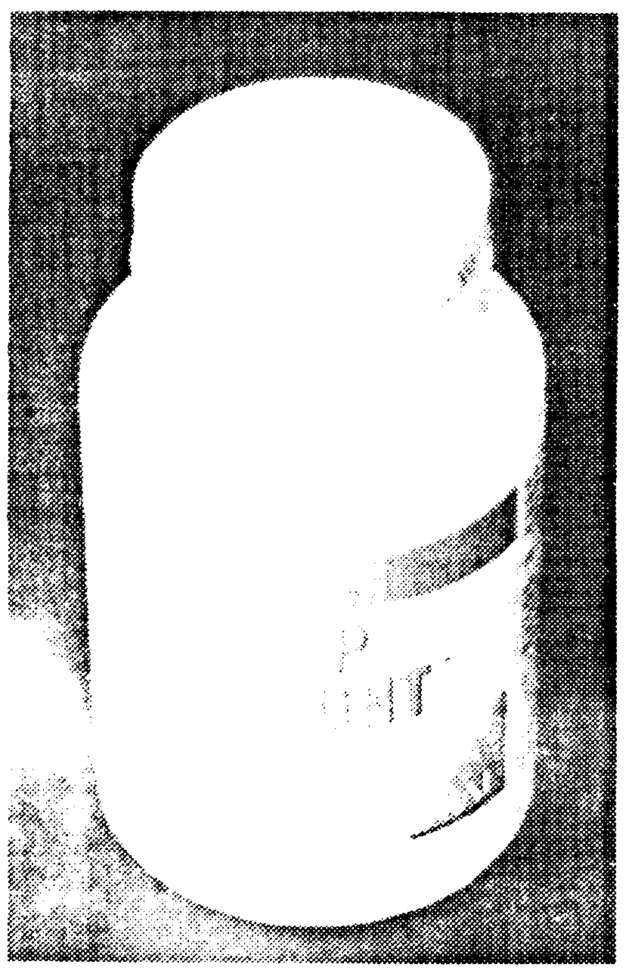
... De Leeskring

bel tel. 674733. 7 dagen per ...

DEEP THOUGHT

The Ultimate Neuronutrient Formula

KAL

The Smart Choice!

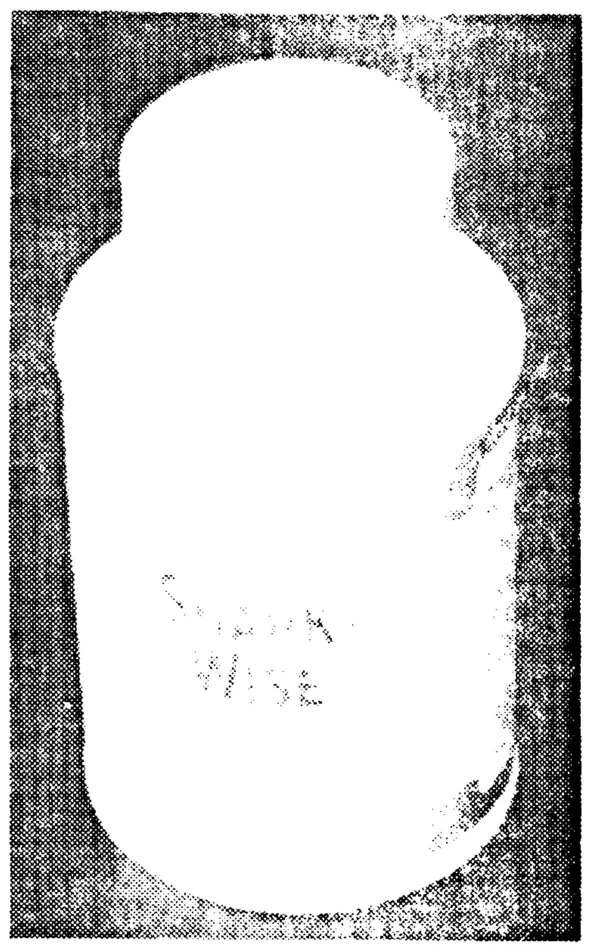
Voor degenen die veel hoofdwerk moeten verrichten.

Een hulpmiddel voor Uw hersens, vooral indien U veel vergeet.
Hier is de oplossing.
Weer een fantastisch produkt voor de bevolking van Curaçao, Aruba en de Nederlandse Antillen van Nutrishon 2100.

SHARKWISE

(Haaienkraakbeen) original

Weer iets fantastisch voor de Curaçaose bevolking, gebracht door Nutrishon 2100.

Sharkwise (gemalen kraakbeen van haaien) wordt gebruikt om de meest verschrikkelijke ziekte ter wereld, kanker, te bestrijden.

*het voorkomt vernauwing van de bloedvaten
*het remt tumorvorming
*het verlicht arthritispijn, etc. etc.

Koop bij Nutrishon 2100 te Saliña en Sta.Maria en help de gezonheidszorg op Curaçao, Aruba en de Nederlandse Antillen te bevorderen.

Alleenvertegenwoordiger
NUTRISHON 2100

Caracasbaaiweg 14, Saliña
Tel.: 617217 / 656121 FAX: 617814

Winston Churchillweg 154, Sta.Maria
Tel.: 694644

AGENDA

Politie:	110
Brandweer:	110
Taxicentrale:	8845
Hospitaal:	114
Bejaardentehuis:	8350
WEB nv:	115
Telbo/Landsradio:	7000
Informatie:	119
Storing:	120
Aanname telegram:	121
Aidslijn (ma.+di. 19.00-20.00 uur):	7055

OPENBARE BIBLIOTHEEK
openingstijden voor het publiek:
Kralendijk:
ma. van 14.00-18.00 uur; di. t/m do. van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; vri. van 08.00-12.00/14.00-17.30 uur.
Rincon:
wo. van 14.00-18.00 uur en vri. van 14.00-17.30 uur.

POSTKANTOOR
(openingstijden)
zegelverkoop:
Kralendijk (tel.: 8508): ma. t/m do. van 07.30/12.00.13.30-17.00 uur; vri. van 07.30-12.00/13.30-16.00.
Rincon (tel.: 6214): ma. t/m vri. van 07.30-12.00/13.00-16.00 uur.
geldloket:
(postwissels, Postspaarbank, Sigu-cheque en Giro Betaalkaart)
Kralendijk en Rincon: ma. t/m vri. van 07.30-12.00/13.00-16.00 uur.

SERVICE CLUBS
Lions: informatie H. van Bommel (tel. 8896).
Rotary: wo. 12.30 uur - Restaurant Jardín Tropical (Shopping Center La Terraza).

BRIDGECLUB UPS & DOWNS
Voor inlichtingen kan men terecht bij wedstrijdleider **F. de Wit (tel. 5398).**

SLACHTHUIS LVV
(tel. 4393)
open van ma. t/m vri. van 06.00-14.30 uur. In verband met planning van te voren aantal slachtdieren bij keurmeester melden.

DIERENARTS
(Kaya Lagoen 24-A, Antriol, naast Dierenasiel)
spreekuren ma., wo. en vri. van 13.30-14.30 uur en volgens afspraak.
Voor **spoedgevallen** gelieve tel. 4255 te bellen (A. Binksma, J.R. Jansen, R.J.M. van Gent en A.W. Jorna).

STICHTING DIERENASIEL BONAIRE
Bonaire Animal Shelter Foundation
(Lagunweg 26. Tel. 4989)
openingstijden ma. t/m za. van 08.00-12.00/15.00-17.00 uur.

NIEUW-APOSTOLISCHE KERK
Aanvangstijd kerkdienst: **zo.** om 18.00 uur - Kaya Meimei 36.

KLACHTEN/BEZORGING:
Shon Ma Carolina, Blvd. J. Abraham 15, tel. 8204; na 18.00 uur: 8342).

ZATERDAG
DIVERSEN
STICHTING JEUGDTHEATER EN POPPENSPEL
20.00 uur voorstelling van het Russische ballet *Bolshoi* - Plaza Resort Bonaire.

TV-11
(kanaal 11)

ZATERDAG: 16.00 Super Atardi Felis; 18.00 On Pits Road; 18.30 European Journal; 19.00 Kome pa Biba (presentator Esther Mayer); 19.30 To Be Announced; 20.00 Sevec; 21.00 Kontakto (presentator Chacho de Castro): Education in our schools and homes or lach of it and society's trap; 22.00 Sine den bo Kas; 23.30 Journal.

ZONDAG: 16.00 Super Atardi Felis; 18.00 WCW Pro Wrestling; 19.30 Revista di Djadumingu; 21.30 Ku Bista Riba (presentator Reyna Joe); 22.00 Caché (presentator Minerva Hieroms); 22.30 To Be Announced; 22.00 Sine den bo Kas; 23.30 Journal.

Advocaat George Soliana

Dragen van uniform is normaalste zaak ter wereld

KRALENDIJK — In het kort geding dat Arthur Sealy heeft aangespannen tegen het schoolbestuur van de Scholengemeenschap Bonaire (SGB), dat per 1 september dwingend het dragen van een schooluniform voorschrijft, zag advocaat George Soliana geen onredelijke eis van de school voor voortgezet onderwijs. Er is niets verkeerds aan het dragen van een uniform. Het heeft zelfs praktische en financiële voordelen, liet advocaat Soliana weten.

Als leerkracht van de SGB en ouder van een tweetal leerlingen, die de school voor voorgezet onderwijs volgen, benadrukt Arthur Sealy, dat de uniformering een verkapte vorm is van het invoeren van een eerder mislukte discipline-invoering op de school. Hij vindt dat een minderheid in dit geval de vrijheid moet hebben om afwijkend standpunt in te nemen.

Soliana dacht dat er voor Sealy als leerkracht aan de SGB weer wegen hadden opengestaan, om de beslissing van het schoolbestuur aan te vechten. Overigens spande Sealy het kort geding niet als leerkracht, maar als ouder aan.

SGB-advocaat Soliana attendeerde er op, dat op alle basisscholen op Bonaire uniformen gedragen worden. behalve op één school en dat is de St. Bernardusschool. Soliana zei, dat de invoering daar in het verleden werd gestagneerd door Arthur Sealy, die in die tijd voorzitter was van de oudercommissie van de school. Zijn strijd tegen schooluniformen komt dus niet uit de hemel vallen, constateerde Soliana in het kort geding.

De advocaat – zelf trouwens ook ouder van een SGB-leerling die vroeger de St. Bernardusschool bezocht – dacht dat het dragen van een uniform zo oud was als de menselijke beschaving. Hij verwees ook naar Derde Wereld-landen, waar het dragen van schooluniformen de gewoonste zaak ter wereld was.

Ook somde Soliana groepen personen op, die gewoonlijk geüniformeerd waren. Opvallend was overigens, dat de advocaat bedrijfskleding verwarde met uniformen.

JURISPRUDENTIE

De SGB-advocaat vond het opmerkelijk dat hij in Nederlandse rechtszaken weinig jurisprudentie vond over de invoering van uniformen. Dat komt waarschijnlijk omdat schooluniformen in Nederland, in tegenstelling tot de Antilliaanse gemeenschap geen grote rol spelen, dacht Soliana. Hij erkende, dat invoering van een uniform verschillende redenen kon hebben. Bij militairen is dat uit taktische overweging, dacht Soliana.

Als andere motieven zag hij een bevordering van de discipline en een gevoel van saamhorigheid. Ook zou het financieel motief een reden kunnen zijn om uniformen in te voeren en dat telde volgens Soliana bij de verplichte invoering van de uniformen op de SGB erg zwaar.

Verwijzend naar een zelfde soort zaak die aan het Milton Peters College op Sint Maarten speelde, zei Soliana dat rechters in het kort geding, hoger beroep en in de bodemprocedure tot de slotsom kwamen, dat een schoolbestuur het recht had om leerlingen te verplichten een schooluniform te dragen.

Sealy hield uniformering op Bernardusschool niet tegen

KRALENDIJK — Er is geen sprake van dat ik als voorzitter van de oudercommissie op de St. Bernardusschool de invoering van een schooluniform heb tegengehouden. Dat zegt Arthur Sealy, die voor zijn schoolgaande kinderen op de Scholengemeenschap Bonaire de vrijheid wil hebben om voor een uniform of normale kleding te kiezen.

Advocaat George Soliana, die optrad namens het bestuur van de Stichting Scholengemeenschap Bonaire, benadrukte dat Sealy al eerder uniformering aan een school had tegengehouden. In dit geval de St. Bernardusschool waar Sealy enige tijd voorzitter is geweest van de oudercommissie.

Het toenmalige schoolhoofd van de Bernardusschool, Hubert Linkels, bevestigt dat de kwestie van de uniformering niet gespeeld heeft onder het voorzitterschap van Sealy. Het waren de leerkrachten van de school zelf, die geen haast hadden om het schooluniform in te voeren. Overigens zegt Linkels dat in 1981 wel een enquête is gehouden onder de ouders voor de invoering van het schooluniform. Bijna 94 procent van de ouders stond daar achter.

Het was de slechte levering van de Cambes-fabriek die de uniformering voorkwam. Daarna heeft de school nooit meer de behoefte gevoeld aan een uniform. Dat kwam ook, omdat van leerlingen van de Bernardusschool geëist werd om verzorgd gekleed en geschoeid op school te komen.

Linkels zegt wel, dat de uniformering op de openbare school een farce was. Leerlingen werden daar verplicht om met een bruine broek en een geel hemd op school te komen. Verschillende leerlingen kwamen met een geel 'Benetton'-shirt en een bruine 'Benetton'-broek op school, waardoor het voor de ouder gunstige financiële aspect volledig was vervallen.

De St. Bernardusschool is

Tandarts Chirino ageert op 'onrechtvaardige kritiek'

KRALENDIJK — De Bonaireaanse tandarts dr Percy Chirino is in zijn wiek geschoten door ongefundeerde kritiek over zijn werkopvatting. Chirino zou een meisje met kiespijn niet geholpen hebben, omdat ze 'geen afspraak had', schreef een ochtendblad. De lezing van de in Colombia en Amerika afgestudeerde tandarts is evenwel beduidend anders.

De jongedame met kiespijn arriveerde om 10 uur aan de kliniek van Chirino. Dat is op een tijdstip waarop dr Chirino zijn patiënten 'met afspraak' behandelt. Om die reden is de tandarts voor spoedgevallen ook bereikbaar tijdens een 'open consult' voor 9.30 uur en in de namiddag na 6 uur. "In heel ernstige gevallen wil ik wel eens 'tussendoor' helpen", zegt Chirino. Hij maakt daar echter geen gewoonte van. aangezien hij dat buitengewoon vervelend acht voor zijn andere patiënten.

Het meisje, dat 'plotseling' kwam opdagen met kiespijn, bleek een dag te voren al door een collega van Chirino te zijn behandeld. Nu heeft Chirino daar geen probleem mee, maar hij acht het toch niet verstandig om daaraan verder te werken zonder dat hij daarover zijn collega heeft geconsulteerd. Dat zijn regels in de medische ethiek waaraan naar de mening van dr Chirino een buitenstaander niets kan veranderen.

Overigens heeft Chirino geen enkel bezwaar dat de betreffende krant of de belangstellende patiënt zijn (hypermoderne) kliniek komt bekijken. Bezwaar heeft Chirino wel tegen ongefundeerde kritiek, die tegenover een krant geuit wordt, terwijl dat niet de geëigende plaats is om kritiek te spuien.

PRoM

Peterstuyvesanders Radulphianen en MIL'ers over prominente zaken

De tweewekelijkse rubriek waarin Havo/Vwo-leerlingen van gedachten wisselen over onderwerpen variërend van wereldnieuws tot gebeurtenissen op school. In deze eerste aflevering na de grote vakantie het Maria Immaculata Lyceum.

"Nu het van mijn moeder mag"

■ *Pauline Koeiers*

Kleding op school. Wat kan wel en wat kan niet? De leerlingen van deze episode maken deel uit van een Key-club, een praatgroep. Ze zitten in V3, behalve Elton die in de laatste Havo-klas zit.

Zou er een schooluniform moeten komen? Pauline en Runny zijn daar tegen. Raiza Martina vindt dat het wel kan. "Op de middelbare school moet je, of je ouders, betalen voor de studieboeken. Mode is duur. Voor de armlastige ouders vormt dat een probleem. Wat moeten zij doen om hun kinderen leuk te kleden?"

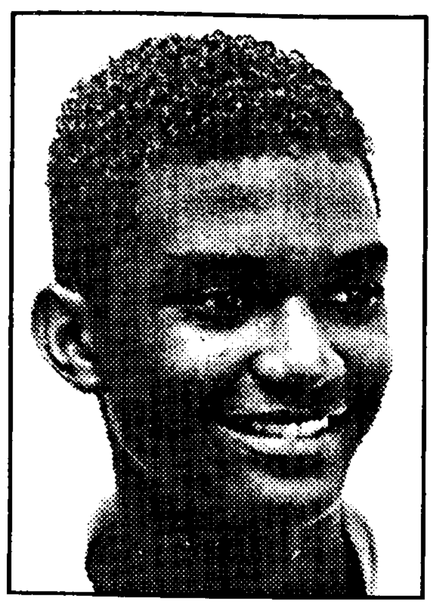
Elton schat dat in zijn klas 45 procent tot de armlastigen behoort. Hij is pro uniform, om twee redenen. "Het maakt het 's ochtends minder moeilijk om te kiezen. En het wordt dan herkenbaar wie er op school thuis hoort." Er verschijnen op het schoolterrein jonge mensen die geen leerling van de bewuste school zijn. Ze gaan zelf niet (meer) naar school en komen hun vriendjes bezoeken of komen wat zaakjes regelen. Niet alle docenten hebben dat in de gaten, noch de leiding.

Dacia is deels voor een uniform, waarbij ze de eerste reden van Elton onderschrijft, maar ze is ook deels tegen. "Het wordt zo saai als iedereen er hetzelfde uit ziet."

Er bestaat op school geen geschreven regel wat betreft kleding. Maar er wordt wel op gewezen: barika'fo (ofwel cold top) wordt niet toegestaan, net zo min als een body shirt (basketbalhemdje), een zonnebril op in de klas, petten met de klep naar achteren of oorringen voor jongens. Dat is voor mannen niet netjes, volgens de leiding, die ook op de voorbeeldfunctie wijst. Wat haardracht betreft mogen dreadlocks niet en ook mogen jongens hun haar niet vlechten of kleuren.

"Ik heb vandaag gehoord dat oorknoppen wel mogen." Elton, die tijdens het gesprek een oorring in heeft, zal het eens uitvissen. "Nee, tijdens schooltijd mag ik geen ring in, terwijl we twee jaar

■ *Dacia Henriquez*

■ *Runny Kuwas*

geleden nog een docent hadden met twee oorringetjes in. Voorbeeldfunctie?" Kauwgum kauwen in de klas mag ook niet, maar over een kauwende docent mag niets gezegd worden.

De leerlingen begrijpen de ongeschreven regels niet zo goed. "Je moet je uiterlijk toch verzorgen? Het is veel erger dat mensen die zich niet wassen wel binnen mogen", doelen ze op sommige docenten. "Vooral in een aircolokaal is het in zo'n geval moeilijk concentreren."

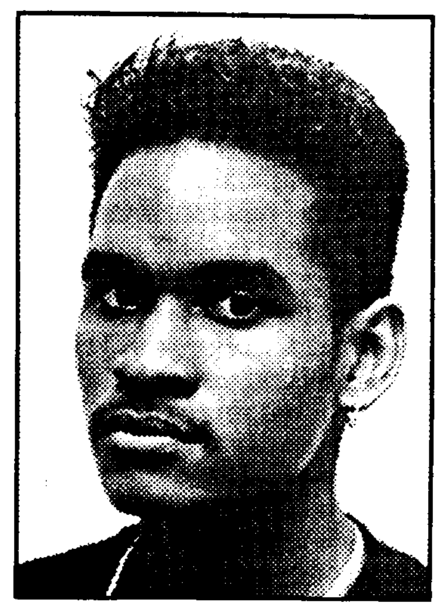
Heel korte rokjes of jurkjes kunnen ook concentratieproblemen opleveren, zowel voor medeleerlingen als voor docenten. Raiza: "Dat moet je niet doen, want zó krijg je geen respect." Runny vindt dat ze provoceren, "maar je beledigt ze toch niet als je zegt dat ze mooi zijn?" De meisjes protesteren: "het blijft niet bij zeggen."

Er zijn wel grenzen. Niet iedereen staat alles. Een bike (wielrennersbroek) is oké als je sport, maar 'toch niet om naar school te dragen'. Er ontstaat een meningsverschil over bikes aan de baai.

Elton wil graag dat de leiding in overleg met de leerlingen (nieuwe) regels zou opstellen. "Soms koop je iets en dan mag je het niet eens dragen." Volgens Raiza laat de communicatie met de leerkrachten veel te wensen over.

Wat is er tegen oorringen? Twintig plus jaar geleden was er op het MIL veel ophef over meisjes met lange broek, er is tegenwoordig niemand meer die zich daar aan stoort. "Ouders denken dat een oorringetje bij de maffia hoort, of dat je dan een *mariku*, een homo bent. Dat was ooit misschien zo, maar de tijden zijn veranderd. Net als de enkelkettinkjes vroeger alleen maar door een *baki*, een hoertje, gedragen zou worden."

■ *Raiza Martina*

■ *Elton Riedel*

Jarenlang heeft Elton zijn moeder de oren van het lijf gezeurd om een gaatje: "Nu het eindelijk mag, laat ik het niet afkeuren door een leraar." Dacia vindt dat sommige docenten zich smakeloos kleden maar 'dat moeten ze zelf weten. Als ze maar goed les geven'. Raiza en Runny besluiten met: "Niet alles wat blinkt is goud. Goed studeren gaat voor alles, dan heb je meer kans op een goede toekomst. *Moda ta bin depues.*"

INGEZONDEN

TDS verkeerd bezig

ONBEGRIP, FRUSTRATIE en woede maakten zich afgelopen weekeinde meester van TDS-abonnees. Het, volgens velen, moedwillig blokkeren van kanaal 81 (ESPN) is absoluut onaanvaardbaar. Als blijkt dat men op Bonaire wel kanaal 81 ontvangt, kunnen satellietproblemen niet de oorzaak zijn van het niet ontvangen van kanaal 81 op Curaçao.

Een weekeinde met onder andere Ajax-Utrecht, met Agassi-Krajicek (finalepartij nog wel) en zeker niet te vergeten de bokspartij tussen Tyson en McNeeley. Wat biedt TDS ons abonnees nou eigenlijk? Niets tegen de Duitsers hier op Curaçao, maar een Duits programma op kanaal 84 daar zit toch geen mens op te wachten. Leuk voor de kinderen dat kanaal met allerlei mozaïek-figuurtjes, helaas zie je er af en toe mensen tussen door. Dit blijkt echter kanaal 83 te zijn.

Een zogenaamd filmkanaal met oude films die tot in den treure toe herhaald worden. Dan hebben we ook nog SUR, kanaal 95, waarbij de volumeknop op maximaal moet werden gezet want anders is het niet hoorbaar. Schakel je dan over op een ander kanaal dan knappen je trommelvliezen. Wat te denken over het regelmatig wegvallen van verschillende kanalen.

Voor 55 gulden per maand mag er toch wel wat verwacht worden en zeker een betere service dan die we tot nu hebben gehad. Over service gesproken. Weet u nog dat we in juni de Dutch Week hadden? Ruim van te voren aangekondigd en goed gespecificeerde programma's, maar wat we in werkelijkheid voorgeschoteld kregen was triest.

Vooral de programma's op maandag en dinsdag die wel 10 keer een begin hadden, zelfs programma's van 1994, jawel u leest het goed 1994 en maar te zwijgen over de kwaliteit van vooral het geluid. Dat de opbrengsten van de Dutch Week aan een goed doel zouden worden besteed was het enige positieve.

Op korte termijn een sterke serviceverbetering en kwalitatief goede programm's is een noodzaak. Zoniet, dan is het einde van TDS in zicht en viert de piraterij hoogtij.

FRED ARTS
Curaçao

Naschrift redactie:

De heer Roderick Pietersz van TDS heeft ons stukken overlegd, waaruit blijkt dat ESPN het vorige weekeinde inderdaad enkele dagen lang uit de lucht is gehaald vanwege een misverstand. Toen Pietersz verleden week vrijdag op de hoogte werd gesteld van de afsluiting, heeft hij vergeefs geprobeerd contact op te nemen met de Amerikaanse televisie-distributeur. Dat lukte pas maandag. Wat de overige punten in dit ingezonden stuk betreft, zei Pietersz hier binnenkort in een algemeen schrijven op terug te zullen komen.

HET WEER

Weersverwachting geldig tot morgenmiddag 12:00 uur:
Aanvankelijk overwegend zwaar bewolkt met buien mogelijk vergezeld van onweer. Later in de namiddag plaatselijk afnemende bewolking en een kleinere kans op buien of onweer. Vannacht en morgenochtend wederom tijdelijk zwaar bewolkt met buien mogelijk vergezeld van onweer.
Zwakke tot matige wind, uit uiteenlopende richtingen (tussen twee en twintig knopen).

Weeroverzicht:
Tropische storm *Iris* vormt geen enkele bedreiging voor de Benedenwindse eilanden. Echter door de aanwezigheid van dit systeem in het Caribisch gebied wordt het lokale windveld zodanig beïnvloed dat over de eilanden een zwakke en variabele luchtstroom zal blijven overheersen. Deze luchtstroom bevat zeer vochtige en onstabiele lucht waardoor ook in de komende 24 uur vrij veel bewolking met buien, mogelijk vergezeld van onweer, tot ontwikkeling zullen komen.
Tropische storm *Iris* beweegt heel langzaam westwaarts en trok vanochtend het Caribisch gebied binnen. *Iris* bevond zich vanochtend om elf uur nabij 15.0 graden noord en 60.8 graden west vlak ten oosten van Dominica op een afstand van meer dan 430 km. ten zuid-zuidoosten van Sint Maarten. Maximumwinden nabij het centrum bedragen 85 km. per uur. De huidige trekrichting en snelheid brengt *Iris* maandag in de buurt van Sint Maarten, Saba en Sint Eustatius.
De orkaan *Humberto* bevond zich vanochtend om vijf uur nabij 20.3 graden noord en 47.5 graden west. Dit is ongeveer 2375 kilometers ten westen van de Kaapverdische eilanden. De orkaan beweegt zich in noordwestelijke richting met een snelheid van 11 km. per uur. Maximaal gemiddelde winden nabij het centrum bedragen 160 km. per uur.
Tropische depressie *Jerry* is verder afgezwakt tot een tropical wave boven de Florida- en Georgia-grens en veroorzaakte veel regenval in dat gebied.
Geen van deze systemen vormt enig bedreiging voor de Benedenwindse eilanden.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Vanmorgen 08.00 L.T.		Afgelopen 24 uur		
Station	**Het weer**	**Max**	**Min**	**Neerslag mm**
Aruba	onweersbuien	--	--	-.-
Bonaire	licht bewolkt	34	26	15.3
Curaçao	zwaar bewolkt	33	27	0.2
Sint Eustatius	half bewolkt	32	28	0.0
Sint Maarten	lcht bwlkt na rgn	32	28	0.8
Amsterdam	zwaar bewolkt	--	--	0.1

PSV, Roda en Feyenoord loten tegen onbekenden

DEN HAAG — Voor Feyenoord, PSV en Roda JC heeft de eerste ronde van het Europese voetbal nog veel weg van een traditioneel avontuur. Reizen naar verre, soms onbekende landen: Letland, Finland, Slovenië.

Feyenoord speelt bij de bekerwinnaars op 14 september eerst uit tegen Dag Liepaja uit Letland. PSV begint twee dagen eerder in het Finse dorp Anjalankoski, een paar honderd kilometer ten oosten van Helsinki, tegen Mypa 47. Roda JC mag eerst op Kaalheide voetballen, tegen Olimpija Ljubljana uit Slovenië. De laatste twee clubs in het UEFA-bekertoernooi.

Mypa is de laatste Finse club van Ajacied Jari Litmanen en de huidige nummer twee in de Finse competitie. Trainer is Harri Kampman, in feite de ontdekker van Litmanen. De eerste ontmoeting tussen Kampman en de familie Litmanen was nog voor diens geboorte, toen de trainer op een feestje danste met de van Jari zwangere moeder-Litmanen. Waar Philips het sterke bedrijf achter PSV is, ontvangt Mypa steun van de plaatselijke papierindustrie.

Trainer Dick Advocaat van PSV toonde zich tevreden, hoewel hij nog weinig weet van Mypa. Maar als bondscoach speelde hij een paar keer tegen Finland en uit die tijd hield hij goede bekenden over. "Ze spelen over het algemeen Engels voetbal, met twee spitsen." Ook Kampman ziet goede kansen voor zijn ploeg en was bovendien blij met het feit dat de eerste wedstrijd thuis is, in het kleine stadion Saviniemi. Mypa heeft die week namelijk een zwaar programma. Drie dagen eerder is de topper tegen FC Jazz.

Mypa, volledig Myllykosken Pallo-47, schakelde in de voorronde Motherwell uit. Mypa won uit met 3-1 en verloor thuis met 2-0. Mitchell van der Gaag, door de Schotse club overgenomen van uitgerekend PSV.

OOSTZEE

Het was logisch dat de Feyenoorders weinig konden melden over Liepaja, een club uit een havenstad aan de Oostzee. Dag bestaat pas sinds 1994 en ontstond uit een fusie tussen Dag Riga en Oympia Liepaja. Zeker is inmiddels dat Feyenoord de uitwedstrijd speelt in het nationale Daugava-stadion van de hoofdstad Riga, dat een capaciteit van 15.000 heeft. Volgens een woordvoerder van de bond is het stadion in Liepaja te klein en de hotels te sjofel.

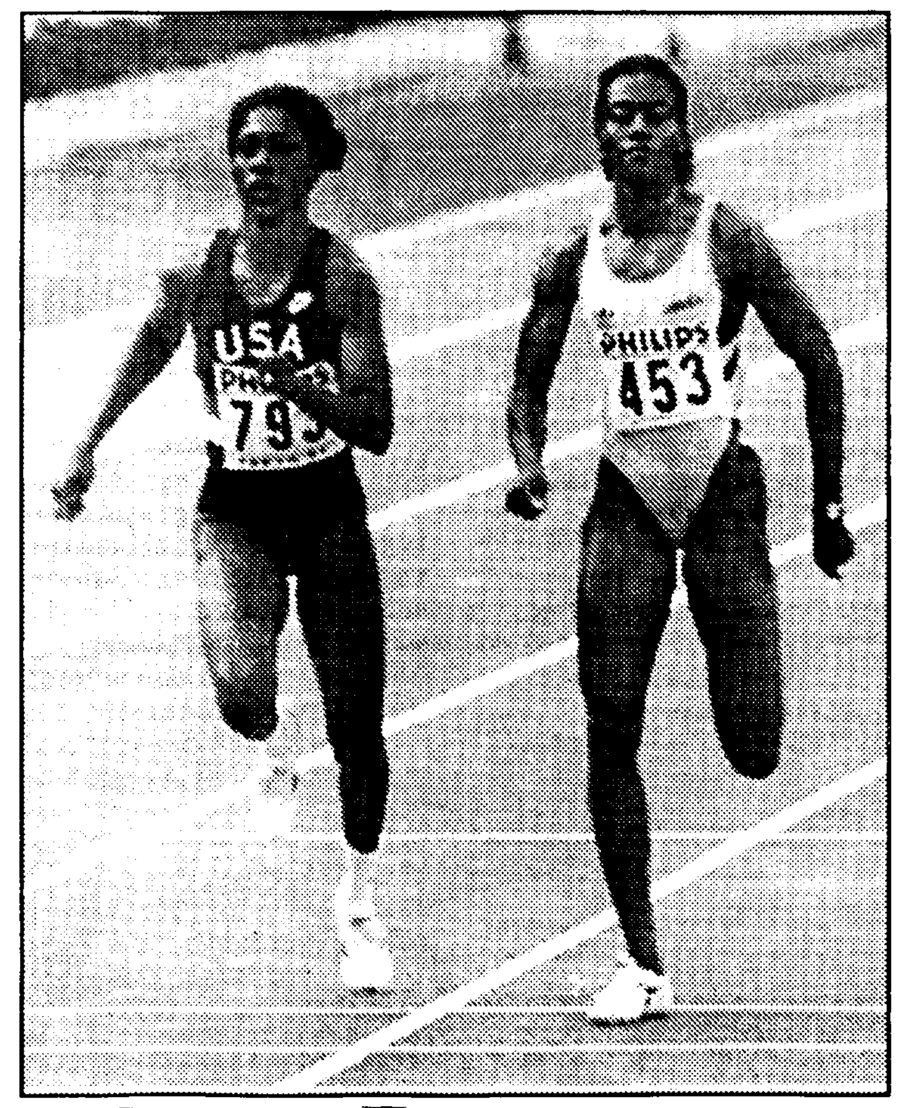
Liepaja haalde het hoofdtoernooi trouwens op zonderlinge wijze. In de voorronde verloor de ploeg thuis van Lantana Tallinn (1-2) uit buurland Estland. Dobretsov scoorde. Maar de Esten hadden een niet gerechtigde voetballer opgesteld en kregen een reglementaire nederlaag van 3-0 aan de broek.

Feyenoord speelt de laatste jaren bijna traditioneel tegen clubs uit verre oorden: De laatste jaren onder meer Hapoel Petach Tikva (Isr), Tirana (Alb), Akranes (IJs) en vorig jaar Zalgiris Vilnius uit Litouwen. De Rotterdammers hadden daarmee veel problemen. "ze zijn gewoon profs", aldus van hanegem, die denkt dat de Letten even sterk zijn als de Litouwers.

LJUBLJANA

Roda JC geeft zichzelf goede kansen tegen Olimpija Ljubljana, dat in de voorronde Apollon Athene uitschakelde. Na een nederlaag met 1-0 in Griekenland won de ploeg thuis met 3-1, na overigens weer met 1-0 te zijn achtergekomen. Gevaarlijkste voetballer is de Albanees Kliton Bozgo, de spits die twee keer scoorde.

Overigens gaat het in de huidige competitie niet best met Olimpija, met slechts vier punten uit vijf duels. Vorige week ging de topper tegen Maribor BrAnik met 5-1 verloren. De kampioen van vorig jaar speelt in het Bezigrad-stadion, waar Ajax twee seizoenen geleden door de oorlogsdreiging in Split tegen Hajduk voetbalde. Ljubljana was acht keer kampioen, vier keer van Joegoslavië en de laatste vier jaar op rij sinds de onafhankelijkheid van Slovenië.

BRUSSEL—De eeuwige rivalen naast elkaar. Links Gwen Torrence en rechts Merlene Ottey. De overwinning ging deze keer naar de Amerikaanse, die in topvorm verkeert.

Danny Blind mist duel tegen Madrid

AMSTERDAM — Danny Blind mist de eerste wedstrijd van Ajax in de Champions League tegen Real Madrid, op 13 september. De 34-jarige aanvoerder kreeg in de finale van afgelopen seizoen tegen AC Milan zijn tweede gele kaart. Blind is de enige die door een schorsing ontbreekt.

Italie weigert EK-duel in Kroatië te spelen

ROME — De Italiaanse voetbalbond heeft de Europese federatie (UEFA) laten weten het EK-kwalificatieduel tegen Kroatië niet in Split te zullen spelen. De wedstrijd staat voor 8 oktober op het programma. De Italianen hebben de UEFA verzocht het duel te verplaatsen naar Oostenrijk.

Volgens voorzitter Matarrese is de situatie door de burgeroorlog in voormalig Joegoslavië te gevaarlijk om in Kroatië te spelen. "De UEFA kan ons uit de kwalificatieronde gooien, maar ik weiger een team naar Kroatië te sturen", zei Matarrese. Het Italiaanse verzoek maakt overigens wel kans gehonoreerd te worden. De UEFA verplaatste eerder het duel tussen Kroatië en Schotland, op 3 september, naar Zagreb. Italië bezet in groep vier van de kwalificatie voor de EK de tweede plaats achter Kroatië.

Nieuwe voetbalbond in Niger

NIAMEY — De regering van het Afrikaanse Niger heeft een nieuwe voetbalbond opgericht. De oude federatie werd incapabel bevonden en in maart ontbonden.

De wereldvoetbalfederatie (FIFA) schorste Niger voor onbepaalde tijd, toen op 31 juli het ultimatum verstreek en nog geen nieuwe bond was ontstaan. Vanaf 12 augustus mag het land geen internationale contacten onderhouden.

In de hoofdstad Niamey werd Elhadj Hima Souley als voorzitter van de nieuwe bond gepresenteerd. Hij was de enige kandidaat.

Uitslag loting

Mypa 47 (Fin)	-	**PSV** (Ned)
Roda JC (Ned)	-	Olimpija Ljubljana (Slv)
Olympiakos Piraeus (Gri)	-	Maribor Branik (Slv)
Barcelona (Spa)	-	Hapoel Beersheba (Isr)
Lazio Roma (Ita)	-	Omonia Nicosia (Cyp)
RC Strasbourg (Fra)	-	Ujpest Dozsa (Hon)
AC Milan (Ita)	-	Zaglebie Lubin (Pol)
Bordeaux (Fra)	-	Vardar Skopje (Mac)
Vitoria Guimaraes (Por)	-	Standard Luik (Bel)
Fenerbahce (Tur)	-	Betis Sevilla (Spa)
Rotor Volgograd (Rus)	-	Manchester United (Eng)
Lens (Fra)	-	Avenir Beggen (Lux)
Sparta Praag (Tsj)	-	Silkeborg IF (Den)
Lierse SK (Bel)	-	Benfica (Por)
Xamax Neuchatel (Zwi)	-	AS Roma (Ita)
Botev Plovdiv (Bul)	-	Sevilla (Por)
Bayern München (Dui)	-	Lokomotiv Moskou (Rus)
Austria Wien (Oos)	-	Dinamo Minsk (Wru)
Malmö FF (Zwe)	-	Nottingham Forest (Eng)
Tsjernomorets Odessa (Oek)	-	Widzew Lodz (Pol)
AS Monaco (Fra)	-	Leeds United (Eng)
Bröndby IF (Den)	-	Lilleström SK (Noo)
Raith Rovers (Sch)	-	IA Akranes (IJs)
Slavia Praag (Tsj)	-	SC Freiburg (Dui)
Slovan Bratislava (Slw)	-	FC Kaiserslautern (Dui)
Internazionale (Ita)	-	Lugano (Zwi)
Farense (Por)	-	Olympique Lyon (Fra)
Levski Sofia (Bul)	-	Eendracht Aalst (Bel)
Werder Bremen (Dui)	-	Glenavon (Nie)
Viking Stavanger (Noo)	-	Auxerre (Fra)
Spartak Vladikavkaz (Rus)	-	Liverpool (Eng)
Zimbru Chisinau (Mol)	-	Raf Riga (Let)

Speeldata: 12 en 26 september.

Atleten voor veel goud in Brussel

BRUSSEL — De twintig baren goud die gisteravond in het fraai verbouwde koning Boudewijn-stadion in Brussel onder het kunstlicht lagen te glinsteren, misten hun uitwerking niet. Een 'goudkoorts' waarde door het met 36.802 toeschouwers vrijwel uitverkochte stadion.

De twintig staven goud vormen de jackpot van de 'Golden Four', de vier belangrijkste atletiekwedstrijden van het Grand Prix-circuit waarvan de traditionele Ivo van Damme-memorial vrijdagavond de derde was. Over een week wordt de jackpot verdeeld onder de atleten, die in Oslo, Zürich, Brussel en Berlijn, de Golden Four-nummers hebben gewonnen.

De 3000 meter steeple chase behoort niet tot de 'gouden' onderdelen van het circuit. Een wereldrecord was in de Belgische hoofdstad echter goed voor een premie van 25.000 dollar en een sportauto. Wereldkampioen en -recordhouder Moses Kiptanui had daar duidelijk belangstelling voor. De lange Kenyaan, gegangmaakt door landgenoot Kaprory, kwam halverwege alleen te lopen en noteerde op 2000 meter een tijd van 5.18,35, bijna vier seconden onder het wereldrecord (7.59,18) dat hij anderhalve week geleden in Zürich liep. In de laatste 600 meter voelde Kiptanui echter de vermoeienissen van een zwaar seizoen. De klok langs de baan bleef staan op 7.59,53. Het was de tweede maal dat het zware hindernisnummer ooit onder de acht minuten werd gelopen.

In Brussel waren nog zes kandidaten over voor de gouden jackpot. Een van hen was Michael Duane Johnson. De drievoudige Amerikaanse wereldkampioen van Göteborg is op jacht naar het zeven jaar oude wereldrecord van landgenoot Harry 'Butch' Reynolds op de 400 meter. In de finale van de 400 meter bij het WK bleef de man met de opvallende stijl en het onwaarschijnlijk hoge pasritme met 43,39 slechts eentiende seconde van het record van Reynolds verwijderd. Johnson won in Brussel, maar niet met de overmacht die men van hem gewend is.

HEER

Linford Christie is een ander fenomeen van de atletiekbaan. De Brit, die bij het WK in Zweden teleurstelde, bewees opnieuw dat hij ondanks zijn 35 jaar nog steeds een van de allerbeste sprinters ter wereld is. Een valse start bracht hem niet uit zijn evenwicht. De Canadese wereldkampioen Donovan Bailey en zijn landgenoot Bruny Surin, tweede bij het WK, waren kansloos tegen de 'heer van stand' uit Engeland (10,08), die over een week mogelijk ook een greep uit de pot met goud kan doen.

Sonia O'Sullivan bleef eveneens in de race voor de 20 kilogram goud. Het over een week meedoen in Berlijn was voor de Ierse duidelijk belangrijker dan de aanval op het wereldrecord op de 5000 meter die zij voor Brussel had aangekondigd. O'Sullivan, die na een kilometer drie seconden onder de tussentijd van wereldrecordhoudster Fernanda Ribeiro doorkwam maar 2000 meter verder drie seconden op de Portugese had verloren, beperkte zich daarna tot het winnen van de wedstrijd. In de laatste kilometer nam zij gemakkelijk afstand van de Ethiopische Tulu en de Kenyaanse Barsosio en zegevierde in 14.50,69.

Wereldkampioene speerwerpen Natalia Tsjikolenko lijdt ook aan 'goudkoorts'. De Witrussin, die ook in Oslo en Zürich zegevierde, was in Brussel opnieuw een klasse apart met de 68,42 meter van haar eerste van de zes worpen. Gwen Torrence, in Göteborg gediskwalificeerd wegens het verlaten van haar baan, bewees weer eens haar klasse op de 200 meter. De Amerikaanse versloeg opnieuw wereldkampioene Merlene Ottey en bleef daarmee als derde vrouw in de race voor het goud.

Uitslagen:

Mannen, 100 m: 1. Christie (GBr) 10,08; 2. Adeniken (Nig) 10,11; 3. Drummond (VSt) 10,13; 4. Surin (Can) 10,14; 5. Bailey (Can) 10,22.
800 m: 1. Kipketer (Den) 1.44,39; 2. Gray (VSt) 1.44,79; 3. Koech (Ken) 1.45,03; 4. Haida (Mar) 1.45,16.
Vrouwen, 5000 m: 1. O'sullivan (Ier) 14.50,69; 2. Tulu (Eth) 14.57,97; 3. Cheromei (Ken) 14.58,10; 4. Radcliffe (Gbr) 15.00,83.
400 m horden: 1. Batten (Vst) 54,03; 2. Hemmings (Vst) 54,21; 3. Buford (Vst) 54,60; 4. Farmer-patrick (Vst) 55,19.
Hinkstapspringen: 1. Kravets (Oek) 14,65; 2. Tsjistiakova (Rus) 14,56; 3. Hansen (Gbr) 14,45; 4. Lasovskaja (Rus) 14,43.
Speerwerpen: 1. Natalja Sjikolenko (Wru) 68,42; 2. Damaske (Dui) 63,74; 3. Stone (Aus) 63,62; 4. Rantanen (Fin) 63,26.

Orebrö uit UEFA-toernooi gehaald

GENEVE — De UEFA heeft Avenir Beggen uit Luxemburg tot winnaar verklaard in de Europese voorronde tegen Orebrö. De Zweden stelden afgelopen dinsdag een buitenlander te veel op in de uitwedstrijd te Luxemburg, die in 1-1 eindigde na de 0-0 in Zweden.

Met dat resultaat was Orebrö overgegaan naar het hoofdtoernooi en een confrontatie met Lens, maar de UEFA besloot de 1-1 te veranderen in 3-0 voor Avenir. Trainer Dahlqvist van Orebrö liet de IJslanders Stefanson, Gudjohnsen en Birgirsson en de Pool Kubisztal spelen. Dat was een buitenlander te veel.

Mutuola loopt wereldrecord

BRUSSEL — Maria Mutola uit Mozambique heeft tijdens de Ivo van Damme Memorial in Brussel een wereldrecord gelopen op de 1000 meter. Ze legde de incourante afstand af in 2.29,34. Het record stond sinds augustus 1990 met 2.30,67 (Berlijn) op naam van de Duitse Christine Wachtel.

Mutola werd tijdens de wereldkampioenschappen in Göteborg gediskwalificeerd na de halve finale van de 800 meter, omdat ze even uit haar baan liep. Ellen van langen kreeg daardoor alsnog toegang tot de eindstrijd.

BRUSSEL — De Belgische spits Gilles de Bilde heeft de nacht van donderdag op vrijdag in een politiecel doorgebracht. De aanvaller van Anderlecht, voetballer van het jaar in België, had enkele klappen en een kopstoot uitgedeeld aan twee verplegers van het ziekenhuis in Jette.

De Bilde, woensdag met zijn club in de *Champions League* uitgeschakeld door Ferencvaros, wilde zijn vader bezoeken die in het ziekenhuis ligt.

Sampdoria moet Zenga missen

GENUA — Walter Zenga, de doelman van Sampdoria, is voor langere tijd uitgeschakeld. De ploeggenoot van Clarence Seedorf liep gisteren op de training in genua een ernstige blessure op. De 35-jarige oud-international scheurde de kruisbanden van zijn linkerknie.

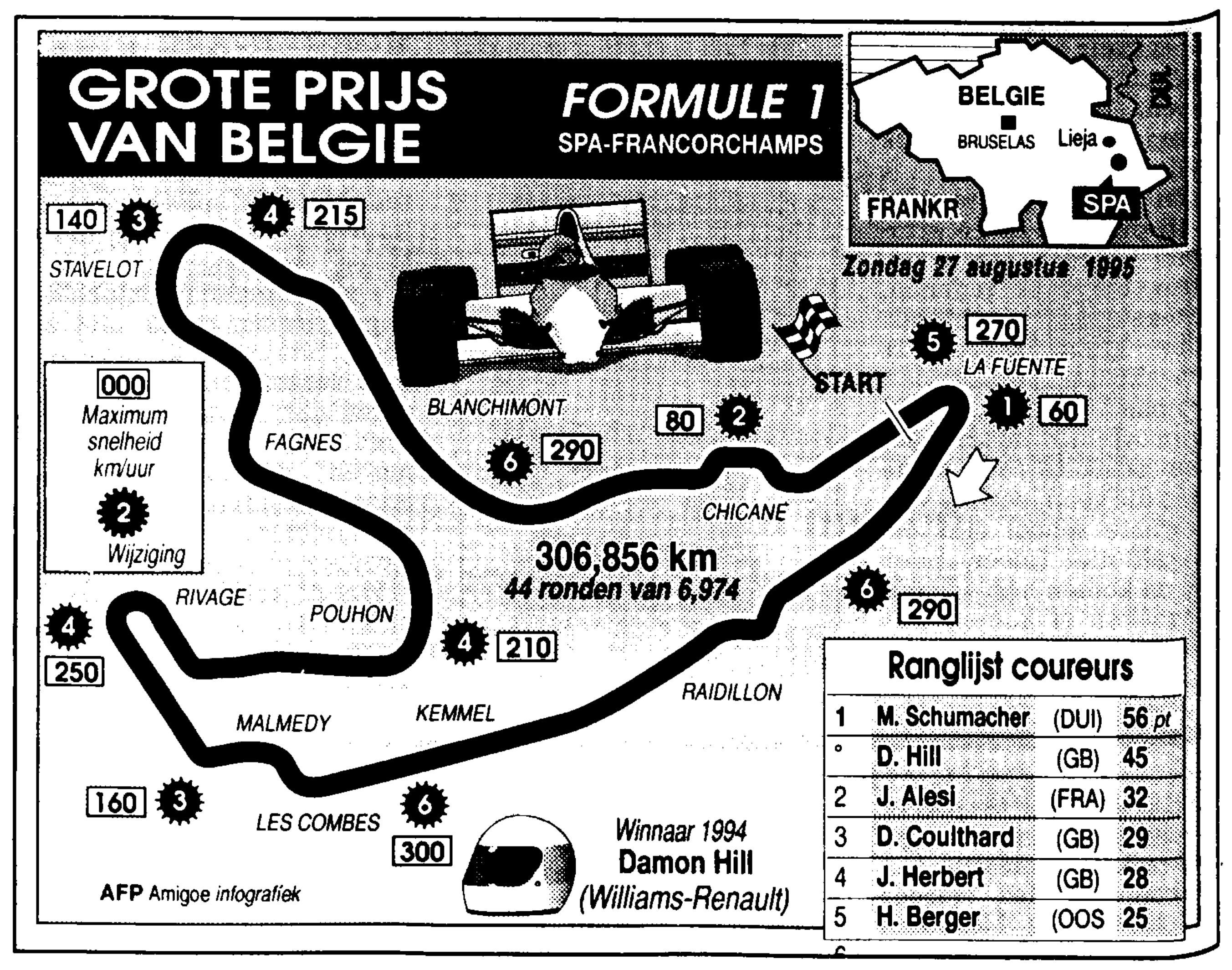
Volgens clubarts Vassallo kan Zenga tussen de vier en zes maanden niet voetballen. Sampdoria start morgen de Italiaanse competitie met de thuiswedstrijd tegen AS Roma.

Vervanger Angelo Pagotto maakt dan zijn debuut in *Serie A*. Pagotto is geselecteerd voor het nationale militaire team, dat op 6 september in Rome aan het wereldkampioenschap begint.

Siemerink naar halve finale

LONG ISLAND — Jan Siemerink heeft zich bij het tennistoernooi in Long Island naar de halve finales gespeeld. De Nederlander versloeg gisteren in de kwartfinale de Australiër Todd Woodbridge. Siemerink had slechts twee sets nodig: 6-4, 6-2.

In de halve finales komt de Nederlandse tennisser uit tegen de winnaar van het duel tussen de Amerikaan Malivai Washington en de Italiaan Renzo Furlan. De andere halve finale gaat tussen de Zwitser Marc Rosset, die de Fransman Cedric Pioline in drie sets versloeg, en de winnaar uit het duel tussen de Rus Kafelnikov en de Japanner Matsuoka.

Teleurstellend gelijkspel Dominguito-Victory Boys

WILLEMSTAD — Centro Dominguito, ietwat tegenvallend na de schitterende partij van nog geen week terug tegen Undeba, bracht het gisteravond tegen Victory Boys niet verder dan een doelpuntloos gelijkspel. De Dominguito-ploeg schiep zich dubbel zoveel doelkansen maar faalde in de afronding.

Overigens mankeerde er gisteravond meer aan het spel van Centro. Het element verrassing ontbrak volkomen zodat de fel van zich afbijtende defensie van Victory Boys op de aanvalsacties van de Centro-spelers kon anticiperen en tijdig kon ingrijpen. Er was maar weinig variatie in het aanvalspatroon van de Dominguito-ploeg en het tempo was ook te voorspelbaar.

In de eerste helft was Centro toch beter dan zijn tegenstander. Met dicht op elkaar aansluitende linies, hetgeen het aan elkaar afgeven en balbezit vergemakkelijkte, werd Victory Boys teruggedrongen in de verdediging. Pas in het laatste kwartier begon Victory Boys zich ook aanvallend te roeren. Dit had wellicht te maken met het feit dat Victory Boys gisteravond een relatief hoog aantal jeugdige spelers in zijn gelederen telde die zich nog aan het eerste divisie niveau moesten aanpassen.

De tweede helft was trouwens een voortzetting van het strijdbeeld dat het publiek in de slotfase van de eerste periode te zien had gekregen: een praktisch gebalanceerd duel met aan beide kanten doorbraken en schietkansen. Bij Centro liep het hoe langer hoe minder vloeiend aangezien de spelers overgingen tot overhaastige acties waarbij zij gebruik maakten van lange passes. Zowel Centro als Victory Boys speelden gisteravond hun derde wedstrijd. Centro gaat op kop met 5 punten terwijl Victory Boys voorlopig genoegen moet nemen met de vijfde plaats achter Centro, Jong Colombia, Sithoc en SUBT.

In tegenstelling tot de eerste divisie wedstrijd vielen er veel doelpunten in de ontmoeting tussen Hubentut Westpunt en Centro Barber. Allemaal aan de kant van Centro Barber dat liefst zevenmaal scoorde. Centro Barber voert de ranglijst van de tweede divisie aan met 7 punten en een doelverhouding van 12-1 als gevolg natuurlijk van de monsteroverwinning van gisteravond.

Voor het eerst wordt morgen een dubbelprogramma afgewerkt. In het stadion Antoin Maduro komen om respectievelijk twee en vier uur tegen elkaar uit: Sharo Stars-Estudiantes. In het SDK volgen om vier en zes uur de wedstrijden tussen De Koning-Streanan Uni en Jong Holland-Jong Colombia.

Nieuw karatebestuur

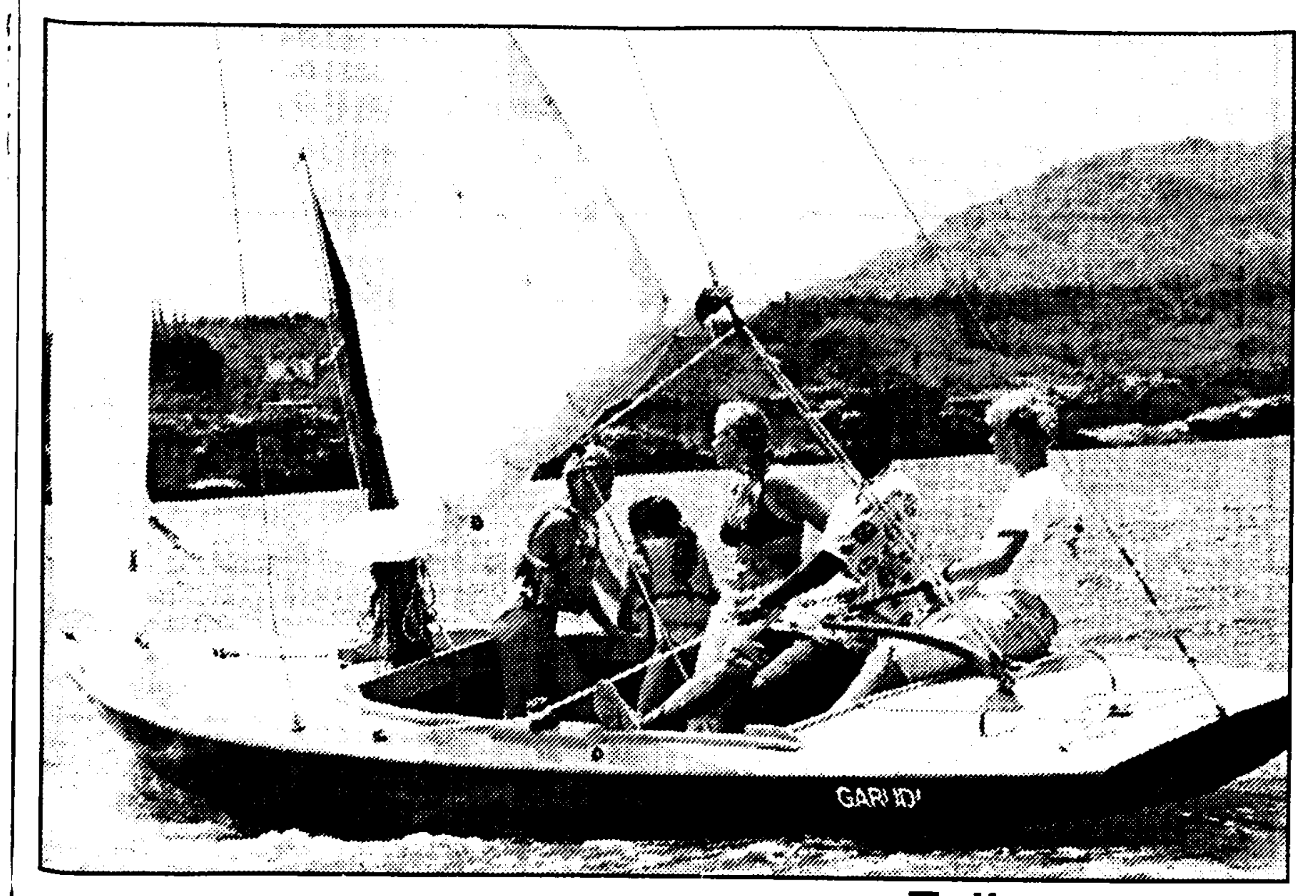

WILLEMSTAD —*Het nieuwe Bestuur van de Curaçaose karatebond, dat onlangs gekozen werd. Staande van links naar rechts Aquiles Elmzoon (tweede secretaris), Melvin Varlack (penningmeester), Gilbert Doran (lid) en Siegert Marten (lid). Zittend: Dudley Josepa (vicevoorzitter), William Millerson jr. (voorzitter) en Altagracia Josepa (secretaris).*

Voorlichting regatta Bonaire

WILLEMSTAD — De Bonaire-regatta zal over iets meer dan een maand weer openstaan voor deelname van zeilers uit alle windstreken. De organisatie maakt zich dit jaar sterk voor een goede Curaçaose vertegenwoordiging. Morgen vindt daarom op uitnodiging van de Antillean Yacht Racing Union (AYRU) een voorlichtingsbijeenkomst plaats, verzorgd door Elvis Martinus. Belangstellenden kunnen hier alle informatie krijgen die ze willen.

Het gaat over onder andere de races die gezeild worden, het vervoer van boten, haven- en ankerfaciliteiten voor jachten en accommodatie voor de zeilers. De bijeenkomst zal zijn op de zeilhaven van Asiento, Brakkeput Mei Mei, na afloop van de sunfish kampioenschappen om ongeveer 16.00 uur.

Zeilen bij Sail Curaçao

Zeilcursussen Sail Curaçao

WILLEMSTAD — Behalve leuke tochtjes met de Vira Cocha biedt Sail Curaçao een avondzeiltrip. Een een cursus zeilen voor de moeders van kinderen die ook al een zeilcursus volgen. Voor degenen die nog nooit eerder zeilden is er een kennismakingsles.

In verband met het avondzeilen verruimde Sail Curaçao de sluitingstijden naar 19.30 uur. Ter introductie geeft de club een korting van 20% op les- en verhuurtarieven.

Kinderen van 6-13 jaar kunnen meedoen aan een zeilcursus in de Optimist, een bootje dat door jonge kinderen goed valt te zeilen. Voor de moeders van deze kinderen biedt de club ook de mogelijkheid om te gaan zeilen, vooral gericht op gezelligheid.

Ajax speelt met NEC

NIJMEGEN — De roep om Ajax dit seizoen eens wat harder aan te pakken is kennelijk niet in heel Nederland gehoord. NEC deed gisteravond bedeesd een paar forse stappen opzij, om de grote kampioenen uit de hoofdstad de ruimte te geven. Die profiteerden daar uiteraard gretig van, 6-0.

Van een wedstrijd was geen sprake in De Goffert, daarvoor was de tegenstand van de thuisclub te beperkt. NEC deed zowat niets goed. Ajax speelde van het begin tel en had de strijd binnen tien minuten al beslist. De Nijmeegse formatie keek verder vol bewondering toe hoe de Amsterdammers steeds maar verder uitliepen.

Het ontbreken van twee schutters van formaat deerde de kampioen niet. Zonder Litmanen (geblesseerd) en Kanu (interland-verplichtingen) werd de produktie ook probleemloos opgevoerd. Al te veel waarde zullen de Amsterdammers er niet aan hebben gehecht. NEC speelde zo beperkt dat Ajax waarschijnlijk ook met het tweede elftal ruim afstand had genomen.

Zeven minuten was de wedstrijd oud toen Ajax voor de eerste keer toesloeg. Finidi schoot raak, nadat Reuser op de paal had gekopt. Na iets meer dan een half uur scoorden ook Davids en Overmars, beiden met een schuivertje waarop doelman Brookhuis geen antwoord wist te vinden. Ook Kluivert kreeg nog een tweetal behoorlijke kansen. Het gevaar van NEC was niet meer dan twee schoten van Pothuizen, eentje over en het andere vrij gemakkelijk gestopt door Van der Sar.

Niets veranderde aan het spelbeeld na de hervatting. Ajax bleef komen, de Nijmeegse spelers figureerden als veredelde toeschouwers. De eerste die er in het tweede deel van profiteerde was Reuser. Een bekeken schot na een mooie kapbeweging en Brookhuis was kansloos. De tweede treffer dit seizoen van de jeugdspeler, die op het punt van doorbreken lijkt te staan.

Ook bij de volgende twee treffers van Ajax was Reuser betrokken. Eerst maakte hij met een lichaamsbeweging ruimte voor Finidi, die daarvan even simpel als knap profiteerde. Vervolgens ontsnapte Reuser na een pass van Frank de Boer aan de buitenspelval, om Overmars de bal voor het intikken te geven. Dat was 6-0 en daar bleef het bij, vooral omdat Blind twee keer uit riante positie hoog over schoot.

Stand Liga Trai Seru

WILLEMSTAD — Met nog een wedstrijd te gaan heeft de Liga Trai Seru de eerste competitieronde achter de rug. De standenlijst ziet er als volgt uit:

1 Caterpillar	9-0
2 Heartbreakers	8-1
3 Fria Kabes	7-2
4 Exito	5-4
5 Happy Time	4-4
6 Athletic	3-6
7 Danger	3-6
8 Guiness	3-6
9 Ata Nos Aki	2-7
10 Cobra	0-8

Ph. Llewelyn van Heartbreakers heeft zich tot nu toe onderscheiden als de meest succesvolle slagman met een gemiddelde van .706 wat er op neer komt dat hij in 7 van de 10 beurten raak slaat. In de topgroep van vijf zitten verder: A. Plaate (.640), R. Thielman (.625), A. Julia (.565) en J. Martina (.556).

In de afdeling homeruns leidt J. Martina met 5. Hij wordt gevolgd door J. Bito en G. Daflaar met 4. Aan de top van de werpersranglijst staat R. Magdalena met 4-0. De andere pitchers die deze lijst hebben gehaald zijn: G. Rodriguez (3-0), H. de Freitas (3-0), S. Schoop (2-0) en Ph. Llewelyn (2-0).

Champions League

Ajax in poule van recordkampioenen

DEN HAAG — Ajax - Real Madrid is de klassieker op de openingsdag van de Champions League (13 september), met Borussia Dortmund - Juventus als goede tweede. Ajax is ingedeeld in groep D, op papier de ware kampioenspoule met 99 titels verdeeld over vier clubs. Ferencvaros Boedapest en Ajax haalden 25 kampioenschappen, Grasshoppers Zürich 23 en Real Madrid 26. De vier zijn recordhouder van hun land.

Voormalig Ajax-trainer Leo Beenhakker is van twee tegenstanders de vroegere trainer: Real en Grasshoppers. Houder Ajax won de Europa Cup 1 vier keer, Real is nog altijd recordhouder met zes.

Real Madrid loste Barcelona afgelopen seizoen af als kampioen. De club van Cruijff had vier titels op rij behaald en de hoofdstedelingen danig gefrustreerd. De Argentijnse trainer Jorge Valdano bracht de 'koninklijke' terug aan de top.

Real was deze zomer vooral in het nieuws door de belabberde financiële situatie. De club van voorzitter Mendoza moest een waarborgsom van ruim twintig miljoen storten om te mogen starten in de competitie. Aanstaande woensdag oefent Ajax in de voetbaltempel Santiago Bernabeu tegen Real. De vraag is of dat duel doorgaat, hoewel de commerciële belangen groot zijn.

In de zomerstop wist Real zich nochtans aardig te versterken. Esnaider, de Argentijn die zijn loopbaan begon in Madrid maar naar Zaragoza uitweek, kostte ruim tien miljoen gulden. Hij was Feyenoords plaaggeest in de kwartfinales van het laatste toernooi der bekerwinnaars en scoorde in de gewonnen finale tegen Arsenal.

Valdano haalde verder de linksbenige Soler, voormalig speler van Español, Sevilla, Atletico en Barcelona, alsmede de Colombiaan Freddy Rincon. Veelzeggend is dat de internationals Laudrup en Michel op de bank zitten.

TEVREDEN

Louis van Gaal toonde zich tevreden met de loting, met zowel de indeling als het wedstrijdschema. "Net als vorig jaar beginnen we met een thuiswedstrijd (toen AC Milan) en ook het laatste duel is thuis (toen AEK, nu Ferencvaros). In het geval we ons op de laatste speeldag nog moeten kwalificeren voor de kwartfinales, kan dat een belangrijk voordeel zijn", aldus Van Gaal, die bovendien wees op de korte reistijden. Boedapest, Zürich en Madrid zijn makkelijk te bereiken.

Vermeldenswaard is de vijfde wedstrijd van Ajax, op 22 november in Madrid tegen Real. Zes dagen later is in Tokyo de finale van de wereldbeker tegen Gremio of Nacional Medellin.

Ajax speelde in het verleden legendarische wedstrijden tegen Real, onder meer in de halve finale van het seizoen 1972-73. Ajax won toen thuis met 2-1 en uit met 1-0 door een doelpunt van Gerrie Mühren, die de Spanjaarden de ultieme vernedering toebracht door de bal een tijdje hoog te houden. Het grote Ajax pakte de beker toen voor de derde keer op rij, na een zege in Belgrado op Juventus.

Bij Grasshoppers is oud-Ajacied Piet Hamberg assistent van trainer Christian Gross en speelt Eric Viscaal in de spits. Hij is verder de enige Nederlander in de *Champions League*. Hij nam onlangs de plaats in van de naar Engeland vertrokken Ron Willems.

SERVIËRS

Ferencvaros schakelde Anderlecht uit. Beide Serviërs scoorden. Kuntic in Brussel (0-1), Kuponovic in Boedapest (1-1). Ferencvaros is de volksclub van Hongarije, die huist in het oude Ulloi Utstadion. Naast de Serviërs is de Oekraïner Koeznetsov de derde buitenlander. Trainer is Dezso Novak, Olympisch kampioen in 1954 en 1958. "Ik heb nog met hem gespeeld bij Szombathely", aldus Sandor Popovics, directeur van FC Den Haag. Beste speler is spelbepaler Kristian Lisztes. Middenvelder Florian Albert is de zoon van de legendarische speler uit het wonderteam van vroeger.

Sterk is ook groep C, met Borussia Dortmund, Juventus, Glasgow Rangers en Steaua Boekarest. Opvallend is dat Borussia Dortmund en Juventus elkaar de laatste jaren twee keer ontmoetten.

Voetbal

Anderhalf miljard voor rechten WK

HAMBURG — Het Duitse bedrijf UFA heeft in samenwerking met het Amerikaanse marketingconcern IMG een bod van ruim anderhalf miljard gulden gedaan op de tv-rechten van de wereldtitelstrijd Voetbal in 2002. Voor dat evenement hebben Japan en Zuid-Korea zich kandidaat gesteld voor de organisatie.

Het aanbod van UFA/IMG zet het bestuur van de wereldvoetbalbond (FIFA) onder flinke druk. De FIFA sloot in 1987 een langlopend contract met een internationaal tv-consortium. Voor ruim een half miljard werden de tv-rechten van de WK's in Italië (1990), Verenigde Staten (1994) en Frankrijk (1998) verkocht. Door de concurrentie van de commerciële stations is de prijs daarna enorm omhoog geschoten. De FIFA gaat er overigens vanuit, dat er nog meer aanbiedingen zullen volgen.

Geen beslissing in Portugese Super Cup

OPORTO — Porto en Sporting, respectievelijk voetbalkampioen van Portugal en bekerwinnaar, zullen elkaar voor een derde maal ontmoeten in de strijd om de Super Cup van het land. Gisteravond eindigde de tweede wedstrijd tussen de twee clubs in Oporto opnieuw in een gelijkspel: 2-2. In het eerste duel in Lissabon was niet gescoord. De beslissing moet nu op 20 september op neutraal terrein vallen.

Porto kwam in de achttiende minuut op voorsprong door een strafschop van Domingos.

EK hockey

Nederland laat Engeland even ruiken aan finale

DUBLIN — Een volledige wedstrijd goed en geconcentreerd spelen. Het Nederlands mannen-hockeyteam heeft het nog niet gedaan bij het Europees kampioenschap in Dublin. Ook tijdens de halve finale gisteren tegen Engeland kreeg Oranje na rust (2-0) een welhaast traditionele inzinking. Met pijn en moeite stelde de ploeg van bondscoach Roelant Oltmans uiteindelijk de plaats in de eindstrijd veilig: 2-1.

"Een dergelijke terugval kunnen we ons morgen (tegen Duitsland) niet permitteren", gaf middenvelder Jacques Brinkman toe. "We waren in de slotfase toch wel een beetje in paniek." Doelman Ronald Jansen hield Oranje overeind met een knappe redding in de laatste minuut op een harde schuiver van Mayer.

SPANNING

Volgens oltmans werd de spanning sommige spelers in de tweede helft teveel. Vooral met het optreden van libero Jazet en voorstopper Drenth was hij niet gelukkig. "Het ging te vaak mis in de opbouw", legde Oltmans uit. "We verloren de bal veel te snel, waardoor we het initiatief aan de Engelsen moesten laten. Maar supergevaarlijk zijn ze ook na de rust niet geweest."

Nederland staat voor de zesde keer in de finale van het EK. Alleen in Madrid (1974, derde) haalde Oranje de laatste wedstrijd van het toernooi niet. Tijdens het vorige EK in Parijs (1991) was de Nederlandse ploeg in de halve eindstrijd eveneens met 2-1 te sterk voor Engeland. Oranje verloor destijds in Frankrijk de finale met 3-1 van Duitsland. Beide ploegen gaan in Ierland op herhaling. De titelhouder en Olympisch kampioen versloeg gisteren outsider België met 4-0.

Nederland was tegen Engeland, dat bij het EK in Moskou (1987) voor de laatste keer een (groeps)wedstrijd van Oranje won (0-2), in de eerste helft superieur. Na twee rustdagen maakte de brigade van Oltmans, zoals aangekondigd door de teamleiding, een zeer gedreven indruk. Engeland, met de gevreesde strafcorner-specialist Calum Giles hongerig op de bank, kwam voor de rust niet een keer gevaarlijk in de Nederlandse cirkel. "We speelden bijna perfect", genoot Oltmans na.

Met de ruststand van 2-0 kwam het aangepaste team van Engeland er goed af. Engeland probeerde de coördinatie tussen Delissen en Brinkman met een soort 4-4-2 systeem te verstoren. Halverwege de eerste helft legde McGuire de doorgebroken Veen neer, na een subtiele pass binnendoor van routinier Delissen. De oude meester benutte de strafbal koel, zijn zesde treffer bij het EK en zijn wereld van 6,40 meter.

NOTITIES UIT PARAMARIBO

Door Max Ooft

De *talk of the town* deze week in Suriname was zeker wel de ***Grankrutu* van inheemsen en marrons**, gehouden van 19-21 augustus te Asindo-opo, langs de boven-Surinamerivier. Indianen (inheemsen) en bosnegers (marrons) uit alle delen van het binnenland kwamen bij elkaar en bespraken de achtergebleven positie van het binnenland, de plannen van de regering om grote concessies uit te geven, en hun rechten als burgers en als volkeren. Hoogtepunten van de *Grankrutu* (letterlijk vertaald: 'grote vergadering') waren de aanname van een handvest van samenwerking tussen de inheemsen en marrons, en van een zevental resoluties waarin erkenning van de rechten wordt geëist, solidariteit wordt uitgesproken met dorpen die momenteel direct te maken hebben met concessies van buitenlandse maatschappijen, en maatregelen voor het bewerkstelligen van duurzame ontwikkeling voor het binnenland worden genoemd.

De binnenlandbewoners haalden aan dat opeenlopende regeringen hen hebben genegeerd en ten achter hebben gesteld bij de ontwikkeling van het land. Eén *granman* (grootopperhoofd) noemde de stedelingen zelfs de nieuwe koloniale meesters, die de plaats van de blanken hebben ingenomen, en noemde de grondwet dan ook een 'slavenwet'. Maar het punt dat voor veel consternatie zorgde zijdens de regering en ook in de media, was wel de herbevestiging tijdens de *Grankrutu* van het zelfbeschikkingsrecht van de inheemsen en marrons, en de instelling van een 'Hoogste Gezag van het Binnenland', waarin zitting hebben de grootopperhoofden van de vijf bosnegerstammen, de hoofdkapiteins van de zuidelijke ('bovenlandse') indiaanse dorpen en de voorzitter en secretaris van de Vereniging van Inheemse Dorpshoofden in Suriname, als representanten voor de inheemsen van de kustvlakte.

Wij zijn distinctieve volken, aldus de binnenlandbewoners in hun handvest, en hebben daarom het recht op zelfbeschikking, zelfbestuur, beslissingsbevoegdheid in zaken die het binnenland aangaan en het recht op gebruik en beheer van de natuurlijke hulpbronnen die in onze territoria voorkomen. Hoewel tijdens de binnenlandse vergadering (waarvoor geen overheidsafgevaardigden waren uitgenodigd) herhaaldelijk werd gesteld dat het niet de bedoeling is om een apart staatsgebied te vormen of 'de vlag te delen', werd dit in de stad toch wel zo begrepen.

Minister Romeo van Russel noemde de vergadering een bedreiging voor de nationale eenheid en zei dat in regeringsverband maatregelen genomen zullen worden om de 'negatieve krachten snel en krachtig te onderdrukken'.

* * *

Het binnenland staat volop in de belangstelling in Suriname. Begrijpelijk, gezien de economische potenties van het gebied, echter ook door de binnenlandse oorlog en daarna het vestigen van plannen voor grootschalige houtkap, goudmijnactiviteiten en ecotoerisme. Maar de binnenlandbewoners, de indianen en marrons, houden zich niet meer koest. Afgelopen week vond er wederom een bezetting plaats in een deel van de concessie aan de Canadese goudmijnmaatschappij Golden Star, namelijk op de heuvel Royal Hill, door bewoners van het bosnegerdorp Nieuw Koffiekamp.

De jongeren uit dit dorp voeren al enkele maanden actie omdat de concessie van Golden Star, die ze niet mogen betreden, hun eigen mijnactiviteiten in gevaar heeft gebracht. De dorpsbewoners, die gebruiksrechten op hun gronden opeisen, hadden de weg naar het concessiegebied herhaaldelijk geblokkeerd. De eerste keer werden ze hardhandig door de politie verwijderd; de tweede keer kon er bemiddeld worden door het grootopperhoofd Aboikoni die het traditionele gezag is over dit gebied (stam der Saramaccaners). De regering deed toezeggingen tot onder andere afbakening van een 'eigen' mijngebied, maar kwam dit niet na. Uit onvrede is de Royal Hill bezet; het is niet duidelijk welke maatregelen de regering zal nemen.

Inmiddels is er ook in Suriname deining ontstaan over de milieuramp in Guyana, waar cyanide in de rivier is gelekt vanuit de Canadese Omai-goudmijn in het Essequibo-gebied. Golden Star is voor een groot deel in handen van het Omai-bedrijf, en hanteert dezelfde standaarden en werkwijzen met betrekking tot cyanide bij de reiniging van goudhoudend erts.

* * *

Om nog even bij het binnenland te blijven: de onderhandelingscommissie van de regering heeft geadviseerd tegen het voorgenomen contract met de Indonesische **houtkapmaatschappij MUSA**, een dochteronderneming van de Porodisa-groep. De financiële achtergrond van het bedrijf is twijfelachtig, aldus de commissie, en er zijn onvoldoende garanties dat MUSA wel het geld kan opbrengen, dat ze beloofd heeft te zullen investeren in Suriname.

Inmiddels is overigens bekend geworden dat MUSA hout opkoopt van plaatselijke houtkappers in het district Para, ver buiten haar eigen concessiegebied in west-Suriname, met Desi Bouterse als tussenpersoon voor de opkoop en wederverkoop aan MUSA, die zwaar materieel ter beschikking stelt. De overeenkomst met de Maleisische multinational Berjaya schijnt echter wel een goede kans te maken.

Volgens de manager van Berjaya in Suriname, Surindre Mungra (broer van de minister van Buitenlandse Zaken), is de verwachting dat de oveeenkomst het parlement soepel zal passeren; reden waarom het bedrijf al begonnen is met de aanvoer van zwaar materieel en constructiemateriaal voor de opzet van een zaagmolen. De overeenkomst met Berjaya, die handelt over een concessiegebied van meer dan één miljoen hectare in het binnenland van Suriname, moet volgens de wet eerst goedgekeurd worden door de Nationale Assemblee vanwege de grootte van het gebied. Naar verwachting zal de overeenkomst deze of volgende week in behandeling worden genomen.

* * *

Suriname gooit hoge ogen bij **Carifesta VI**, dat momenteel te Trinidad wordt gehouden. De bezoekers raken gefascineerd door de veelzijdige culturele presentaties, waarbij vooral de Indonesische en bosneger-cultuur veel belangstelling genieten vanwege hun aparte karakter binnen de regio. De Surinaamse delegatie van meer dan honderd man is ook de grootste van de deelnemende landen uit het Caribische gebied.

De organisatoren voor de Surinaamse groep hebben zich bijzonder uitgesloofd om Suriname te presenteren tijdens dit Caribisch festival, aangezien Suriname dit jaar is toegetreden tot zowel de Caricom als de ACS (Associatie van Caribische Staten).

* * *

De inflatie is voor het eerst sinds jaren negatief geweest in Suriname, ongeveer -0,3 procent over de maand juli. Zoals eerder bericht voerde de Centrale Bank van Suriname een nogal agressieve valuta-interventie uit, waardoor de koers voor vreemde valuta drastisch daalde, gevolgd door een – aarzelende – daling van de prijzen. De speciale commissie van de Surinaamse regering die het Structureel Aanpassingsprogramma (SAP) moet begeleiden, heeft de regering zelfs geadviseerd na te gaan of de medewerking nog vereist is van de indertijd ingehuurde externe monitor, namelijk het Warwick Research Institute (WRI).

Het WRI had onlangs nog kritische kanttekeningen geplaatst bij het SAP en nogmaals geadviseerd tot complete afschaffing van overheidssubsidies op water en elektriciteit, sanering van het overheidsapparaat en andere zaken. Dit advies werd echter uitgebracht vóór de koersdaling en zou volgens de monitoring-commissie niet zo relevant meer zijn.

* * *

Tenslotte valt **in het kort** nog te vermelden, dat de examenresultaten van middelbare scholeiren zeer slecht te noemen zijn (slechts 53,80% geslaagd); dat de veertarieven voor de oversteek Paramaribo/Meerzorg drastisch verhoogd werden met wel vijftig procent maar na protestacties van bewoners van Meerzorg en van bushouders weer terug werden gedraaid en dat het Amerikaanse leger in samenwerking met dat van Suriname een *search and rescue*-operatie heeft opgezet en gedemonstreerd.

VN-repatriëring Ruandezen uit Zaïre traag op gang

NAIROBI — De vrijwillige terugkeer van Ruandese Hutu's uit Zaïre naar hun vaderland, onder toezicht van de Verenigde Naties, is vrijdag traag op gang gekomen. Van de honderdduizenden vluchtelingen zijn slechts een paar honderd, vooral vrouwen en kinderen, uit de bij Goma gelegen kampen Ibumba en Katale in vrachtwagens van de vluchtelingenorganisatie van de Verenigde Naties (UNhcr) gestapt. De meeste vluchtelingen willen volgens de VN-organisatie eerst meer garanties voor hun veiligheid. Ibumba is met 200.000 ontheemden het grootste kamp in de regio Goma, dat in oost-Zaïre ligt.

Zaïre heeft de uitzettingen voorlopig stopgezet, maar zal volgens de Franstalige radiozender RFI de deportaties pas definitief beëindigen als de vluchtelingen niet uit zichzelf vertrekken. Sinds afgelopen december zijn circa 3.000 Hutu's onder auspiciën van de UNhcr naar Ruanda teruggekeerd.

Zaïre poogde sinds afgelopen zaterdag duizenden vluchtelingen uit kampen in het grensgebied te dwingen naar Ruanda terug te gaan, maar zette de uitzettingen donderdag stop onder internationale druk. De UNhcr heeft de Zaïrese autoriteiten gezegd dat 5000 mensen per dag naar Ruanda kunnen worden gebracht, maar dat moet wel op basis van vrijwilligheid gebeuren.

Er zijn ongeveer één miljoen vluchtelingen uit Ruanda en Burundi in oostelijk Zaïre. Veel vluchtelingen die deze week uit angst voor deportaties de bergen van oost-Zaïre invluchtten, zijn inmiddels weer terug in de opvangkampen.

Volgens welingelichte kringen in Goma vrezen de ontheemden wraakacties van het door Tutsi's gedomineerde Ruandees Patriottisch Front (RPF), dat de lakens uitdeelt in Ruanda. Ze zijn evenzeer bevreesd voor de extremistische Hutu-leiders in Zaïre die niets voelen voor terugkeer.

Volgens de UNhcr zijn van de 15.000 Hutu's die deze week vanuit Zaïre werden verbannen naar Ruanda, er 91 gevangen genomen. Van hen zaten er al 57 gevangenisstraffen uit in Zaïre wegens kleine diefstallen. Over het lot van de 34 anderen is niets bekend. UNhcr-woordvoerder Ron Redmond zei dat de levensomstandigheden en het rechtssysteem in Ruanda aanzienlijk moeten verbeteren voordat veel vluchtelingen de terugtocht kunnen aanvaarden. Voor voedsel en onderdak is veel te weinig geld beschikbaar.

Terwijl Zaïre de uitzettingen heeft gestaakt, is Burundi daarmee gewoon doorgegaan. De UNhcr meldde vrijdag dat het Burundese leger, gecontroleerd door Tutsi's, donderdag 51 Ruandese vluchtelingen over de grens zette. Niet duidelijk was of de Hutu-regering van Burundi toestemming had gegeven voor de deportaties. Zaterdag en zondag stuurde het leger ook al 162 Hutu's terug naar Ruanda.

Woordvoerder Paul Strömberg zei dat zo'n 70.000 ontheemden in een kamp in noord-Burundi te horen hadden gekregen, dat ze daar niet voor onbepaalde tijd kunnen blijven. In totaal bevinden zich circa 167.000 Hutu-vluchtelingen uit Ruanda in het noorden van Burundi. Volgens de UNhcr zijn de afgelopen weken al 11.500 Ruandezen vanuit Burundi op vrijwillige basis naar hun vaderland teruggekeerd. Alleen de laatste week aanvaarden zo'n 2.000 vluchtelingen de tocht naar huis.

Vrouwen speelden grote rol in moorden Ruanda

LONDEN — Duizenden Ruandese vrouwen hebben een actieve rol gespeeld in de moordpartijen van vorig jaar. Zij moordden, plunderden en roofden slachtoffers hun kostbaarheden, schrijft de in Londen gevestigde organisatie voor de mensenrechten African Rights in een rapport dat vandaag is verschenen.

"Vrouwen en jonge meisjes sloten zich aan bij de menigten die de kerken, ziekenhuizen en andere vluchtplaatsen omsingelden, terwijl ze met machetes, met stokken beslagen knuppels en speren zwaaiden", aldus de organisatie. Zij beroept zich op verslagen van ooggetuigen.

Volgens African Rights dronken de vrouwen uit door de moorden aan te moedigen. Met hun gezang en gejoel jutten zij de moordenaars op', aldus het rapport. "Zij gingen kerken, scholen, voetbalstadions en ziekenhuizen in om de gewonden af te maken en vrouwen, kinderen en zelfs mannen in elkaar te hakken."

Vele vrouwen die actief aan de moordpartijen hebben deelgenomen, verblijven nu in de vluchtelingenkampen in Zaïre. Zij weigeren naar hun land terug te keren juist omdat zij massa[illegible] [illegible] moeten worden berecht, schrijft African Rights.

Vrouwen uit alle geledingen van de samenleving namen aan de moordpartijen deel. Ministers, ambtenaren, artsen, journalisten, studentes, huisvrouwen, verkoopsters, nonnen, zij waren er allen bij betrokken. Ook vrouwen die voor plaatselijke particuliere of buitenlandse organisaties werkten, ruimden landgenoten uit de weg.

Eén van de vrouwen die een leidende rol speelde, was volgens African Rights Pauline Nyiramasuhuko, die ten tijde van de moordpartijen minister van Vrouwenzaken en het Gezin was. "Zij bezocht geregeld plaatsen waar vluchtelingen verzameld waren en zag er persoonlijk op toe dat honderden Tutsimannen voor de slachtpar[illegible]

Volgens African Rights is zo'n actieve betrokkenheid van vrouwen bij moordpartijen uniek. "De aanstichters tot de moorden probeerden zoveel mensen daarbij te betrekken - mannen, vrouwen en zelfs achtjarige kinderen. Zij wilden een natie van extremisten scheppen die door het bloed van de genocide bijeen werd gehouden", schrijft zij.

Hillary Clinton naar vrouwencongres VN

WASHINGTON — De Amerikaanse First Lady Hillary Clinton brengt begin volgende maand een bezoek aan de vierde VN-Vrouwenconferentie in China. De beslissing komt kort nadat China donderdag de activist voor mensenrechten Harry Wu had uitgewezen. De First Lady zou volgens het Witte Huis niet naar Peking zijn gegaan als Wu niet was vrijgelaten. De activist was wegens spionage veroordeeld tot vijftien jaar gevangenisstraf en uitzetting uit het land.

Hillary Clinton zal alleen de conferentie en aanverwante activiteiten bijwonen, maar geen officiële contacten onderhouden met de Chinese autoriteiten. Wegens de onzekerheid over het doorgaan van haar trip moest ze eerdere plannen om Mongolië, Thailand en Cambodja te bezoeken laten varen. Hillary had al eerder kenbaar gemaakt aan de conferentie te willen deelnemen, maar Wu's gevangenschap leek een belemmering te vormen.

De Amerikaanse ambassadrice bij de VN, Madeleine Albright, die de nationale delegatie in de Chinese hoofdstad leidt, sprak eerder geruchten tegen dat Peking en Washington een geheime deal hadden gesloten: Wu's vrijlating in ruil voor een zware Amerikaanse delegatie. "Het zou onlogisch zijn om in naam van de mensenrechten een conferentie te boycotten die die rechten moet bevorderen", zei ze.

Boutros Ghali in Lissabon

■ *LISSABON - President Mario Soares (links) van Portugal begeleidde de secretaris-generaal van de Verenigde Naties Boutros Boutros Ghali bij diens bezoek aan de Lissabonse universiteit. Daar werd de 67ste zitting geopend van het Internationaal Juridisch Instituut. Bij die gelegenheid deelde de VN-secretaris mee dat het aantal Blauwhelmen in het vroegere Joegoslavië beperkt zal worden tot minder dan 2500. Zij zullen voornamelijk gestationeerd worden in het omstreden oost-Slavonië.*

(AFP-satellietfoto)

Van Mierlo en Kok botsen fel met Voorhoeve over Gorazde

DEN HAAG — Binnen het Nederlands kabinet is een meningsverschil ontstaan over de vraag of Nederland VN-troepen moeten leveren voor Gorazde, het laatst overgebleven 'veilige gebied' in oost-Bosnië, zo is uit bronnen in Den Haag vernomen. Premier Kok en minister Van Mierlo (Buitenlandse Zaken) sluiten een Nederlandse bijdrage niet uit, zeker gezien de toezeggingen die de internationale gemeenschap tijdens het Bosnië-overleg van vorige maand in Londen heeft gedaan. Minister Voorhoeve (Defensie) wil Nederlandse militairen niet opnieuw in een kwetsbare positie plaatsen zoals in Srebrenica.

Tijdens het overleg op 21 juli in Londen verzekerden de westerse landen elkaar dat Gorazde niet in Bosnisch-Servische handen mocht vallen. Zo werden de Bosnische Serviërs gewaarschuwd voor omvangrijke luchtaanvallen, als het vooruitzicht bestond dat zij toch een offensief tegen de enclave zouden starten.

Het Westen voelt zich verplicht Gorazde te behouden, zeker na de Servische overrompeling begin juli van de moslim-enclaves Srebrenica en Zepa. De verovering van Srebrenica ging ten koste van het Nederlandse luchtmobiele bataljon (Dutchbat) dat opdracht had de *safe area* te beschermen.

Kok en Van Mierlo staan positief tegenover een stationering van Nederlandse eenheden in Gorazde, om zodoende de in Londen gedane beloften waar te maken. Probleem is echter dat internationaal nauwelijks interesse bestaat om troepen voor de moslim-enclave beschikbaar te stellen. De Verenigde Naties besloten om die reden vorige week tot de terugtrekking van de aanwezige Britse en Oekraïense Blauwhelmen. NAVO-vliegtuigen zouden Gorazde voortaan vanuit de lucht beschermen. Alleen enkele waarnemers blijven in de enclave achter.

Deze VN-beslissing wekte bij Kok verbazing. Hij zei de maatregel 'absoluut niet te kunnen plaatsen' en herinnerde nogmaals aan de in Londen gedane toezeggingen.

Hoewel de standpunten nog niet geheel zijn uitgekristalliseerd, zoals een zegsman aangaf, stuiten Kok en Van Mierlo op een weerbarstige Voorhoeve. De bewindsman is niet van plan Nederlandse militairen na anderhalf jaar ploeteren in Srebrenica opnieuw in een kwetsbare positie te manoeuvreren.

Van Mierlo beschouwt Gorazde als een troefkaart voor een vredesregeling in Bosnië. "Als je Gorazde wilt gebruiken voor een politieke oplossing, moet je die niet prijsgeven", verklaarde de minister anderhalve week geleden.

Zweden wijst verdachte Algerijn mogelijk uit

STOCKHOLM — Zweden wijst de Algerijn Abdelkarim Deneche, die door de Franse justitie wordt verdacht van betrokkenheid bij de aanslag in Parijs op 25 juli, waarschijnlijk het land uit. Van Frankrijk is nog geen uitleveringsverzoek ontvangen, verklaarde de Zweedse minister van Justitie.

Minister Laila Freivalds verklaarde dat de Algerijn, die een week geleden werd aangehouden, voorlopig in arrest blijft. Daarna wordt hij waarschijnlijk het land uitgezet, 'omdat hij wordt verdacht van onwenselijke activiteit in ons land', zei Freivalds. "Dit geeft ons het recht hem uit te wijzen krachtens de speciale wet voor buitenlanders."

De minister weigerde te zeggen met welke onwenselijke activiteit de verdachte zich in Zweden bezighield, maar zei dat de familie van de Algerijn 'niet door de (uitwijzings-) maatregel wordt getroffen'.

"Het is ook mogelijk voor Zweden hem uit te wijzen naar Frankrijk", zei de Zweedse bewindsvrouwe. "Wij weten het nog niet, er zijn verscheidene mogelijkheden. Hem terug te sturen naar zijn land van herkomst, of naar een land waarvandaan hij is gekomen (voor hij zich in Zweden vestigde), of eventueel naar een land van zijn keuze." Hoewel Zweden van Frankrijk dus nog geen officieel uitleveringsverzoek ontving, krijgt het voorrang 'indien dit voorligt', verklaarde de directeur-generaal van het ministerie van Justitie.

Als Frankrijk een uitleveringsverzoek indient, neemt de Zweedse regering er enkele weken de tijd voor. Een rechter in Parijs gaf woensdag een internationaal arrestatiebevel voor de Algerijn uit in verband met de aanslag op het metrostation aan de boulevard St. Michel. Daarbij vielen zeven doden en 86 gewonden.

Procureur-generaal Danielsson kondigde woensdag aan dat de Algerijn na justitieel onderzoek door Zweden niet langer wordt verdacht van moord en poging tot moord in verband met de aanslag. Volgens de Zweedse pers zou de man, die al enkele jaren in een buitenwijk van Stockholm woonde, een alibi hebben en verbleef hij op 25 juli in Zweden. Maar de Franse justitie, die Algerijnse fundamentalistische groeperingen van de aanslag in de metro verdenkt, wil Deneche zelf aan de tand voelen.

Colombiaanse guerrillastrijders ontvoeren diplomaat

LONDEN — Linkse guerrillastrijders hebben in Colombia de Britse diplomaat Timothy Cowley ontvoerd. Dat heeft de Britse omroep BBC bericht. De man is al ongeveer twee weken geleden bij een wegversperring in het zuidwesten van het Latijnsamerikaanse land meegenomen.

Volgens de BBC is de ontvoering van Cowley, medewerker van de defensie-attaché van de Britse ambassade in Bogota, stilgehouden, terwijl met de ontvoerders werd onderhandeld. Een Colombiaanse legerofficier maakte het nieuws vrijdagavond tijdens een vraaggesprek op de televisie echter bekend.

Israël doodt Hezbollah-leden in Libanon

JERUZALEM — Israëlische militairen hebben in de veiligheidszone in het zuiden van Libanon drie aanhangers van de pro-Iraanse Hezbollah (Partij van God) gedood. Een militair raakte gewond toen een legereenheid in het door Israël bezette gebied op een groep Hezbollah-strijders stuitte.

Hezbollah-strijders hebben vrijdag in het zuiden van Libanon een pro-Israëlische militair gedood. De Libanees kwam om het leven door een bomontploffing langs de weg waar hij patrouilleerde. Een vrouwelijke Libanese burger raakte gewond.

De militair maakte deel uit van het zuid-Libanese leger (SLA). Deze strijdgroep steunt Israël bij het controleren van de veiligheidszone. Hezbollah heeft de verantwoordelijkheid voor de aanslag opgeëist.

Veel doden bij aanval politiebasis Sri Lanka

COLOMBO — Leden van de zogeheten Tamil Tijgers hebben een aanval uitgevoerd op een politiebasis in het oosten van Sri Lanka waarbij 57 doden zijn gevallen. Volgens het Srilankaanse nationale persbureau kwamen vijftig Tamils en zeven politiemensen om

17de Trekking donderdag 24 augustus 1995

Nummer	Prijs	Nummer	Prijs	Nummer	Prijs	Nummer	Prijs	Nummer	Prijs
TIEN TALLEN		1959	100	3748	100	5473	100	7223	100
11	100	1981	100	3761	100	5476	100	7224	100
19	100	TWEE DUIZEND		3769	100	5479	100	7228	100
27	100	2008	100	3791	100	5496	100	7230	100
28	100	2009	100	3810	100	5503	100	7256	100
48	100	2013	100	3812	100	5508	100	7272	100
73	100	2022	100	3818	100	5515	100	7273	100
90	100	2023	100	3830	100	5518	100	7286	100
95	100	2026	100	3831	100	5519	100	7288	100
HONDERD TALLEN		2030	100	3832	100	5522	100	7322	100
128	100	2044	100	3833	100	5526	100	7336	100
143	100	2049	100	3835	100	5528	100	7342	100
164	100	2077	100	3837	100	5542	100	7343	100
174	100	2085	100	3839	100	5544	100	7346	100
190	100	2087	100	3845	100	5545	100	7349	100
203	100	2097	100	3863	100	5553	100	7364	100
219	100	2122	100	3875	100	5559	100	7376	100
233	100	2127	100	3876	100	5561	100	7379	100
243	100	2130	100	3888	100	5575	100	7389	100
246	100	2144	100	3922	100	5577	100	7393	100
282	100	2150	100	3943	100	5578	100	7395	100
302	100	2151	100	3957	100	5616	100	7399	100
305	100	2168	100	3960	100	5637	100	7404	100
338	100	2173	100	3964	100	5651	100	7418	100
343	100	2175	100	3967	100	5658	100	7452	100
352	100	2179	100	3975	100	5667	100	7454	100
354	100	2195	100	3982	100	5683	100	7474	100
355	100	2200	100	3988	100	5686	100	7475	100
360	100	2201	100	VIER DUIZEND		5710	100	7483	100
363	100	2203	100	4002	100	5715	100	7497	100
365	100	2216	100	4011	100	5721	100	7502	100
366	100	2227	100	4022	100	5729	100	7508	100
375	100	2234	100	4040	100	5747	1000	7517	100
382	100	2238	100	4050	100	5758	100	7519	100
384	100	2240	100	4059	100	5787	100	7527	100
388	100	2249	100	4068	100	5811	100	7552	100
[illegible]		2264	100	4072	100	5827	100	7553	100
[illegible]		2294	100	4075	100	5828	100	7585	100
[illegible]		2296	100	4092	100	5841	100	7592	100
[illegible]		[illegible]		[illegible]		5884	100	7609	100
[illegible]		[illegible]		[illegible]		5915	100	7640	100
[illegible]		[illegible]		[illegible]		5919	100	7650	100

[illegible]

17de trekking op donderdag 24 augustus 1995

Waarvan proces-verbaal was opgemaakt en ondertekend door M. M. Vitor namens de Procureur-Generaal, de getuigen en de Onderdirekteur van de Landsloterij.

De Onderdirekteur van de Landsloterij,

S. L. Capella

LANDSLOTERIJ NED. ANTILLEN

1ste PRIJS		2de PRIJS		3de PRIJS	
28308	2.000	28143	1.500	8724	1.000
28309	**100.000**	**28144**	**30.000**	**8725**	**10.000**
28310	2.000	28145	1.500	8726	1.000

Getuigen:
O. I. NAHR
N. A. SCHOOP.

UREN VAN UITBETALING:

CURAÇAO	: 8.00—15.00 continu (maandag t/m vrijdag)
ARUBA Oranjestad	: 8.00—12.00 en 13.30—16.30
San Nicolas	: 8.00—12.00 en 13.00—16.00
BONAIRE	: 8.00—11.30 en 13.00—15.00 (maandag gesloten)
ST. MAARTEN	: 7.15—12.30 (op trekkingsdagen gesloten)
SABA	: s.v.p. bellen tel. 63217, Mr. E. Lynch
ST. EUSTATIUS	: s.v.p. bellen tel. 82264, Mr. W. Schmidt

Drukkerij „De Curaçaosche Courant" N.V.

Lage dollarkoers drukt winst ABN/AMRO Bank aanzienlijk

AMSTERDAM — ABN AMRO maakte gisteren een halfjaarwinst van Nf 1,244 miljard bekend, een stijging van 7,5 procent. "Als het hoofdkantoor in New York had gestaan, had deze stijging 17 procent bedragen", aldus concerntopman Kalff. "Dat illustreert de gevolgen van de lage dollarkoers nog maar eens." Het valutaverlies drukte het resultaat met Nf 94 miljoen.

Desalniettemin toonde Kalff zich tevreden. ABN AMRO had oorspronkelijk gerekend op een lagere halfjaarwinst. Vooral in de eerste twee maanden liepen de inkomsten terug. Het aantrekken van de aandelenmarkten en de hogere provisies als gevolg daarvan, alsmede de gestegen rente, zorgden voor een verbetering halverwege het eerste halfjaar.

"Het gaat in toenemende mate goed tot buitengewoon goed", aldus Kalff, die rekent op een stijging van de winst per aandeel over 1995 als geheel. Die winst per aandeel kwam uit op Nf 3,67 over het eerste halfjaar, een stijging van 5,2 procent.

De nieuwe acquisities op het gebied van effectenbankieren Hoare Govett Asia en Alfred Berg drongen daar direct aan bij. Het concern zet daarom het beleid voort van overname van hoogrenderende buitenlandse effectenbanken. Op het gebied van *investment-banking* overweegt het concern de *dealing-rooms* in Londen en Amsterdam samen te voegen.

In beide plaatsen blijven wel grote handelszalen gehandhaafd, maar deze komen onder één directie te staan. Van een terugtrekking uit Amsterdam zal geen sprake zijn, verzekerde Kalff. "In ons nieuwe hoofdkantoor, waarvoor volgend jaar de eerste paal de grond ingaat, is juist ruimte gereserveerd voor een grote *dealing-room*."

Kalff kon die verwachting niet uitspreken voor de zakendochter Mees Pierson, die maandag de cijfers bekendmaakt. Het resultaat staat er onder druk, als gevolg van de valutaproblemen en de druk op de aandelenmarkten in het verleden.

De winst over 1995 als geheel zal voor Mees Pierson gelijk blijven aan het resultaat over vorig jaar, verzekerde Kalff. Geruchten over verkoop van de chique dochter aan bij voorbeeld Aegon aan wees hij van de hand. "Dat is gewoon kommernieuws."

Het Nederlandse bankbedrijf, goed voor 53 procent van de winst, heeft volgens Kalff weer marktaandeel gewonnen. Dat marktaandeel was begin vorig jaar teruggelopen. Cijfers verstrekte hij niet. Spaaracties als Air Miles en de introductie van de Ajax-rekening waren belangrijke pijlers onder het herstel op de binnenlandse markt. Verder zorgde de hogere vraag naar krediet voor een toename van het volume.

Dochteronderneming ABN AMRO Lease Groep meldde gistermiddag een stijging van het halfjaarresultaat van Nf 48,1 tot Nf 56,7 miljoen. Vooral de autoleasing droeg daaraan bij. De groep had op 30 juni 285.000 auto's onder beheer.

ABN AMRO treedt voor Reed Elsevier op als begeleider van de verkoop van de Dagbladunie. Concurrent ING Groep maakte donderdag bekend mee te willen doen aan de overname of verzelfstandiging van Elsevier's krantengroep. ABN AMRO ziet voor zichzelf hierin geen rol weggelegd.

Geen verandering in dollarkoers

AMSTERDAM — De internationale valutamarkten zijn gisteren weer tot rust gekomen. De belangrijkste wisselkoersen lieten nauwelijks verandering zien. De dollar noteerde bij het slot van de handel in Amsterdam Nf 1,6550, gelijk aan de slotkoers van donderdag.

De dollarkoers ging donderdag flink omhoog na de renteverlagingen in een reeks Europese landen onder aanvoering van Duitsland. Maar de winst ging al snel verloren toen er tegenvallende cijfers kwamen over de orderontvangst van de Amerikaanse industrie.

Het pond sterling boekte gisteren een bescheiden koersstijging van Nf 2,5525 tot Nf 2,5560. De Franse frank moest iets terug van Nf 32,645 per honderd naar Nf 32,605. ■

Halfjaarwinst ABN AMRO tot 1244 miljoen gulden gestegen

AMSTERDAM — ABN AMRO Bank heeft in de eerste helft van 1995 7,5 procent meer nettowinst genoteerd dan in dezelfde periode van 1994. De winst steeg van Nf 1157 miljoen tot Nf 1244 miljoen, wat de raad van bestuur 'tevredenstellend' vindt. Bij gelijke wisselkoersen zou de nettowinst met 17 procent zijn gegroeid. De winst per aandeel is met 5,2 procent gegroeid tot Nf 3,67.

De bank verhoogt het interimdividend met een dubbeltje tot Nf 1,60. De stijging van de winst per aandeel zal zich in de tweede helft van het jaar voortzetten, gezien de ontwikkelingen tot nu toe en de groei van de kredietportefeuille, aldus het bestuur.

Na een tegenvallend begin zijn de resultaten in de loop van de eerste zes maanden van 1995 aanzienlijk verbeterd. Met name het renteresultaat en de inkomsten uit financiële transacties stegen fors. In het Nederlandse bedrijf is, mede dankzij kostenbesparingen, het bedrijfsresultaat voor belastingen met 2,9 procent gestegen tot Nf 972 miljoen.

Per 30 juni bedroeg het aantal medewerkers in dienst van de bank in het Nederlands bedrijf 35.137, hetgeen 540 minder is dan eind december.

De in de geconsolideerde cijfers opgenomen resultaten van Mees Pierson stelden teleur. ABN AMRO Lease realiseerde wederom een stijging van de resultaten.

In het buitenlands bedrijf is, ondanks de koersdaling van de dollar, het bedrijfsresultaat voor belastingen met 10,2 procent gestegen. Het Braziliaanse bedrijf heeft evenals in de tweede helft van 1994 een uitstekend resultaat geboekt. De in 1995 overgenomen effectendochters HG Asia en Alfred Berg hebben in positieve zin aan de winst bijgedragen. De kredietverlening aan de private sector nam ten opzichte van 31 december jl. met Nf 7,8 miljard of 5,6 procent toe tot Nf 147,2 miljard.

Philips / Sony praat met concurrentie over cd's

BERLIJN — Philips en Sony praten met een aantal concurrenten over een nieuw formaat van cd-schijfjes, het zogeheten Digital Videodisc-System (DVD). Dat heeft Bodt, vice-president van het Eindhovense concern, gisteren gezegd op de internationale elektronica-tentoonstelling in Berlijn. Volgens Bodt willen beide partijen daarmee tegemoet komen aan het verlangen van computer- en filmindustrie naar een nieuw cd-systeem.

Het nieuwe systeem of formaat moet op termijn de videocassette vervangen. De nieuwe cd-schijfjes, die ook alleen muziek kunnen bevatten, moeten daarnaast ook spelletjes, voorbespeelde films en achtergrondinformatie kunnen weergeven.

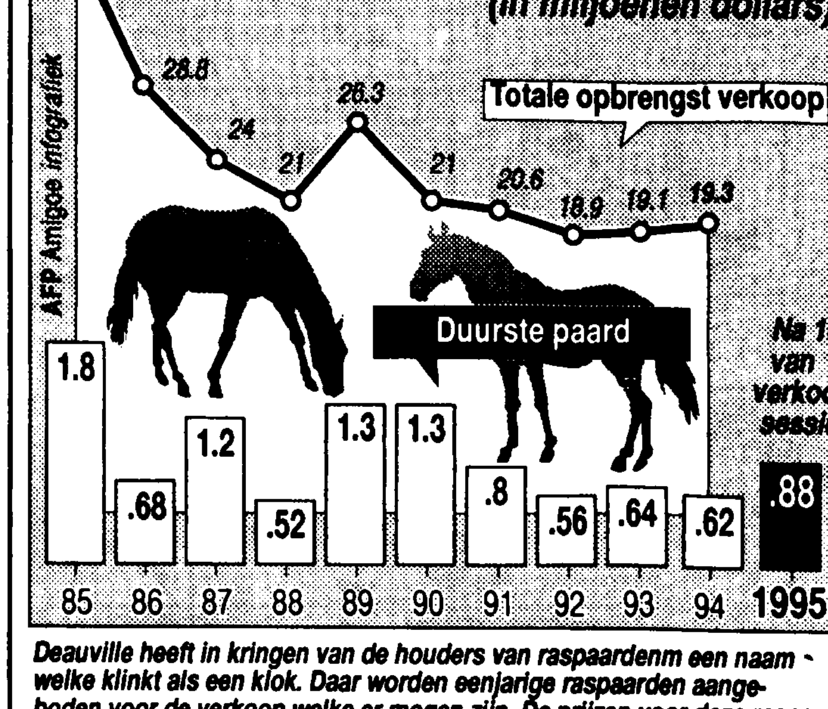
Philips en Sony ontwikkelden daarvoor een nieuw systeem, dat twee lagen informatie boven elkaar kan bevatten, de MM-cd (Multimedia cd). Zij hebben daarbij vooral de steun van de Amerikaanse computerindustrie. De concurrentie, onder aanvoering van Toshiba en Matsushita (Technics en Panasonic), bedacht een systeem waarbij de schijfjes aan twee zijden bespeelbaar zijn, het sd-systeem.

Vooral de filmindustrie is geporteerd van het laatste idee, omdat op het dubbellagige systeem films met een speelduur van meer dan 4,5 uur opgeslagen kunnen worden. De maximale opslagcapaciteit van MM-cd, die gelijk staat aan 7,4 gigabytes, biedt niet meer dan 4,5 uur speeltijd. Het sd-systeem heeft een capaciteit van tien gigabytes.

Beide schijfjes komen qua grootte overeen met de bestaande audio-cd's. Philips en Sony beroemen zich erop dat de afspeelapparatuur voor hun nieuwe systeem ook oude muziek-cd's af kan spelen.

Dat zou een groot voordeel zijn bij het over de streep trekken van twijfelende consumenten.

Bodt gaf gisteren in Berlijn toe dat bij de leveranciers van software en cd-rom schijfjes, alsmede de computerindustrie, sterk de wens leeft om te komen tot een wereldstandaard. "Daar zullen echter wel enkele maanden mee gemoeid zijn", aldus de Philips-bestuurder. ■

Deauville heeft in kringen van de houders van raspaardenm een naam welke klinkt als een klok. Daar worden eenjarige raspaarden aangeboden voor de verkoop welke er mogen zijn. De prijzen voor deze raspaardjes mogen er dan ook zijn. In de toekomst zal men op de renbanen meer horen van dit creme de la creme in de raspaarden-wereld.

Omzet Hagemeyer twee keer groter dan Borsumij Wehry

NAARDEN — Het handelshuis Hagemeyer is met een omzet van ruim Nf 5 miljard per jaar twee keer groter dan Borsumij Wehry, dat op een omzet van ongeveer Nf 2,5 miljard uitkomt. In personeelsaantallen ontlopen de ondernemingen elkaar niet veel: Bij Hagemeyer stonden eind vorig jaar 8300 mensen op de loonlijst en bij Borsumij 7140.

Hagemeyer is met een balanstotaal van ruim Nf 2 miljard superieur aan Borsumij dat niet verder komt dan Nf 1,4 miljard. De kaspositie van Borsumij is daarentegen naar verhouding beter. Het groepsvermogen van Borsumij bedroeg per 30 juni ruim Nf 515 miljoen. Dat van Hagemeyer was op die datum Nf 537 miljoen. De solvabiliteit (het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal) is bij Borsumij met 37 procent dan ook een stuk gunstiger dan die van Hagemeyer. Dit handelshuis komt niet verder dan 28 procent.

Beide ondernemingen zijn er in de eerste helft van dit jaar in geslaagd omzet en winst verder te vergroten. Hagemeyer zag de nettowinst in de eerste zes maanden met 17,6 procent stijgen tot Nf 70,7 miljoen. De omzet groeide in het eerste halfjaar met bijna 10 procent tot Nf 2,2 miljard.

Borsumij zag de nettowinst in de eerste zes maanden van 1995 met bijna een derde toenemen tot Nf 26,3 miljoen. De omzet groeide met 8,5 procent tot Nf 1,3 miljard. Zowel Hagemeyer als Borsumij verwacht voor de rest van het boekjaar een verdere stijging van de winst.

Het in Naarden gevestigde Hagemeyer is een internationale handelsorganisatie met vestigingen in Europa, Midden-Amerika, Curaçao en de regio Azië-Pacific. De activiteiten van het concern richten zich op elektronische materialen, consumenten- en professionele produkten en levensmiddelenspecialiteiten.

Het Haagse Borsumij was de afgelopen jaren actief op het overnamefront. Zo werden meerderheidsbelangen verworven in het handelshuis Ceteco (actief in Latijns-Amerika), Stokvis-Union (elektronica en fietsen) en EHCO KLM Kleding.

De acquisitiedrift ging gepaard met een opvallende handel in aandelen Borsumij door de top van het bedrijf. Justitie verricht een onderzoek naar overtredingen van de modelcode, die bestuurders en beursgenoteerde bedrijven verbiedt te handelen in eigen aandelen bij koersgevoelige gebeurtenissen. Het onderzoek richt zich onder meer bestuursvoorzitter Noordam en zijn collega Van der Graaf.

Amerikanen breken Britse elektriciteitsmarkt open

LONDEN — In Groot-Brittannië komt voor het eerst een elektriciteitsbedrijf in buitenlandse handen. Het Amerikaanse concern *Southern Company* slaagde er gisteren na een wekenlang gevecht in het Britse stroombedrijf *South Western Electricity* (SWEB) te winnen voor een overneming. Daarmee is ongeveer 1,1 miljard pond (Nf 2,8 miljard) gemoeid.

SWEB, gevestigd in Bristol, heeft 1,3 miljoen klanten in de graafschappen Cornwall en Devon in zuidwest-Engeland. Southern Company bracht vorige maand een bod op het bedrijf uit van 900 pence per aandeel. SWEB wees dat af en probeerde de Britse branchegenoot *Southern Electricity* over te halen meer te betalen. Het laatstgenoemde bedrijf haakte echter al snel af uit vrees voor problemen met de Britse monopoliewetgeving. De Amerikanen verhoogden het bod vervolgens tot 965 pence per aandeel. Daarmee ging SWEB gisteren akkoord. Ook in dit geval is overigens nog toestemming van de autoriteiten nodig.

De Britse elektriciteitssector werd in 1990 geprivatiseerd. Er kwamen toen twaalf regionale distributiebedrijven. Ze zijn in het algemeen zeer winstgevend. Dat heeft de laatste tijd geleid tot een ware klopjacht op de ondernemingen.

Het conglomeraat Hanson bracht eind vorige maand een bod van 2,5 miljard pond uit op *Eastern Electricity* in Ipswich, de op één na grootste in de sector. *Scottish Power* bood kort daarvoor 1,04 miljard pond voor Manweb, het distributiebedrijf voor het Mersey-gebied en noord-Wales. Dit bod, bedoeld om de Schotten een positie te geven in Engeland, was in tegenstelling tot dat van Hanson ongewenst.

Southern Company maakte gisteren duidelijk dat de Amerikanen nog meer ambities hebben in Europa. Topman Thomas Boren noemde SWEB 'een platform om te bekijken wat er in de rest van Europa gebeurt'. Hij ziet mogelijkheden voor expansie als er ook in andere landen meer concurrentie komt op de elektriciteitsmarkt.

Aardige winst op New Yorkse effectenbeurs

NEW YORK — De aandelenkoersen op de effectenbeurs van New York hebben het op de laatste beursdag van de week overwegend goed gedaan. De Dow Jones-index van de dertig toonaangevende fondsen ging met 20,78 punten omhoog tot 4601,40 punten. Daarmee is de beursindex 17 lager dan vorige week vrijdag. De aandelenomzet kwam uit op 257 miljoen stuks. Donderdag werden er 301 miljoen aandelen verhandeld.

De beurs begon goed, gesteund door de obligaties die omhoog gingen door een rapport van de Centrale Bank in Philadelphia. In dat rapport staat dat de vooruitzichten voor de inflatie in de komende vijf kwartalen en zelfs in de komende tien jaar beter zijn dan drie maanden geleden. Dat versterkt de gedachte dat de rente in de VS omlaag kan, wellicht al komende maand. Toch zakten de aandelenkoersen op een gegeven moment behoorlijk weg, maar dat was van korte duur. Verder viel er niet veel te beleven. "Saai, saai, saai", aldus een handelaar.

De dollar stond tegen het einde van de handel in New York op Nf 1,6460. Donderdag was dat Nf 1,6500. De daling werd toegeschreven aan de versterking van de positie van de mark, ondanks de renteverlaging in Duitsland van donderdag. De Franse frank noteerde Nf 32,425 (per honderd). In Amsterdam sloot de frank nog op Nf 32,605. De daling is een rechtstreeks gevolg van het opstappen van de Franse minister van Financiën en Economische Zaken, Alain Madelin. ■

DAMRAK

Kleine verbetering van slotrecord op Damrak

AMSTERDAM — Het is aan Wall Street te danken dat de Amsterdamse effectenbeurs gisteren met een nieuw slotrecord het weekeinde in kon. Nadat de beursthermometer AEX de hele dag in de min had gestaan, krabbelde hij aan het eind van de dag op onder invloed van een flink hogere beurs in New York.

De verbetering met 0,12 punten van de index op 464,61 is weliswaar een mager plusje, maar daardoor moest het record van een dag eerder wel sneuvelen. Overigens is er geen *all time high* bereikt, dat donderdag op 466,02 was gezet.

De dollar deed weinig spectaculairs ondanks de rentedaling van een dag eerder. te komen, was aan het eind van de beursdag twee gulden meer waard op Nf 43,80. Handelaren konden de stijging niet verklaren. Ze wezen op de goede cijfers over de Nederlandse uitzendmarkt – Vendex heeft ook uitzendketens – maar ze merkten tegelijkertijd op dat Randstad en Content juist in de min stonden. Randstad verloor zeven dubbeltjes op Nf 117,30 en Content zakte zes dubbeltjes naar Nf 39,60.

Gewild was ook ABN AMRO, dat voorbeurs een nettowinst van Nf 1,244 miljard presenteerde, een stijging met 7,5 procent. "Analisten hadden duidelijk op minder gerekend", aldus een beursmakelaar. De koers vloog Nf 1,10 omhoog naar Nf 64,80. Branchegenoot ING, die een dag eerder ook al fraaie cijfers naar buiten bracht, noteerde een plus van zes dubbeltjes op Nf 93,60.

Niet alle financiële waarden waren even gewild. Aegon zag gisteren gepresenteerde hogere halfjaarcijfers, in tegenstelling tot de bovengenoemde collega's, niet gewaardeerd. Het aandeel sloot twee dubbeltjes lager op Nf 56,80, nadat het eerder op de dag trouwens nog lager had gestaan. Fortis won twee dubbeltjes op Nf 91,50.

Pakhoed en Van Ommeren waren gisteren minder gelukkig op de beurs. Pakhoed zakte Nf 2,20 naar Nf 50,10 en Van Ommeren verloor zeven dubbeltjes op Nf 51,50. Ook Heineken deed het met een verlies van drie gulden op Nf 252,00 slecht.

De lokale markt was in de ban van de halfjaarcijfers. Smit Transformatoren, dat een dag eerder een negatief resultaat bekendmaakte, verloor Nf 1,70 op Nf 27,80. Eigenaren van stukken Otra vonden de gestegen winst toch tegenvallen, waardoor het fonds Nf 18,00 verloor op Nf 320,00. Ten Cate stelde de winstverwachting negatief bij; de beleggers deden hetzelfde met de koers waardoor die Nf 3,60 lager sloot op Nf 78,70. Nutricia herstelde zich van de klap van een dag eerder, toen de voedingsmiddelenfabrikant een zeer grote overname aankondigde. Het fonds ging Nf 3,20 hoger op Nf 104,70 het weekeinde in.

WALLSTREET

NEW YORK	PREV	25 Aug
DOW JONES	4580	4601
ATT	53.75	55.00
ALZA CORP	24.25	24.00
AMR CORP	72.63	72.38
APPLE COMP	45.75	44.75
BARRICK GOLD	25.88	26.00
BURLINGTON COAT	12.63	12.75
COASTAL CO	32.25	32.75
CML GROUP	8.75	9.00
COCA COLA	63.75	64.63
CORNING IN	32.25	32.38
DISNEY	56.13	56.63
DUPONT	64.88	64.75
EAST KODAK	58.00	58.25
EXXON	68.63	66.75
FERRO CORP	27.75	27.63
FORD	29.13	28.63
GEN ELECTRIC	57.75	58.38
GEN MOTORS	46.25	46.00
HORSHAM CORP	13.50	13.63
IBM	104.88	102.88
MC DONALDS	37.00	38.50
MERCK	50.63	50.50
MINNES MINING	54.13	54.63
MOBIL CORP	95.38	96.00
NOVELL INC	17.81	18.25
PFIZER	48.88	48.38
PHILIP MORRIS	74.25	74.88
QUAKER	35.38	35.25
SUBMICRON	11.88	12.00
TELE-COMMUN	19.13	19.25
UNITED AIRLINES	153.88	153.88
UNC	6.13	6.00
UP JOHN	42.25	42.13
WESTINGHOUSE	12.63	13.00
COMMODITIES		
GOLD	387.90	387.80
SILVER	5.60	5.59
CRUDE OIL	17.85	17.86

FRANKFURT	PREV	25 Aug
DAX INDEX	2262	2249
BASF	328.00	329.00
COMMERZBK	338.00	336.00
DAIMLER B	728.00	722.00
DEUTS BK	68.40	68.20
MAN	414.50	413.00
PREUSSAG	448.00	447.00
SIEMENS	748.00	749.00
VW	447.80	451.00
HONG KONG		
HSI INDEX	9058	9080
CHEUNG KONG	38.00	37.60
CITIC PACIFIC	21.25	20.95
HANGLUNG	12.10	11.75
HSBC	103.50	102.50
TOKYO		
NIKKEI DOW	17622	17770
BRIDGESTON	1420	1420
CANON	1740	1740
HITACHI	1030	1020
HONDA MOT	1650	1700
MAZDA	404	415
MITSUBISHI M	851	845
NIPPON STE	321	320
NOMURA SEC	1910	1920
SONY	5160	5350
TOYOTA	1920	1900
CURRENCIES		
US$/YEN	98.64	98.89
US$/DMARK	1.47	1.47
GBP/US$	1.54	1.55
US$/NLG	1.65	1.64
ECU/US$	1.27	1.27
CAN/US$	1.35	1.34

AMSTERDAM	PREV	25 Aug
EOE	[illegible]	[illegible]
ABN AMRO	[illegible]	[illegible]
AEGON	57	56.80
AHOLD	[illegible]	[illegible]
AKZO	[illegible]	[illegible]
AMEV	[illegible]	[illegible]
BOLS WESSANEN	[illegible]	[illegible]
DSM	[illegible]	[illegible]
ELSEVIER	[illegible]	[illegible]
GIST BRC	[illegible]	[illegible]
HAGEMEYER	[illegible]	[illegible]
HEINEKEN	[illegible]	[illegible]
HOOGOVENS	69.20	[illegible]
HUNTER DOUGLAS	[illegible]	[illegible]
ING	93.00	93.60
KLM	[illegible]	55.50
KNP BT	[illegible]	[illegible]
KON PTT NED	[illegible]	[illegible]
NEDLLOYD	[illegible]	[illegible]
NORIT	[illegible]	[illegible]
NUTRICIA	[illegible]	[illegible]
PHILIPS	75.40	74.90
POLYGRAM	[illegible]	[illegible]
ROBECO	[illegible]	[illegible]
ROLINCO	[illegible]	[illegible]
ROYAL DUTCH	[illegible]	[illegible]
UNILEVER	[illegible]	[illegible]
VAN OMMEREN	52.20	51.50
VENDEX	[illegible]	[illegible]
VNU	[illegible]	[illegible]
TORONTO		
TSE 300	4596	[illegible]
ALCAN	[illegible]	[illegible]
BANK OF NS	[illegible]	[illegible]
CANADIAN PACIFIC	[illegible]	[illegible]
IMPERIAL OIL LTD	49.25	[illegible]
NORANDA	[illegible]	[illegible]
PLACER DOME	[illegible]	[illegible]
ROYAL BANK	[illegible]	[illegible]

Rusland grijpt toch in om bankencrisis te bezweren

MOSKOU — De regering en de Centrale Bank van Rusland komen met noodmaatregelen om de bankencrisis te bezweren. Dat heeft eerste vice-premier Anatoli Tsjoebais gisteren gezegd na afloop van een bijeenkomst van de regering, de Centrale Bank en de Vereniging van Russische Banken.

De crisis brak uit toen enkele kleinere commerciële banken niet meer in staat bleken hun leningen van andere banken af te lossen. Dat leidde gisteren tot een scherpe stijging van de daggeldrente tot 1000 procent. Afgelopen week schommelde dit tarief rond 120 procent.

De Centrale Bank zal de banken met te weinig financiële middelen kortlopende kredieten verstrekken, aldus Tsjoebais. Ook zal de Centrale Bank op de markt effecten aankopen om op die manier meer roebels in omloop te brengen.

Hoe ernstig de crisis precies is, was gisteren nog niet duidelijk. Zeker vijftig van de in totaal drieduizend banken leenden gistermorgen geen geld meer uit. Daartoe behoorden Imperial, Rossisky Credit, MDM-bank en Incombank, die tot de grootste banken van Rusland worden gerekend.

"Banken die roebels bezitten zijn bang ze uit te lenen, terwijl de banken die roebels te kort hebben deze op een andere manier moeten zien te krijgen. Zij moeten dollars of obligaties verkopen", aldus een bankier. Volgens een functionaris van de interbancaire wisselmarkt in Moskou is echter het verkopen van dollars vrijwel onmogelijk, omdat de valutamarkt nagenoeg is stilgevallen.

De Centrale Bank had tot gistermorgen geweigerd dollars van commerciële banken aan te kopen. "Een markt waarop kredieten hooguit voor één of twee dagen worden genomen is net een fiets: Als je stopt val je om. Elke betaling die niet wordt nagekomen veroorzaakt onmiddellijk een kettingreactie", zo lichtte een functionaris van de bank toe.

Voorheen gebruikten commerciële banken één- of tweedaagse leningen als garantie voor het speculeren op de wisselmarkt. Daar veranderden de koersen tamelijk snel, waardoor de banken flinke winsten konden maken. Omdat de roebel de laatste tijd zeer stabiel is, zijn de mogelijkheden winst te maken danig beperkt. Daardoor zijn veel banken in de problemen geraakt bij het terugbetalen van hun leningen. Sommige hebben bijna de helft van hun balanstotaal op de interbancaire markt uitstaan.

Feest voor martelaar

Familieleden van een van de twee door Israëlische militairen in Hebron doodgeschoten Hamas-aanhangers hebben vrijdag feestgevierd. Nadat ze van zijn dood hadden gehoord begonnen zijn verwanten te dansen en muziek te maken.

De moeder van Nader Chehade zei vereerd te zijn met de dood van haar zoon. "Ik wacht nu op het officiële nieuws dat mijn zoon een *martelaar* is. Het is alsof dit Naders trouwdag is", aldus de moeder.

De 23-jarige Chehade werd al zes maanden door de Israëlische veiligheidsdiensten gezocht.

Tien jaar voor koe

De regering van de Indiase deelstaat **Rajasthan** heeft het slachten van koeien verboden. Dit meldt het Indiase persbureau *PTI* in New Delhi.

De regering die gevormd wordt uit leden van de Hindoeïstische Bharatiya Janmata Partij, vaardigde de wet uit die voor het doden van koeien maximaal tien jaar hechtenis voorschrijft. Zeven jaar cel is de straf als een koe ernstig letsel wordt toegebracht.

De koe staat in het Hindoeïsme symbool voor het moederschap. De onschendbaarheid van de koe leidde al tot veel treintrampen. Kortgeleden vond de zwaarste uit de geschiedenis van India plaats die aan meer dan driehonderd mensen het leven kostte.

'Stofzuigerplicht'

Angela Merkel, vice-voorzitter van bondskanselier Kohls CDU en minister van Vrouwenzaken in het vorige kabinet, is tegen een wettelijke regeling om Duitse mannen te *verplichten* meer huishoudelijk werk te verrichten.

Merkel reageerde op voorstellen vanuit de oppositionele SPD. De emancipatiewoordvoerster van de sociaaldemocraten had voorgesteld te onderzoeken of de staat mannen kan dwingen de stofzuiger en de afwaskwast ter hand te nemen. Dat gebeurde na de publikatie van een onderzoek waaruit blijkt dat vrouwen wekelijks gemiddeld meer dan 35 uur huishoudelijk werk verrichten, terwijl mannen gemiddeld maar 19 uur aan die taken besteden.

Merkel ziet weinig heil in wettelijke maatregelen op dit gebied, omdat de naleving daarvan heel moeilijk te controleren is. Zij vindt dat mannen en vrouwen het probleem in huiselijke kring, in goed onderling overleg, moeten oplossen.

■ *WASHINGTON - De Amerikaanse actrice Sally Field sprak gisteren voor de leden van de internationale pers tijdens een ontmoeting van de National Press Club in Washington over de vrouw en haar rechten. De filmster, die de Wereldconferentie voor vrouwen in Peking zal bijwonen, kwalificeerde deze als een historische mijlpaal in de strijd voor gelijke rechten voor de vrouw.*

Vliegen met hartafwijking

Mensen met een aangeboren **hartafwijking** kunnen zonder problemen een vliegreis maken. Zelfs als door de hartstoornis het zuurstofgehalte in het bloed lager is dan normaal. Tijdens de vlucht verandert het zuurstofgehalte nauwelijks.

Prof. dr E. Harinck, kindercardioloog in het Wilhelmina Kinderziekenhuis in Utrecht, onderzocht het effect van de ijlere lucht in vliegcabine, omdat hij regelmatig met vragen daarover wordt geconfronteerd. Het Utrechtse kinderziekenhuis is gespecialiseerd in hartoperaties, er komen kinderen uit binnen- en buitenland.

In Nederland wonen enkele duizenden mensen met een aangeboren hartafwijking die het zuurstofgehalte in het bloed verlaagt. De verwachting was dat de ijlere lucht in de cabine het zuurstofgehalte nog verder zou verlagen en verder van invloed zou zijn op de zuurgraad in het bloed. Het ontbrak echter aan wetenschappelijk onderzoek dat die verwachting kon bevestigen of ontkennen.

In samenwerking met de *Hartstichting* en *Martinair* onderzocht het medisch team zowel in een vluchtnabootser als tijdens een vliegreis naar Malaga patiënten met een laag zuurstofgehalte en een controlegroep. Voor, tijdens en na de vlucht werd bloed afgenomen en werd de bloeddruk gemeten. Nieuwe apparatuur registreerde voortdurend de hartfrequentie en het zuurstofgehalte. Na afloop bleken er nauwelijks verschillen te zijn opgetreden.

Volgens Harinck is het onderzoek vooral van belang voor ouders en patiënten, maar ook voor reisorganisaties, vliegmaatschappijen en verzekeraars. "De onzekerheid is op basis van gefundeerde en realistische onderzoeken weggenomen. Dat is een geruststellende gedachte."

Romeins altaar gevonden

Archeologen hebben bij de resten van het **Fort Vechten** (Fectio) bij Bunnik een altaartje uit de Romeinse tijd aangetroffen. Zij vonden het kalkstenen offerblok in een afvalkuil achter de resten van een voormalige Romeinse woning. Het altaar dateert vermoedelijk uit de eerste of tweede eeuw.

Volgens archeoloog W. Hessing, verbonden aan de Rijksdienst voor het Oudheidkundig Bodemonderzoek (ROB), is het een bijzondere vondst. Fort Vechten was onderdeel van het noordelijke grensverdedigingssysteem van de Romeinen langs de Rijn. Het altaartje zou er op kunnen duiden dat de nederzetting een centrale plaats innam in de noordelijke rijksgrens. Het altaar wordt uiteindelijk ondergebracht in het *Centraal Museum Utrecht*.

De archeologen zijn overigens zeer bevreesd dat de waardevolle restanten van de Romeinse verdedigingslinies -een ketting van forten die onder keizer Augustus ongeveer 15 jaar voor Christus zijn aangelegd- geheel verloren gaan door woningbouw, de aanleg van wegen en dijkverzwaring. Tussen Nijmegen en Katwijk worden de lokaties op minstens 15 plaatsen bedreigd.

Irak loopt binnen

Het **Iraakse leger** verdubbelt het bedrag dat dienstplichtige mannen moeten neertellen om vrijgesteld te worden van militaire dienst. Volgens het Iraakse *Staatsblad* moeten belangstellenden een miljoen dinar neertellen als zij aan de militaire dienst willen ontsnappen. Een zeer hoog bedrag in vergelijking met het gemiddelde maandinkomen, dat in Irak 4000 tot 6000 dinar beloopt.

Sinds vorig jaar bestaat er in Irak de mogelijkheid zich vrij te kopen van de militaire dienst, die gemiddeld twee jaar duurt. De vrijgestelde personen zijn wel verplicht een basisopleiding van 45 dagen te volgen. Reeds opgeroepen reservisten moeten zelfs 1,5 miljoen dinar betalen om naar huis te mogen. De Iraakse strijdkrachten hebben circa 350.000 soldaten, van wie 100.000 reservisten.

■ *ORANJESTAD - De familie Bibi en Elva Loefstop ontving onlangs het heugelijke nieuws dat hun dochter Vanessa op de Florida International University is geslaagd voor haar bachelor in Hospitality Management. Vanessa is oud-leerlinge van het Colegio Arubano en de Aruba Hotel School.*

'Turbo' maar raar drankje

Het drankje veroorzaakt soms blauwe tanden en een dag na consumptie groene ontlasting. Het zit in kleurrijke flesjes en is allerminst een afzakkertje. **Shooters** worden ze genoemd. Oorspronkelijk afkomstig uit Duitsland en volgens trendwatcher Ron Simon in Nederland steeds populairder. Drankenproducent Bols speelde daarop in en presenteerde deze week een variant op de shooter, de **'turbo'**.

In een ambiance van mellow-house en dance-acts zag het drankje het (schamele) levenslicht in een Scheveningse discotheek. Verpakt in een opvallend flesje moet het turquoise goedje de markt veroveren. Turbo bevat wodka en het cafeïnerijke guarana. Daarmee wijkt de alcoholische versnapering af van alle andere shooters.

Guarana is een echte energie-opwekker die de indianen al eeuwen gebruiken voor allerlei doeleinden. Om fit te blijven tijdens de jacht, als pijnstiller en als algemeen medicijn.

Het flesje, met een inhoud van twee centiliter en een alcoholgehalte van 20 procent, heeft daardoor een tweeledig effect. De feestganger ziet zijn behoefte aan alcohol bevredigd en krijgt daarnaast een enorme opkikker. Zo kan hij de hele nacht doordansen op bij voorbeeld houseparty's en andere feesten waar de bezoekers pas na zonsopkomst van ophouden weten.

Ron Simon, specialist op het gebied van jongerencommuncatie, vindt dat het produkt uitstekend past in het huidige tijdsbeeld. "Jongeren leven in het heden en hebben weer meer geld te besteden. 'Light' is uit, 'energy' is in. Op deze manier kunnen ze dronken worden en *speedy* tegelijk. De prijs van ongeveer vier gulden per flesje vormt geen bezwaar."

De veertigjarige Simon, die in zijn huis in Scheveningen feesten organiseert om zo jongeren te kunnen analyseren, hoopt dat het nieuwe drankje populair wordt. "Omdat het ook bij de slijter te krijgen is, is het een verhuiselijking van effecten die ook drugs kunnen opwekken. In de maak zijnde opvolgers van bij voorbeeld XTC krijgen daardoor minder kans. Turbo is gezonder. Vier flesjes staan gelijk aan het alcoholpercentage van een pijpje pils en guarana is een puur natuurprodukt dat bij mijn weten, geen schadelijke bijgevolgen heeft."

Megakoppelaar Moon

De Zuidkoreaanse zakenman en sekteleider **Sun Myung Moon**, hoofd van de Verenigingskerk, leidde vrijdag een bijeenkomst in Seoul waar ruim 35.000 paren in het huwelijk traden. Velen hadden elkaar nog nooit gezien. Via satellietverbindingen namen nog eens 325.000 paren in vele landen deel.

De happening in het Olympisch Stadion van de Zuidkoreaanse hoofdstad was het grootste massahuwelijk uit de geschiedenis. Moon, die in 1954 zijn sekte oprichtte, hield in 1961 voor het eerst een dergelijke bijeenkomst waar 35 paren aan deelnamen.

"Het klopt. Wij hebben elkaar pas enkele dagen geleden voor het eerst ontmoet", zei een gelukkig ogende Kim Young-Hee. "Ik ben erg gelukkig."

Veel pas gehuwden stonden wat verloren in het door de regen doorweekte stadion. Zij hadden alleen maar een fotootje van hun buitenlandse partner die Moon had uitgezocht. "Mijn echtgenoot woont op de Filipijnen. Hij kreeg geen visum om hier te komen", zei Naomi Kunitaka uit Japan. "We hebben elkaar nog nooit ontmoet, maar kennen elkaar van telefoontjes en brieven. Ik ben erg gelukkig. Ik ga nu naar de Filipijnen om m'n man te bezoeken."

Maar de eerste veertig dagen zal ze niet met haar man naar bed gaan. Na het massahuwelijk moeten de echtelieden veertig dagen de tijd nemen om in een sfeer van gebed zich op het gehuwde leven voor te bereiden, zo schrijft het boekje *'Huwelijk, gezin en wereldvrede'* voor.

Moon, die een goudwitte kroon en een met goud afgezette witte mantel droeg, werd luid toegejuicht toen hij aan het eind van de bijeenkomst het podium verliet. "Dank u, Moon", klonk het uit duizenden kelen.

Zomer 1995 in de top vijf

De zomer in **Nederland** van dit jaar zal zich zeker in de top vijf van de warmste zomers van deze eeuw nestelen. Of de maanden juni, juli en augustus op de tweede, derde of slechts vierde plaats zullen uitkomen, hangt af van de eindsprint die de zon de komende dagen nog in petto heeft. Een ding staat volgens het *KNMI* in De Bilt vast: Nummer een, de fameuze zomer van het jaar 1947, wordt niet ingehaald.

Zeker is dat de temperatuur rond de 18,2 graden Celsius zal uitkomen. Dat mag de leek teleurstellend laag vinden, bij het KNMI weten ze dat dit over dag en nacht gemeten een mooie waarde is. In 1947 steeg het kwik tot gemiddeld 18,7 graden.

Dat deze zomer niet de warmste ooit wordt, wijten de weerkundigen aan de maand juni: Deze zomermaand was killer dan normaal en drukte zo het zomergemiddelde.

Daarmee is echter niet gezegd dat er geen records zijn gesneuveld dit jaar. Het opmerkelijkst is de aanhoudende droogte. Nog nooit telde het KNMI in De Bilt 28 dagen zonder neerslag. Een tweede record dat 1995 mogelijk op zijn naam kan schrijven is dat van de zeewatertemperatuur: Met een waarde van tegen de 22 graden is de Noordzee lang niet zo warm geweest.

Het Limburgse dorpje *Arcen* verwierf dit jaar de eer van de hoogst gemeten temperatuur. Op 21 juli liep het kwik op tot 35,9 graden. Of de mensen blij zijn met de warmte, is echter de vraag. Het KNMI proeft duidelijk dat de Nederlanders genoeg beginnen te krijgen van de hitte en de droogte. "Ze zijn het een beetje zat", aldus een woordvoerder.

TOM POES EN DE GRAUWE RAZER

Door Marten Toonder

4813— De zielkundige richtte de blik op de sombere ruïne, waar de kraaien krassend omheen vlogen en zette grote ogen op.

"Zit het beklagenswaardige wezen daar?", riep hij uit. "Ach, dan moet het geheel zijn ingestort! Maakt uw injectiespuitjes gereed, broeders! Kom professor, we moeten ons op het ergste voorbereiden."

Zo sprekende leidde hij de beide wetenschappelijke expedities in de richting van de bouwval en heer Ollie wilde moedeloos volgen. Maar Tom Poes trok hem een andere richting op.

"Ik heb een idee", zei hij. "We moeten zo gauw mogelijk naar de stad!"

"M-maar die arme razer dan?" stamelde heer Bommel. "Ik moet hem helpen! Misschien kan ik, met geld en goede woorden..."

Tom Poes viel hem echter in de rede.

"Als u met geld wilt helpen, moet u in Rommeldam zijn", zei hij. "En de goede woorden kan het monster nu misschien zelf wel vinden."

Daar leek het inderdaad op. Toen de beide geleerden omzichtig het vervallen pand betreden hadden, werden ze getroffen door de klanken van een luid gesprek. En toen ze hun schreden daarnaar richtten, werden ze in een ingestort vertrek het monster gewaar.

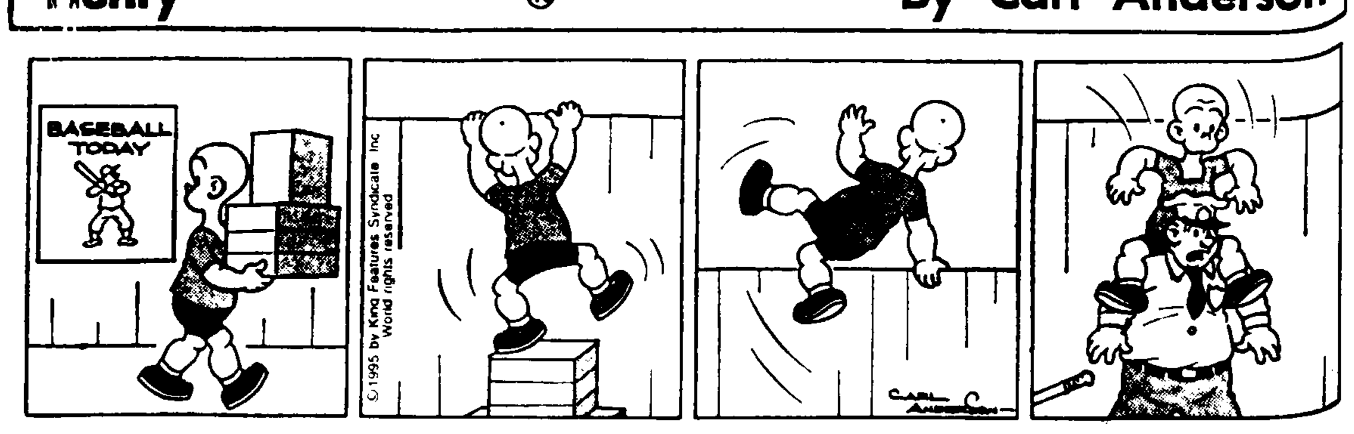
"Praw!" mompelde de professor onthutst.

De grauwe razer rees overeind en staarde hen vanuit de schaduwen zwijgend aan.

"Broeder Hogel!" riep de doctor met dunne stem. "Houd uw spuitje klaar. H-hij g-gaat aanvallen!"

Doch nu vergiste de zielkundige zich. Het monster haalde diep adem en schreeuwde trots: "Mooi krothuis! Oost west - thuis best! Lekkere thee!"

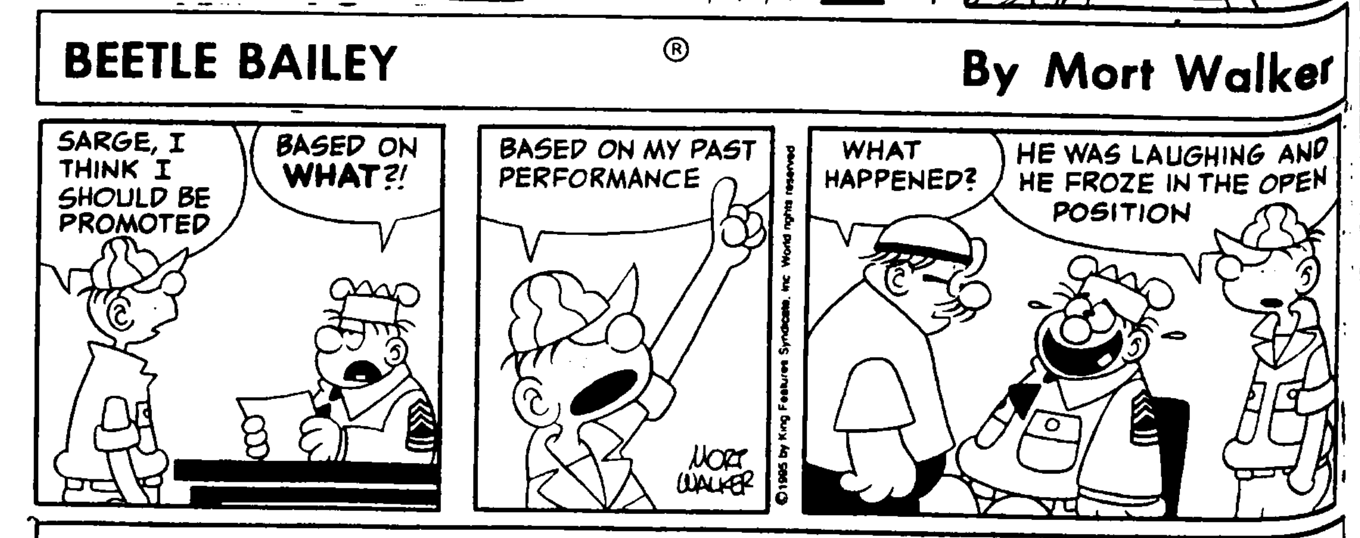
Henry ® By Carl Anderson

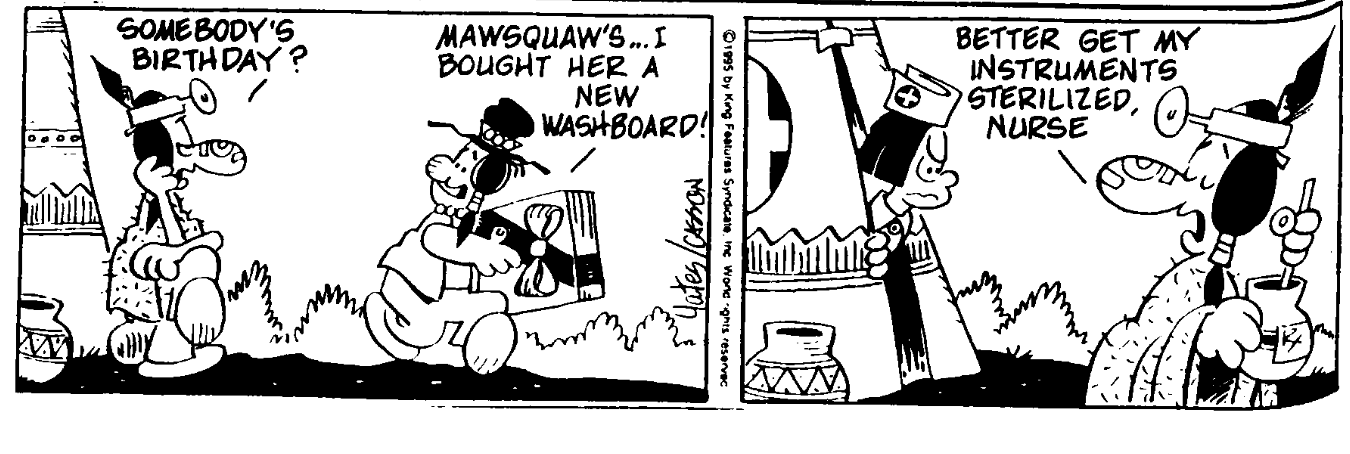
BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

REDEYE ® By Bill Yates & Mel Casson

AGENDA

ARTSEN

VERENIGING VAN TANDARTSEN

[Die]nstdoende arts 26-27 augustus van [..].00-13.00 uur: D. Montanari, Kaya Roi [..]tochi 2-A. Tel. 370227. Spoedgevallen [..]0228.

GENEESKUNDIGE DIENST

[S]TADS- EN 2DE DISTRICT [O]OST

[.] augustus 1995 vanaf 08.00 uur [to]t 28 augustus 1995 om 07.00 uur: [Do]kter Yeung, Sentro Mediko Sta. Rosa. [Te]l. 676666; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-[18].00 uur; spoedgevallen 606453 b.g.g. [11]2, 696266 of 696337.

[(Dit] geldt voor patiënten van de volgende [art]sen: Wilsoe, Da Costa Gomez, Nassy-[Ts]eng, Nassy, Tseng, Ten Holt-Sulters, [Bra]akman, Doran, Guerrero-Bakmeyer, [..]ena-Ayubi en Braam)

[S]TADS- EN 2DE DISTRICT [W]EST

[.] augustus 1995 vanaf 17.00 uur [to]t 26 augustus 1995 om 24.00 uur: [Do]kter Braakman-Bonder, Spreekkamer: [..]e Chikitu. Tel. 623550/624406; spreek[ure]n: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen 671313 b.g.g. 112, 696266 of [696]337.

[.] augustus 1995 vanaf 00.00 uur [tot] 28 augustus 1995 om 07.00 uur: [Do]kter elhage, Spreekkamer: Seru For[tun]a. Tel. 699312; spreekuren: 11.00-12.00/[17.]00-18.00 uur; spoedgevallen 677733 [b.g.]g. 112, 696266 of 696337.

[(Dit] geldt voor patiënten van de volgende [arts]en: Swart, Gollo, Roose, Braakman-[Bo]nder, De Rouw-Picus, Develaar, Elhage, Pablo, Dunker, Nivillac, Rosales-Concession en De Vos)

3DE DISTRICT BANDABAO

25 augustus 1995 vanaf 17.00 uur tot 28 augustus 1995 om 07.00 uur: Dokter Lucacius, Sentro Mediko Barber. Tel. 641658/641605; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen 692483 b.g.g. 112, 696266 of 696337.

(dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Schellens, Sommer, Tweed en Lucacius).

■ **Patiënten van hier niet genoemde artsen wordt aangeraden in *spoedgevallen* de eigen arts te bellen en te informeren wie voor deze de dienst waarneemt. Het verdient te allen tijde aanbeveling een huisarts te kiezen die in avonden en weekeinden bereikbaarheid geregeld heeft. Vraag er naar bij uw eerstvolgend bezoek!**

WIJKVERPLEGING

WIT GELE KRUIS WIJKVERPLEGING 'PRINSES MARGRIET'

Santa Maria 17. tel. 682344/682947, 682412/682574. Kantooruren: 07.00-16.30 uur.

Wachtzuster na 17.00 uur tel. 603661.

Telefonisch spreekuur in ieder wijkgebouw dagelijks van 08.00-08.30/14.30-15.00 uur

- Huize Halman Otrobanda: tel. 628288; spreekuur: wo. van 09.00-11.00 uur.
- Sta. Maria 17: tel. 682344; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
- Wijkgebouw Bonam: tel. 371865; spreekuur: di. van 09.00-11.00 uur. **Sokudi: tel. 367824.**
- Sentro Mediko Montagne Abao: tel. 673711; spreekuur: wo. van 09.00-11.00 uur.
- Kaya Fensu 9 (Koraal Specht): tel. 618577; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
- Wijkgebouw Suffisant: tel. 687707; spreekuur: do. van 09.00-11.00 uur.
- Wijkgebouw Sta. Rosa: tel. 671628; spreekuur: di. van 09.00-11.00 uur.
- **Inloopspreekuur** voor zuigelingen en kleuterzorg: vr. van 08.00-10.00 uur. Hoek Vondel-/Nilda Pintostraat; tel. 373582.

STICHTING NEUTRALE WIJKVERPLEGING

Kantoor Gosieweg 15, tel. 692231/692232; open van 07.00-17.00 uur.

Kantoor Bandabou: Silberie Kavel 16, tel. 649422; open van 08.00-16.00 uur.

Wachtbroeder vanaf 25 augustus 17.00 uur t/m 1 september 07.00 uur tel. 692294 of page 310-1179.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABOU

Fontein 35, tel. 648077/648387; open van ma. t/m vr. van 07.00-17.00 uur.
Wachtzuster tel. 649641 of 601760.
Consultatiebureau diabetici: elke wo. van 09.00-11.00 uur. Voor informatie tel. 648077.

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO

Schottegatweg Noord 43. Tel. 691838/ 692510. Fax: 691683; voor informatie over prenatale zorg en zorg gedurende en na de bevalling.
Consultatiebureau zuigelingen: elke do. van 13.30-16.00 uur.
Consultatiebureau peuters: elke di. van 12.30-14.45 uur.

APOTHEKEN

WEEKEINDEDIENST

zaterdag 26 augustus:
Otrobanda: Santa Maria, Winston Churchillweg 155. Tel. 680800.
Punda: Vredenberg, Socratesstraat 3. Tel. 613300/654492.
zondag 27 augustus:
Otrobanda: Goede Hoop, Jan Noorduynweg 15. Tel. 682857.
Punda: Sta. Rosa, Sta. Rosaweg 56. Tel. 377679/377650.

Botica Otrabanda
Winkelcentrum Colon
OPEN NON STOP
8:00 a.m. - 7:00 p.m.

DIVERSEN

BELANGRIJKE NUMMERS (voor noodgevallen)

Ambulance:	112
Politie:	114
Brandweer:	114
Hospitaal:	624900
Aidslijn:	128
Kodela:	135
Artsendienst Bandabou:	641658
SOS-lijn (psych. hulp):	127
RCC (nood op zee):	637911
Dierenasiel:	654300
Dierenartsdienst:	614000
Thorax Centrum:	685917
Fundashon Lechi di Mama:	672289
	375628
	375023

VERLOF BEGRAFENIS

(afgifte van 10.00-14.00 uur)
zaterdag 26 augustus:
R. Martines, Mahuma Kaya H-337.
zondag 27 augustus:
S. Jennie-Kleinmoedig, Angolaweg 76.

KERKDIENSTEN

KLOOSTER ALVERNA: zo.: 10.00 uur hoogmis (Ned).
BOCA SAMI (San Michiel): za.: 18.00 uur; zo.: 08.00 uur.
BARBER (H. Joseph): za.: 19.00 uur; zo.: 06.00 en 09.00 uur.
BRIEVENGAT (O.L. Vrouw van Lourdes): za.: 18.30 uur; zo.: 10.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): za.: 18.30 uur; zo.: 09.00 en 11.30 uur.
COROMOTO (O.L. Vrouw van Coromoto): za.: 19.00 uur; zo.: 08.00, 11.00 (Spaans), 17.00 en 19.00 uur.
GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van Berg Carmel): za.: 19.30 uur; zo.: 09.00 en 18.00 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van Goede Raad): zo.: 10.00 en 19.00 uur.
JANWE (H. Hart van Jesus): za.: 19.00 uur; zo.: 08.30, 12.00 en 19.00 uur (Ned).
KORAAL SPECHT (Goede Herder): za.: 19.00 uur; zo.: 11.00 en 18.00 uur.
LAGOEN (H. Johannes); zo.: 10.00 uur.
MONASTERIO 'MAMA DI DIOS' (Scherpenheuvel 3): ma. t/m za.: 08.00 uur; zo.: 10.30 uur.
MONTAÑA (H. Dominicus): zo.: 05.15, 08.30 en 19.00 uur.
OTROBANDA:
St. Ana (St. Anna, basiliek): zo.: 08.00 en 19.00 uur.
Santa Famia (H. Familie): zo.: 06.00, 09.00, 11.00 (Engels) en 19.00 uur.
PIETERMAAI (O.L. Vrouw van de Rozenkrans, kathedraal): za.: 19.00 uur; zo.: 06.00, 09.00 en 19.00 uur.
STA. MARIA (Maria van altijd durende bijstand): za.: 18.30 uur; zo.: 07.00, 09,00 en 18.30 uur.
STA. ROSA (Santa Rosa de Lima): za.: 18.30 uur; zo.: 07.30. 09.00 en 18.30 uur.
SERU FORTUNA (San Martines de Porres): za.: 18.30 uur; zo.: 10.00 uur.
SERU GRANDI (St. Franciscus): zo.: 17.00 uur.
SOTO (St. Antonius): za.: 19.00 uur; zo.: 09.00 uur.
STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altagracia): za.: 07.00 en 19.00 uur; zo.: 08.00, 10.00 (charismatica), 18.00 en 19.00 uur (Ned).
SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): za.: 18.00 uur; zo.: 09.00 en 18.00 uur.
TERA CORA (H. Geest): zo.: 18.00 UUR.
WESTPUNT (H. Petrus): za.: 19.00 uur; zo.: 08.30 uur.
WILLIBRORDUS (St. Willibrordus): za.: 19.00 uur; zo.: 10.00 uur.
WISHI (H. Teresita): za.: 18.30 uur; zo.: 08.00 en 18.00 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): za.: 18.30 uur; zo.: 08.30 en 17.30 uur.

VERENIGDE PROTESTANTSE GEMEENTE VAN CURAÇAO

Ebenezer Church (Oranjestraat 111): 09.30 uur *Women's Group.*
Fortkerk (Fort Amsterdam): 09.30 uur mevr. M. Holland
Emmakerk (Barentslaan 11): 09.30 uur ds. P. v/d Waal.

GEREFORMEERDE KERK

Groot Kwartier (Arowakenweg 28): 08.30 uur kerkdienst (Ned.); 10.15 uur kerkdienst (Pap.); 16.30 uur kerkdienst (Ned.); 19.00 uur samenkomst (zang, gebed, bijbelstudie, Pap.).
Muizenberg)Skol basiko Muizenberg/ St. Jacob): 10.00 uur kerkdienst (Pap).
Santa Rosa (Marakaweg 1): 10.00 uur kerkdienst (Pap.); 19.00 uur samenkomst (zang, gebed, bijbelstudie, Pap.).

METHODIST CHURCH

Barrett Memorial (Abraham de Veerstraat): 10.00 uur Browne (*Confirmation Service.*
Carey (Buena Vista): 08.00 uur Bennett & Laura.
Epworth (Essoweg): 08.00 uur Browne (*Holy Baptism*); 18.00 uur Leerdam.

VOLLE EVANGELIE GEMEENTE YUBIA BENDITA

zo. om 10.00 uur dienst (tevens crèche en zondagschool) - Weg naar Bullenbaai z/n (tel.: 681922).

NIEUW-APOSTOLISCHE KERK

zo. 10.30 uur - Kaya G Mahuma 439.

GEMEENTE HESU KRISTU E KONTESTA (Rev. Gilberto Bakhuis)

zo. 10.00 uur - Sentro Pro Arte.

EVANGELISCHE BROEDERGEMEENTE

MORAVIAN CHURCH

Goeroeboeroeweg (Mundo Nobo): za. 19.00 uur zangdienst; zo. 09.30 uur preekdienst.
Emmy Berthold kleuterschool (Suffisant): zo. 18.00 uur dienst (Pap).

* * * * * * * * * * * * * * * * *

OVERLIJDEN

Hierbij maken wij het overlijden bekend van:

Mevr. Anna Milocco-Apollonio

(Beter bekend als Nella)

Namens haar dochter: **Silva de Luca-Milocco**

Schoondochter : **Bianca Milocco-Vlieg**

Kleinkinderen : **Diana de Luca**
: **Claudia Milocco-Rigaud en familie**
: **Nives de Luca**
: **Willy de Luca en familie**

Broer : **Italo Apollonio en familie (in Italië)**

Zus : **Nives Nicco-Apollonio en familie (in Italië)**

Overige familieleden, vrienden en kennissen.

De teraardebestelling zal plaats vinden op maandag 28 augustus 1995 om 16.00 uur in het hofje van Bottelier.
Er is gelegenheid tot condoleren vanaf 13 uur in de kapel van Bottelier.
Gelieve geen rouwbeklag aan huis.

TV

TeleCuraçao

ZATERDAG 26 AUGUSTUS 1995

5.00 P.M. Telefiesta
6.00 P.M. Tempu pa Dios: protestantse gemeente
6.03 P.M. Cliffwood Avenue Kids
6.30 P.M. Wonder Struck

ZONDAG 1995

9.10 A.M. Sala di Konsierto
10.00 A.M. Sena di Señor
10.45 A.M. 48 Hrs.
11.30 A.M. Casper & Friends
12.00 A.M. Guia di Deporte
12.30 A.M. Djadumingu Deportivo
3.00 P.M. Matinee: Fifth Missile
4.45 P.M. Man drechi di Dios
4.55 P.M. TeleCuraçao Special
5.55 P.M. Wega di Number Kòrsou
6.00 P.M. Di Bishita
6.30 P.M. Forum: Droga taq Peligroso

TDS

SATURDAY EVENING — AUGUST 26, 1995

	7:00	7:30	8:00	8:30	9:00	9:30	10:00	10:30	11:00	11:30
TELE CURACAO	Rescue 911		Telenotisia	Harold Lloyd's	Wega di Number Kòrsou (9.10) Cocktail Turístiko		(10.10) Estreno			
TBN	James Kennedy		In Touch		Hour of Power ∩ (CC)		Carman	To Be Announced	Pat Boone	John Jacobs
A&E	Home Again Remodeling plans for a house in Malibu, Calif.	Home Again	Movie ★★★★ "Seven Days in May" (1964, Suspense) Burt Lancaster, Kirk Douglas, Fredric March. A U.S. general plots a military coup in opposition to the president's proposed disarmament agreement with Russia.					Best of Comic Relief Paula Poundstone; Paul Rodriquez; Bill Maher; Rick Overton; tribute to "Your Show of Shows." (R)		Caroline's Comedy Half Hour With Craig Anton and Jeff Stilson. (R)
CBS	(4:00) NFL Preseason Football New York Giants at Carolina Panthers. (Live)	Inside Edition Weekend (CC)	Dr. Quinn, Medicine Woman "What Is Love?" Passions explode when the townspeople start casting for a Valentine's Day production of "Romeo and Juliet"; Dr. Mike and Sully try to plan a day alone. (R) ∩ (CC)		Touched by an Angel "The Southbound Bus" Monica is assigned to help a father and son put their lives back together after the son's wife runs away when their infant daughter dies. (R) ∩ (CC)		Walker, Texas Ranger "In the Name of God" Walker must rescue Alex when she is kidnapped by the charismatic leader of a religious cult while trying to extricate an old friend's daughter. (R) ∩ (CC)		News	Andy Griffith "Goober Goes to the Auto Show"
ABC	News Magazine	Views	Adventures of Mary-Kate and Ashley – Mystery on the High Seas Mary-Kate and Ashley Olsen hit the high seas to solve crimes. (R) ∩ (CC)		World's Funniest Commercials Host Leslie Nielsen takes a look at some of the most clever award-winning international and domestic commercials. (R) ∩ (CC)		Susan B. Anthony Slept Here Tour of various landmarks commemorating women and their contributions to the world. ∩ (CC)		News	Movie ★★★ "The Boys From Brazil" (1978, Suspense) Gregory Peck, Laurence Olivier, James Mason.
CNN	Pinnacle (R)	Travel Guide (R)	Global View	World Business This Week	Style	Science and Technology Week (CC)	Larry King Weekend		Both Sides	Evans & Novak
ESPN	Auto Racing Toyota Atlantic Series. (Taped)	Sportscenter International Edition.	Auto Racing Thunder. (Taped)				Auto Racing Pike's Peak Hill Climb. From Pike's Peak, Colo. (R)		Speedweek	Sportscenter International Edition. (R)
[illegible]	(6:15) Pelicula ★★ [illegible] Gabriel Byrne. Una caricatura seductiva lleva a su creador al mundo animado en un intento extraño de hacerse humana.		Pelicula [illegible] el apartamento de su ex amante a la cual acose [illegible]			[illegible] ★★ "Sol Naciente" (1993, [illegible]) Sean Connery, Wesley Snipes, Harvey Keitel. Dos detectives se unen para investigar el asesinato de una joven en las [illegible] una poderosa corporacion japonesa.				
NBC	Healthrider '95 Cowboy	Murad	Movie ★★ "Ernest Goes to Jail" (1990, Comedy) Jim Varney, Gailard Sartain, Barbara Bush. A case of mistaken identity lands a bumbling bank janitor in the slammer and his criminal look-alike on the streets. ∩ (CC)				All-Star Word From Our Sponsor Comic Phil Hartman hosts a look at celebrities who got their start in commercials and unusual advertisements from around the world. (R) ∩ (CC)		News (CC)	Saturday Night Live Host: Dana Carvey. Music guest: Edie Brickell. (R) ∩ (CC)
CARTOON	Dog Days-Elements		Moxy	Scooby and Scrappy-Doo	Flintstones (CC)	Jetsons	Bugs & Daffy		2 Stupid Dogs	2 Stupid Dogs
TBS	(6:05) WCW Saturday Night		(:05) Movie ★★★ "Nighthawks" (1981, Suspense) Sylvester Stallone, Billy Dee Williams, Rutger Hauer. Two undercover detectives are assigned to a special task force tracking an international terrorist.				(:05) Movie ★★ "Messenger of Death" (1988, Drama) Charles Bronson, Trish Van Devere, Laurence Luckinbill. A veteran newspaper reporter comes under fire while investigating the ritual slaying of a clan of Colorado Mormons.			
LIFE	(6:00) Movie "Those Secrets" (1992, Drama) Blair Brown, Arliss Howard, Ellen Blain. The discovery of her husband's infidelity hooks a former call girl back into the business.		Movie "The Silence of Adultery" (1995, Drama) Kate Jackson, Robert Desiderio, Art Hindle. A stagnant home life and career disappointment help send a married woman into the arms of another man. (CC)				Designing Women "But They're Really Great Curtains" ∩ (CC)	Designing Women "The Wilderness Experience" ∩ (CC)	Unsolved Mysteries ∩	
TNT	(6:25) Pelicula "Gigi" (1958, Musical) Maurice Chevalier, Leslie Caron, Louis Jourdan. Un rico se enamora de la joven francesa que se está preparando para ser su amante.			(:25) Pelicula "Sed de Vivir" (1956, Biografia) Kirk Douglas, Anthony Quinn, Everett Sloane. Pelicula ganadora de un Oscar, acerca de la tumultosa y problemática vida del pintor Vincent Van Gogh.				(:35) Pelicula ★★★ "Testigo de Cargo" (1957, Misterio) Marlene Dietrich, Tyrone Power, Charles Laughton. Billy Wilder dirigio la historia sobre un acusado de asesinato cuya coartada se arruina cuando su esposa da testimonio.		
SUR	Que Vacilon		Taller San Miguel	El Show de Luisito y Anthony	Risas y Salsa		Vivo Con Un Fantasma		Todos a la Cama	Dejémonos de Vainas
PPV	Movie ★★ "Dumb and Dumber" (1994, Comedy) Jim Carrey, Jeff Daniels, Lauren Holly. Two intellectually challenged buddies follow a woman to Colorado to return the ransom-filled briefcase she left behind. ∩ 'PG-13' (CC)				Movie ★★★ "Interview With the Vampire" (1994, Horror) Tom Cruise, Brad Pitt, Antonio Banderas. A reporter records the tale of a 200-year-old vampire's tormented existence in this adaptation of the Anne Rice novel. ∩ 'R' (CC)				Movie ★★ "Street Fighter" (1994, Adventure) Jean-Claude Van Damme, Raul Julia, Ming-Na Wen. ∩ 'PG-13' (CC)	

SUNDAY EVENING — AUGUST 27, 1995

	7:00	7:30	8:00	8:30	9:00	9:30	10:00	10:30	11:00	11:30
TELE CURACAO	(6.30) Forum: Droga ta peligroso		Telenotisia	Shete Dia	Special: Bezoek koningin Beatrix aan Indonesië					
	E.V. Hill	Jack Hayford		Eddie Long	Kenneth Copeland		Praise the Lord			
	Ancient Mysteries "Mysteries of the Bible" "Scarlet Women of the Bible" The motives of biblical women for betraying their people. (R)		Locomotion A history of the railroad and how it changed the world, beginning with U.S. railroads as they became America's first big business. (R) (Part 1 of 4)		Locomotion The initial impact of the railroad on America's plains and Switzerland's resorts, and efforts in France and Japan to create superfast railways. (R) (Part 4 of 4)		Civil War Journal "The Traitor President: Jefferson Davis" Confederate President Jefferson Davis fought valiantly in the Mexican War, but his reputation is still stained. (R)		Caroline's Comedy Hour Comics: Susie Essman, Mike Ivy, Robert Schimmel, Basile, David Cross. Host: Richard Jeni. (R)	
	60 Minutes ∩ (CC)		Murder, She Wrote "Death 'n Denial" Jessica takes a trip to Egypt to finalize a cultural exchange program and ends up searching for a killer and a stolen artifact. (R) ∩ (CC)		Movie "Love, Honor & Obey: The Last Mafia Marriage" (1993, Drama) (Part 1 of 2) Eric Roberts, Nancy McKeon, Ben Gazzara. Based on the true story of the union between two of New York City's most powerful crime families. ∩ (CC)				News	Andy Griffith Opie and his friends take their roles as Robin Hood's men seriously when they befriend a hobo.
	America's Funniest Home Videos (R) ∩ (CC)	America's Funniest Home Videos (R) ∩ (CC)	Lois & Clark: The New Adventures of Superman "Individual Responsibility" After being exposed to red kryptonite, Superman is left feeling depressed and apathetic. (R) ∩ (CC)		Movie ★★½ "Skylark" (1993, Drama) Glenn Close, Christopher Walken, Lexi Randall. A sequel to "Sarah, Plain and Tall," the story of a mail-order bride's experiences in turn-of-the-century Kansas. ∩ (CC)				News	(:35) Movie ★★★ "The Tamarind Seed" (1974, Drama) Julie Andrews, Omar Sharif, Anthony Quayle.
	(6:30) Late Edition	Showbiz This Weekend (R)	World Business This Week	Global View	World Business This Week (R)	Travel Guide (R)	CNN Presents		World News	Showbiz This Weekend (R)
	Brazilian Soccer	Sportscenter International Edition.	Major League Baseball Los Angeles Dodgers at Philadelphia Phillies. From Veterans Stadium. (Live) (CC)						Sportscenter International Edition. (R)	Senior PGA Golf: Bank of Boston Classic
	(6:00) Pelicula ★½ "Cool as Ice" (1991) Vanilla Ice, Kristin Minter. Un motociclista se enamora de una estudiante de colegio cuya familia es parte de un programa de proteccion federal.		Pelicula ★★½ "Babe Ruth: Rebelde, Amante y Leyenda" (1992, Biografia) John Goodman, Kelly McGillis, Trini Alvarado. Basada en la vida del jugador de béisbol George Herman Ruth, un huérfano que se convirtio en leyenda del deporte.				Pelicula ★★½ "Por la Reina y a la Patria" (1988, Drama) Denzel Washington, Dorian Healey, Amanda Redman. Una paracaidista británica vuelve a la vida civil donde enfrenta pobreza, racismo y leyes de migracion.			(:45) Pelicula ★★½ "Asesino a Precio Fijo" (1972, Drama) Charles Bronson.
	Lost Civilizations "Tibet: The End of Time" The present-day struggle of Tibet's timeless culture to survive in a contemporary world. ∩ (CC)		Houdini: Unlocking His Secrets Top magicians, including Lance Burton, Brett Daniels, David Williamson and the Pendragons perform some of Houdini's most famous illusions. (R) ∩ (CC)		Movie ★★½ "Wayne's World" (1992, Comedy) Mike Myers, Dana Carvey, Rob Lowe. Wayne and Garth battle an evil TV producer in this big-screen adaptation of the "Saturday Night Live" skit. ∩ (CC)				News (CC)	(:35) F.N. Cinema
	(:10) Movie ★★★ "Oliver Twist" (1975, Drama) Animated. Based on the story by Charles Dickens. Oliver and his cricket-friend Squeaker outrun various villains.					Moxy	Flintstones (CC)	Jetsons	Roman Holidays	Wait Till Your Father Gets Home
	Movie ★½ "Over the Top" (1987, Drama) Sylvester Stallone, Robert Loggia, Susan Blakely. A trucker tries to renew his relationship with his estranged son while preparing for an important arm-wrestling contest.				National Geographic Explorer (Season Premiere) Man-made avalanches; the Forest Service's airborne unit; the 15th anniversary of the Mount St. Helens explosion. (CC)				Network Earth	Paid Program
	(6:00) Movie "Overkill: The Aileen Wuornos Story" (1992, Drama) Jean Smart, Park Overall. Based on the true story of Aileen Wuornos, the United States' first convicted female serial killer.		Movie ★★★ "Good Night Sweet Wife: A Murder in Boston" (1990, Drama) Ken Olin, Margaret Colin, B.D. Wong. Chronicles the case of Charles Stuart, whose claim that a robber shot him and killed his pregnant wife made headlines.				Commish "Behind the Storm Door" Tony becomes the undeserved object of a woman's hero worship; Stan Kelly begins fixing traffic tickets to get a date with his neighbor.		Barbara Walters: Interviews of a Lifetime Classic interviews with actors Elizabeth Taylor and Paul Hogan. (R) (CC)	
	(5:40) Pelicula "Amor en Las Vegas" (1964) Elvis Presley. Un entusiasta de coches deportivos y su amigo campeon de carreras italiano, se enamoran de la misma mujer en Las Vegas.		(:15) Pelicula ★★★ "Una Espía por Error" (1966, Comedia) Doris Day, Rod Taylor, Arthur Godfrey. Un ingeniero falso "pesca" a una agente de relaciones públicas en su laboratorio espacial.					(:20) Pelicula ★★★ "Una Vez en las Sombras" (1963, Drama) Sidney Poitier, Lilia Skala, Lisa Mann. Un ex-soldado enseña inglés a un grupo de monjas francesas mientras les ayuda a construir una capilla.		
	Risas y Salsa		Uno Más Uno		Panorama				Peor es Nada	
	World Wrestling Federation SummerSlam Aug. 27, 1995: from Pittsburgh, the World Wrestling Federation's biggest stars are scheduled to compete in an eight-man single-elimination tournament. (Live) (CC)						World Wrestling Federation SummerSlam Aug. 27, 1995: from Pittsburgh, the World Wrestling Federation's biggest stars are scheduled to compete in an eight-man single-elimination tournament. (CC)			

TDS

SUNDAY AUGUST 27, 1995

8:00 A.M. [65] NBC Today Scheduled: jazz group Rite of Strings. ∩ (CC)
9:00 A.M. [75] CBS Sunday Morning Scheduled: the deterioration in care of the national parks due to Congressional cutbacks and the growing number of people using them; "Postcard From Maine." (CC)
[77] ABC Good Morning America/Sunday (CC)
[79] CNN Larry King Weekend (R)
5:30 P.M. [79] CNN Pinnacle
6:00 P.M. [79] CNN Evans & Novak
4:00 A.M. [59] SUR Agua Dulce
4:30 A.M. [77] ABC Oprah Winfrey From April: stories about how people acquired their unusual jobs or possessions. (R) (CC)

MONDAY AUGUST 28, 1995

7:00 A.M. [75] CBS This Morning Scheduled: singer Dolly Parton ("Something Special"); actor Antonio Banderas ("Desperado"); deals on cruises; "Back to School '95" (Part 1 of 4). (CC)
[77] ABC Good Morning America Scheduled: California's Gov. Pete Wilson. (CC)
[65] NBC Today Scheduled: director Garry Marshall, author Pete Earley. ∩ (CC)
7:30 A.M. [79] CNN Crossfire (R)
8:00 A.M. [91] LIFE What Every Baby Knows Developing motor skills. (R)
9:00 A.M. [75] CBS [77] ABC Live -- Regis & Kathie Lee Scheduled: actor Wally Kurth.
[79] CNN Larry King Live
[65] NBC Montel Williams From May: teen-age girls who dropped out of school to be with their boyfriends. (R)
10:00 A.M. [75] CBS Maury Povich Scheduled: women who are pregnant by the same man; men discuss coping with their children's respective mothers. (CC)
[77] ABC Rolonda From May: beautiful women who think homely men are more attentive and appreciative. (R)
[65] NBC Leeza From April: handling awkward dating situations. (R) ∩
11:00 A.M. [77] ABC Mike & Maty Scheduled: travel writer Laura Bergheim, 5-year-old gourmet Justin Miller, actor Thomas Ian Nicholas. (CC)
[65] NBC Donahue ∩ (CC)
[91] LIFE Diggers and Summers
3:00 P.M. [79] CNN Larry King Live (R)
[65] NBC Rolonda From May: beautiful women who think homely men are more attentive and appreciative. (R)
4:00 P.M. [77] ABC Oprah Winfrey From February: People tell their loved ones how much they care about them. (R) (CC)
10:00 P.M. [59] SUR Jaime Bayly en Vivo
11:35 P.M. [75] CBS Late Show From 1993: actor-comic Bill Murray, singer Billy Joel, actor Paul Newman. (R) ∩ (CC)
[65] NBC Tonight Show Scheduled: actress Ellen DeGeneres, actor-director Ed Burns, actor Kevin Sorbo. ∩ (CC)
12:37 A.M. [65] NBC Late Night Scheduled: New York Lt. Gov. Betsy McCaughey, comic Dom Irrera. ∩ (CC)
1:36 A.M. [65] NBC Later ∩ (CC)
2:07 A.M. [75] CBS Late Late Show From June: actress Drew Barrymore, humorist Calvin Trillin. (R) ∩ (CC)
4:30 A.M. [77] ABC Oprah Winfrey From February: People tell their loved ones how much they care about them. (R) (CC)

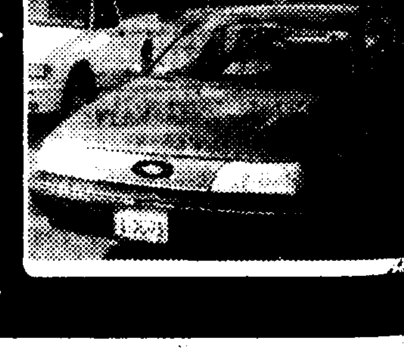
TAKE OUT BALKAN FOOD
Try something different every day from 11.00 - 14.00
Juliana van Stolberglaan 16 Emmastad
Tel:. 367846

HUIS TE HUUR IN GOEDE BUURT:
5 slaapkamers
4 badkamers
Grote woonkamer
Grote keuken
Grote voor- en achterporch
Voor inlichtingen
tel. 366032 of 654374

Te koop
wegens vertrek
VW Golf 1995
15.000 km
Vraagprijs: NAf. 27500,=
Tel: 325205/696424
628091

1730 M² EIGENDOMSGROND
te Villapark Groot Piscadera
nabij Asharish Ranch
was ~~125.000,-~~ nú 120.000,-
Inl: Tel :. 370713 / 375008
Fax: 379963

TE KOOP
Goed onderhouden zuinig rijdende 4 cyl.
FORD TAURUS
1987
te bez. bij Hot Deals
Sta. Rosaweg
Tel. 603487/ 676867

TE KOOP
JEEP WRANGLER
rood met witte soft top
2.5 L, bwjr. '93 14.500 km
zo goed als nieuw
NAF. 29.500
Tel. 649552 - 5 - 8 pm.

TE KOOP:
Leegstaand eigendomsgrond te
OTRABANDA / ROODEWEG
(Schuin tegenover ingang Hospitaal)
Oppervlakte: 955 m² - tel. 688387/fax 695775

A.S ZONDAG 27 AUGUSTUS
PLANT & BAKE SALE
BIJ
LANDHUIS BLOEMPOT
AAN DE ZUIKERTUINTJEWEG
VAN: 10.00 VM - 12.00 VM

LO BIOLOGIE
De cursus vangt aan op dinsdag 5 september 1995.
Inschrijving: dinsdag 29 augustus om 17.30 tot 19.30,
lokaal 31, Radulphus College.
Drs. J.E. van Hees
bevoegd leraar, tel. 658364

Ze zijn er weer
HANGMATTEN
IN DE MOOISTE KLEUREN
ARAWAK CRAFT PRODUCTS

TE HUUR PARERA
Kantoorruimte
van 18 m² tot 92 m²
eventueel gecombineerd met
Opslagruimte
van 15 m² tot max. 280 m²
Tel:. 657968/601138

"GANGA"
TERENO
1070 m2 ang. 50.000,-
Tel.: 609448
658050

Direkt beschikbaar
gemeubileerde
APPARTEMENTEN
met zwembad
voor korte periode.
Voor nadere info:
telf: 617637

AMIGOE
Faxnummers
Redactie: 674744
Advertentie: 674524

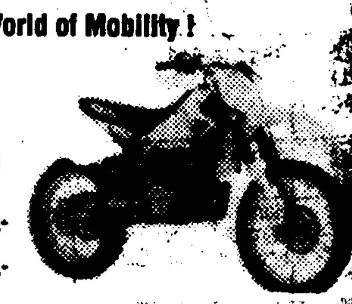
LANDHUIS BRIEVENGAT
presenteert
zondag 27 augustus van 5 - 7 uur
Folkloristische dansshow
PISANG AMBON NIGHT
f. 3,50 per glas
Zondag 27 augustus: Band "Chips"
Woensdag 30 augustus: "Mash"
Iedereen is van harte welkom! U kunt ook rijsttafelen

Te koop
PORCHE
924
Bouwjaar: 1979
Kleur: metalic groen
Originele staat
Naf. 8000,=
Tel: 616312/ 605892

EXECUTORIAAL VERKOOP
Op woensdag, de 30ste augustus 1995, des voormiddags om 10.00 uur zal ten overstaan van de ondergetekende deurwaarder voor burgerlijke zaken op de parkeerplaats tegenover Kaya Wilson (Papa) Godett No. 32-34 worden overgegaan tot de executoriale verkoop van:
"een luxe auto van het merk "Hyundai", type Excell GLS, bouwjaar 1992, kleur blauw"
Vorenbedoeld roerend goed is te bezichtigen vanaf één uur vóór de verkoop en wordt verkocht bij opbod tegen gerede betaling.
Curaçao, 25 augustus 1995.
De deurwaarder,
R.C. Ersilia.

the Paintshop
VOOR VERF EN ADVIES
DR. MAALWEG 3A
TEL/FAX 657633
Openingstijden ma./vrij. 8.30-12.00 13.30-17.30
za. 8.30-12.00
camarol EURO-TEX EURO-KOTE BENAR

Benzineprijs 25 Cent omhoog en 10% inleveren ?!
Het is tijd voor een Yamaha motor- of bromfiets !!!
Don't Dream about the Future. Ride It. YAMAHA
YAMAHA Mopeds, an Exciting New World of Mobility !
CY50 Jog f. 3.744,- (in stock) VA90 Axis f. 4.896,- XC125 - 6.850,-
YAMAHA XV Tour Bikes, Two-wheeled Freedom !
XV 250 f. 10.153,- XV 535 f. 13.467,- (in stock) XV 750 f. 18.315,- (in stock) XV 1100 f. 19.655,-
Yamaha FZR/YZF/V-Max: When you're ready for the Real Thing!
YZF750-R f. 26.999,- FZR 1000 f. 25.999,- V-Max Price only on request.
Info. and Brochures: Tel.: 694510/471250 Fax: 694510
Don't Drink and Ride !

TE KOOP
WOONHUIS
a/d Juan Hatoweg 136
met woon/eetk., zitk. openkeuken, 2 badk., 3 slaapk., meidenk., 51 m² overd. terras, studeerk., garage, deepwell, eigend. grond, enige vruchtbomen.
Inl. 681440

MAKE UP COURSE
at Landhuis Zeelandia
A day including: Basic Make Up
MAKE UP FOR BRIDES, FOR TEENAGERS AND ADULT LADIES
Dates: 11 and 12 September, 18 and 19 September
Hour: 7.00 - 9.00 pm. Price: 100,00 Nafl.
For more information call 656276

GROTE UITVERKOOP
Kantoorkleding - rokken en broeken
30 tot 50% korting
Reispakken fl. 99,- Bikini's en Badpakken fl. 39,-
Avondkleding en 2-delige pakjes met
50 tot 60% korting
gottex *met 50% korting*
bij EXCLUSIVE
Sta. Rosaweg 57

AFWEZIG
DR. L.F.J. COMENENCIA DIERENARTS
van 28 augustus t/m 9 september
waarnemer: Dr. A. Tomsjansen
De spreekuren op de praktijk van Dr. Comenencia zullen gedurende deze periode als volgt zijn:
Open spreekuur: Elke middag van ma t/m vrij van 4-6
Volgens afspraak: Elke morgen van ma t/m vrij van 11-12 en Zaterdagmorgen van 9-10:30

TIME SHARE
COSTA LINDA RESORT ARUBA
29th week 3rd floor
$ 15000,- obo
Tel. 676849

Hotel Holland AND CASINO
F.D. Roosevelweg 524 - Tel: 688044 / 688014
In Hotel Holland and Casino, is de vacature van BALIE MEDEWERKER(STER) vrijgekomen.
Wat wij verwachten van de kandidaat:
- Een representatief voorkomen
- Minimaal 3 jaar ervaring in een soortgelijke funktie
- Goede beheersing in woord en geschrift van de Nederlandse en Engelse taal en een goede beheersing in woord van de Spaanse en Papiamentse taal.
- Bereidheid om in avond- en nachtdiensten te werken.

Sollicitatie uitsluitend na telefonische afspraak te hebben gemaakt met Monica Vrolijk.

TENNISLES
Voor wie : beginners en gevorderden
Wat : prive- en/of groepslessen
Wanneer : 's-ochtends en 's-avonds, vanaf 1 september
Telefoon: 367431

ONDERDELEN?
APCO
Orionweg 5 kaya A Zeelandia - Curaçao - N.A.
Tel. 5999 - 652600 - Fax: 5999 - 652821
(naast Pepsi en tegenover Philips)
APCO Curaçao brengt u samen met APCO Nederland een zeer groot assortiment auto-onderdelen
We zijn gespecialiseerd in ALLE onderdelen, gereedschappen, garage-equipment en carroserie-materialen
U kunt ook bij ons terecht voor technisch advies voor uw auto
Dus tot ziens, bij uw volgende aankoop van uw auto-onderdelen !

OPENBARE VERKOOP
Op vrijdag, 15 september 1995 des voormiddags om 10 uur zal ten overstaan van notaris mr. M.L Alexander, diens waarnemer of opvolger, te zijnen kantore aan de Gaitoweg 2, Alhier, in het openbaar worden verkocht ex artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek van de Nederlandse Antillen:
een perceel grond, gelegen in het Tweede District van Curaçao, deeluitmakende van en bekend als kavel nummer M-35 van het verkavelingsplan "VILLAPARK CURASOL" te "PLANTAGE BLAAUW", ter grootte van vijfhonderd vijfenveertig vierkante meter (545m²), nader omschreven in meetbrief nummer 702 van veertien december negentienhonderd achtentachtig, met het daarop gebouwde en al hetgeen verder door aard, bestemming en natrekking tot voormelde percelen behoort.
De veilingsvoorwaarden liggen 8 dagen voor de dag van de veiling ter inzage op voormeld Notariskantoor en houden onder meer in dat iedere bieder gehouden is terstond een bankgarantie of andere vorm van zekerheid te stellen tot nakoming van zijn bod en de bijkomende kosten.
Notariskantoor Alexander & Partners
Gaitoweg 2
Curaçao
Telefoon: 37 11 11

LET OP...
Body-Mind
De omstandigheden die jou leven bepalen, zijn geen toeval, grotendeels worden zij door jou zelf voortgebracht. Het heeft te maken met jou geloofsstelsel. Jou eigen geloof over jou mogelijkheden en beperkingen zijn bepalend voor wat je in het leven bereikt.
In de cursus [illegible] leer je hoe je een voor jou gunstiger geloofsstelsel kan programmeren, hoe jou emoties te controleren, hoe jou zelfvertrouwen en jou waardigheid te versterken, hoe je een doel moet stellen, het gebruik van affirmaties, communicatie, en nog veel meer.
Na deze cursus zal je bereid zijn om helemaal zelfstandig je een hoge graad van zekerheid en optimisme jou eigen geluk te bepalen.
Ons volgende cursus begint op 8 september.
Voor meer informatie bel vandaag nog naar
Tel.: 658282 of 608666